

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 445 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Κλιμακώνεται η ένταση στην Ουκρανία,
φουντώνουν οι ανταγωνισμοί σε Αιγαίο-ΝΑ Μεσόγειο,
μεγαλώνει η απειλή του πολέμου

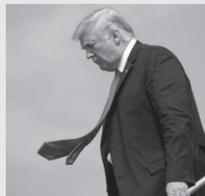
Επικίνδυνοι τυχοδιωκτισμοί της κυβέρνησης

για εξυπηρέτηση ΗΠΑ-ΝΑΤΟ

Εργαζόμενοι
Απεργιακό «αλαλούμ»
στις πλατές των
εργαζομένων

σελ. 4

Διεθνή
Ενδιάμεσες εκλογές
στις ΗΠΑ

σελ. 12

Brexit
Διαζύγιο με δάκρυα
και ιδρώτα

σελ. 13

Ιστορία
Η Γερμανική
Επανάσταση
(β' μέρος)

σελ. 15

Αναστήλωση της προτομής του Π. Πουλιόπουλου στη Θήβα

Την Κυριακή 9/12 η ανοιχτή Επιτροπή για την Αποκατάσταση της μνήμης του Παντελή Πουλιόπουλου οργανώνει εκδήλωση στη Θήβα με την ευκαιρία της αναστήλωσης της προτομής του. Ο Δήμος Θηβαίων το 2006 (επί δημαρχίας Θανάση Σκούμα) με την αμέριστη συμπαράσταση των κατοίκων της πόλης και της περιοχής έκανε το ελάχιστο για τον Π. Πουλιόπουλο, τοποθετώντας την προτομή του στη συμβολή των οδών Μπέλλου και Θρεψιάδου. Το Σεπτέμβριο του 2016 η προτομή αφαιρέθηκε (μάλλον κλάπηκε) από τη θέση της. Το έργο έχει ολοκληρωθεί και την Κυριακή 9/12 θα γίνει η αναστήλωση της προτομής του Π. Πουλιόπουλου, ηγετικής φυσιογνωμίας του ελληνικού και παγκόσμιου εργατικού κινήματος και μεγάλου θεωρητικού του επαναστατικού μαρξισμού.

Ο Παντελής Πουλιόπουλος γεννήθηκε το 1900 στην Θήβα, σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και στο διάστημα του ελληνοτουρκικού πολέμου 1919-1922 παίρνει μέρος στη διαμόρφωση του Κομμουνιστικού Κινήματος της χώρας μας. Από το 1923 ως το 1925 έπαιξε

ηγετικό ρόλο στο κίνημα των βετεράνων του πολέμου και το 1924 εκλέχτηκε πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Παλαιών Πολεμιστών και Θυμάτων Στρατών. Το 1924 εκλέγεται Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. και υιοθέτησε από τους πρώτους μέσα στο ΚΚΕ τις απόψεις του επαναστατικού μαρξισμού-τροτσκιισμού και για αυτό τον λόγο διαγράφεται το 1927. Έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στη συγκρότηση της Αριστερής Αντιπολίτευσης με την ονομασία Σπάρτακος, ταυτόχρονα με τη Διεθνή Αριστερή Αντιπολίτευση. Το 1934 ιδρύει την Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας (ΟΚΔΕ). Εκείνη την περίοδο, που σηματοδοτείται από την επικράτηση του σταλινισμού στο κομμουνιστικό κίνημα, ο Πουλιόπουλος με το έργο του, «Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα», υποστήριξε το σοσιαλιστικό χαρακτήρα της επανάστασης και προέβλεψε ότι το Κ.Κ.Ε. εγκατέλειψε μια για πάντα την επανάσταση. Τον Αύγουστο του 1938 συνελήφθη και φυλακίστηκε στην Ακροναυπλία. Στις 6 Ιουνίου του 1943 ο Π. Πουλιόπουλος, μαζί με άλλους 105 κομμουνιστές από το στρα-

τόπεδο συγκέντρωσης Λάρισας, εκτελέστηκε από τις ιταλικές κατοχικές δυνάμεις στο χωριό Νεζερό. Μίλησε στα Ιταλικά στους Ιταλούς φαντάρους προτρέποντας τους να ξεγεραθούν ενάντια στον πόλεμο των Ιμπεριαλιστών, οι στρατιώτες αρνήθηκαν να τους εκτελέσουν και την εκτέλεση έκαναν οι αξιωματικοί. Μεταξύ των εκτελεσθέντων ήταν και ο συναγωνιστής του Νώντας Γιαννακός που επίσης κατάγονταν από την Θήβα.

Όλοι, ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι και η νεολαία, πρέπει να τιμήσουμε με την παρουσία μας τη μνήμη του Παντελή Πουλιόπουλου.

Οι εκδηλώσεις που έχει προγραμματίσει η Επιτροπή στο Συνεδριακό Κέντρο Θήβας περιλαμβάνουν:

- Κυριακή 9/12 ώρα 12.30 Αναστήλωση της προτομής Παντελή Πουλιόπουλου
- Κυριακή 9/12 ώρα 13.00 Συναυλία: Τραγουδά η Ναταλία Ρασούλη

Τηλ. επικ: Γιώργος Αποστολόπουλος (Θήβα) 6978353438, Βαγγέλης Κιτσώνης (Αθήνα) 6984697263, Γιάννης Φουφουδάκης (Αθήνα) 693927613

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή**- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων****- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο****στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή****- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού**

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια άνεργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακαμαμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημοποιημένου μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4ης Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτπλα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4η Διεθνή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΤΗΣ Ο.Κ.Δ.Ε. (Δεκέμβρης 2018 - Γενάρης 2019)

Μέχρι τα τέλη του επόμενου Γενάρη θα πραγματοποιηθεί η ετήσια οικονομική εξόρμηση της Ο.Κ.Δ.Ε. Καλούμε όλους τους συντρόφους και τις συντρόφισσες να συνεισφέρουν σ' αυτή την προσπάθεια.

Μοναδική πηγή οικονομικής στήριξης της Ο.Κ.Δ.Ε. είναι οι εισφορές των μελών της και η ενίσχυση από συναγωνιστές και φίλους. Στηρίζομαστε αποκλειστικά στις δικές μας δυνάμεις, γιατί η οικονομική ανεξαρτησία της οργάνωσής μας από το αστικό κράτος, τον κρατικό κορβανά -φανερό και κρυφό- και την αστική τάξη είναι βασική προϋπόθεση για την πολιτική της ανεξαρτησία.

Απευθυνόμαστε σε κάθε εργαζόμενο και νεολαίο, σε κάθε αγωνιστή που γνωρίζει την αταλάντευτη πάλη της Ο.Κ.Δ.Ε. για την υπεράσπιση και διεύρυνση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Για την οικοδόμηση μιας μαζικής εργατικής, επαναστατικής οργάνωσης. Για την ανατροπή της δικτατορίας του κεφαλαίου και του σημερινού σάπιου καθεστώτος. Για την εγκαθίδρυση μιας σοσιαλιστικής

κοινωνίας, που θα έχει στο κέντρο της τον άνθρωπο και τις ανάγκες του. Σας καλούμε να στηρίξετε αυτή την προσπάθεια και οικονομικά με την συνεισφορά σας.

Γνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοι, η νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα υποφέρουν από τις βάρβαρες μνημονιακές πολιτικές και την καπιταλιστική κρίση. Γι αυτό η όποια συνεισφορά από το υστέρημα του καθενός προς την οικονομική καμπάνια της Ο.Κ.Δ.Ε., όσο μικρή κι αν είναι, είναι πολύτιμη γιατί αποτελεί μια συνειδητή πράξη στήριξης της πάλης ενάντια στην ταξική εκμετάλλευση, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό.

Μπορείτε να συνεισφέρετε με ταχυδρομική επιταγή στην διεύθυνση **Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα, υπόψιν του Σωφρόνη Παπαδόπουλου**, ή επικοινωνήστε μαζί μας στέλνοντας e-mail στο **ergatikipali@okde.gr** ή στο τηλέφωνο **210-5247227** απογευματινές ώρες.

Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
www.okde.gr

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνασσα

Πρακτορείο NEWS STAND, Πυρσινέλα 12Δ

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail **ergatikipali@okde.gr** ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Αποφυλακίστηκε τελικά, στις 28/11, η 53χρονη καθαρίστρια μετά από απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Λάρισας. Η απόφαση αποφυλάκισης ήταν και αυτή σκανδαλώδης, όπως ήταν και η ίδια η καταδίκη: βασίστηκε στην εκτίμηση για την κακή ψυχολογική κατάσταση της 53χρονης και των προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει ο σύζυγός της! Ωστόσο, τα βάσανα και η ταλαιπωρία της δεν τελείωσαν, γιατί η κατηγορία δεν κατέπεσε. Η αποφυλάκιση είναι προσωρινή και ισχύει η ποινή κάθειρξης 10 ετών που της είχε επιβληθεί. Πολύ σύντομα θα οδηγηθεί και πάλι στα δικαστήρια, όπου θα κριθεί η αίτηση αναίρεσης της ποινής που έχει καταθέσει στον Άρειο Πάγο.

Ένας σύγχρονος «Γιάννης Αγιάνης»

Η καθαρίστρια βρισκόταν από τις 5/11 στις φυλακές Θήβας ύστερα από την καταδίκη της για κατάχρηση δημόσιου χρήματος, επειδή για την πρόσληψη με διαγωνισμό του ΑΣΕΠ το 1996 σε παιδικό σταθμό του Δήμου Βόλου, είχε κάνει το «έγκλημα» να δηλώσει ότι είναι τελειόφοιτη της ΣΤ' Δημοτικού, ενώ στην πραγματικότητα είχε τελειώσει την Ε' Δημοτικού. Π' αυτό το αποτρόπαιο έγκλημα, το 2016 σύρθηκε στο δικαστήριο κατηγορούμενη για πλαστογραφία και άλλες κατηγορίες. Η «τυφλή» δικαιοσύνη, που είχε μπροστά της μια προλετάρια και φτωχή γυναίκα, την καταδίκασε πρωτόδικα σε ποινή κάθειρξης 15 ετών! Στο Πενταμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων Λάρισας, όπου πριν από λίγο καιρό εκδικάστηκε η έφεσή της, η απόφαση μειώθηκε σε... 10 χρόνια κάθειρξη!

Τίποτα δε συγκίνησε τη δικαιοσύνη, ούτε η ιστορία και η αξιοπρέπεια αυτής της φτωχής καθαρίστριας, ούτε ότι είχε

ανάγκη για δουλειά προκειμένου να θρέψει τα παιδιά της και να βοηθήσει το σύζυγό της, που έχει αναπηρία σε ποσοστό 67%. Ακόμη χειρότερα, τα ΜΜΕ-ξαπάτησης και όλη η νεοφιλελεύθερη σαπίλα, αντί να θαυμάζουν αυτή τη γυναίκα, τη ρωτούσαν αν έχει μετανιώσει γι' αυτό που έκανε! Η καθαρίστρια ήταν παιδί πολύτεκνης οικογένειας, μεγάλωσε σε ορφανοτροφείο, έμενε σε χαμόσπιτο, δεν ήθελε να συντηρείται από την Πρόνοια και φοβόταν μην της πάρουν τα παιδιά. Και όπως δήλωσε γεμάτη υπερηφάνεια, ούτε έκλεψε, ούτε βίλες και πλούτη είχε. Δούλευε σ' όλη τη ζωή της, προσέφερε στην κοινωνία...

Ο νόμος με τον οποίο καταδικάστηκε είναι παλιός (1608/1950), αλλά τον έφερε στην επιφάνεια ο μνημονιακός Α. Σαμαράς για δήθεν κάθαρση του Δημοσίου από τους «επιόρκους υπαλλήλους». Στην πραγματικότητα είναι ένας «νόμιμος» τρόπος για να απολύονται δημόσιοι υπάλληλοι. Με βάση αυτόν έχουν παραπεμφθεί χιλιάδες υπάλληλοι που είχαν διοριστεί με επιλήψιμο τρόπο, καταδικάστηκαν και απολύθηκαν, ενώ υπάρχει και η αξίωση επιστροφής των μισθών που έλαβαν όλο αυτό το χρονικό διάστημα για την εργασία τους, όπως βέβαια και η ακύρωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων τους. Οι ίδιοι κίνδυνοι απειλούν και την καθαρίστρια από το Βόλο, εκτός αν η καταδικαστική απόφαση ανααιρεθεί.

Αγώνας μέχρι τη δικαίωση

Υποτίθεται ότι η αποφυλάκιση της καθαρίστριας έγινε μετά από παρέμβαση της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου Ζένης Δημητρίου. Πρόκειται για χον-

δροειδές ψέμα. Αυτό που έβγαλε την καθαρίστρια από την φυλακή των Θηβών είναι η τεράστια συμπαραστάση, αλληλεγγύη και οργή του κόσμου και κυρίως των εργαζομένων και γενικότερα του εργατικού κινήματος. Όμως η δικαστική περιπέτεια αυτής της υπερήφανης γυναίκας δεν έληξε. Σύντομα η υπόθεσή της θα εκδικαστεί, γι' αυτό ο αγώνας όλων των εργαζομένων πρέπει να συνεχιστεί μέχρι να δικαιωθεί και όχι απλά να αθωωθεί από την έτσι και αλλιώς ψεύτικη κατηγορία: Να ξαναπάρει τη δουλειά της και να αποζημιωθεί για όποια βλάβη, ηθική και υλική, της προξενήθηκε. Όμως, όσοι άλλοι υπάλληλοι είχαν την τύχη της καθαρίστριας και έχουν χάσει τη δουλειά τους ή ακόμη χειρότερα βρίσκονται στις φυλακές, πρέπει και αυτοί να απελευθερωθούν και να επιστρέψουν στην εργασία τους αμέσως. Γιατί είναι θύματα των μνημονίων και των μνημονικών πολιτικών και όχι θύτες. Γιατί «είναι οι φτωχοί, οι δικοί μας... οι ξωμάχοι κι οι προλετάριοι... οι δικοί μας Χριστοί, οι δικοί μας Άγιοι».

Ο καλύτερος υπηρέτης των μνημονίων είναι η αστική δικαιοσύνη, που έχει βγάλει νόμιμα και συνταγματικά όλα τα μνημόνια, τις μειώσεις μισθών, συντάξεων και δικαιωμάτων των εργαζομένων (εκτός από τα δικά τους!). Όπως πάντα, βαθιά ανάλητη και ταξική, έσπευσε αλαλάζοντας να εφαρμόσει την έκκληση του Α. Σαμαρά για κάθαρση του Δημοσίου από τους επιόρκους υπαλλήλους, που ανακάλυψε στο πρόσωπο της καθαρίστριας! Την ίδια στιγμή που τα αστικά μνημονιακά επιτελεία, οι αυτουργοί της φτώχειας και της εξαθλίωσης εκατομμυρίων εργαζομένων και φτωχών, κυκλο-

φορούν ελεύθερα, ζώντας μέσα στον πλούτο και τις ανέσεις που έχουμε πληρώσει εμείς οι εργαζόμενοι με το αίμα μας. Την ίδια στιγμή που κάθε είδους «μαυραγορίτες» αλλά ακόμη και πρεζέμποροι και σωματέμποροι βαφτίζονται «επιχειρηματίες» δρώντας ανενόχλητοι, ή όταν φασίστες μαχαιροβγάλτες είναι εκτός φυλακής!

Την κύρια ευθύνη την έχει η άθλια κυβέρνηση Τσίπρα, που εφαρμόζει όλα τα μνημονιακά μέτρα, με αποτέλεσμα η αυθαιρεσία των κατασταλτικών μηχανισμών αλλά και των διαφόρων «επιχειρηματιών» να έχει μεγαλώσει ακόμη περισσότερο. Η υπόθεση της καθαρίστριας έφερε στην επιφάνεια, μαζί με την εξοντωτική καταδίκη της, και τις άθλιες συνθήκες κάτω από τις οποίες εργάζονται χιλιάδες συνάδελφοί της σε κράτος και εργολάβους. Όπως κατήγγειλε το σωματείο σχολικών καθαριστριών, οι εργαζόμενες του κλάδου εργάζονται με συμβάσεις έργου, με 37 ευρώ μεικτά το μήνα για κάθε αίθουσα χωρίς να υπολογίζονται οι άλλοι χώροι (τουαλέτες, σκάλες, αυλές, γυμναστήρια, γραφεία), με εξαντλητικά ωράρια που φτάνουν το 8ωρο και όχι το 4ωρο για το οποίο πληρώνονται, με απόλυση και ανασφάλεια κάθε Ιούνη και με ενδεχόμενη ανανέωση των συμβάσεων τον Σεπτέμβρη, αφού περάσουν από αξιολόγηση! Αυτές οι σκληρά και ανθυγιεινά εργαζόμενες δεν είναι ενταγμένες στα ΒΑΕ, και επιπλέον τις ανακοινώθηκε ότι στο εξής θα αξιολογούνται τρεις φορές το χρόνο.

Αυτό το άπιστευτο 37 ευρώ μικτά το μήνα για κάθε αίθουσα, δείχνει με τον καλύτερο τρόπο το γιατί, σύμφωνα με την Πιούροστατ, το ποσοστό της φτώχειας στην Ελλάδα εκτινάχτηκε από το 20% το 2008 στο 46,3% το 2017! Όμως η ώρα πλησιάζει, ο Τσίπρας και η παρέα του γρήγορα θα πεταχτούν στο σκουπίδοτενεκέ της ιστορίας, εκεί που πραγματικά ανήκουν.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Η οικονομική κρίση είχε σημαντικές συνέπειες στα εισοδήματα των Ελλήνων. Την περίοδο 2003-2009, δηλαδή πριν από την χρεοκοπία, το μέσο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 14%. Κατά την περίοδο 2009-2014, μειώθηκε κατά 42% (πολύ περισσότερο από όσο είχε αυξηθεί παλαιότερα). Η κρίση έπληξε περισσότερο τους εργαζόμενους παρά τους συνταξιούχους. Οι νέοι ήταν οι μεγάλοι χαμένοι, μικρότερο μέρος του εισοδήματός τους έχασαν οι πολίτες ηλικίας 45-64 και ακόμη μικρότερο οι ηλικιωμένοι άνω των 65. Οι συνταξιούχοι έχασαν μικρότερο μέρος του εισοδήματός τους (-32%) με μεγάλη διαφορά από τον γενικό μέσο όρο (που είναι -42%). Όσον αφορά στη σύνθεση κάθε νοικοκυριού, οι απώλειες ήταν μεγαλύτερες για τις οικογένειες με ένα ή δύο παιδιά παρά για εκείνες χωρίς παιδιά, ή με τρία παιδιά και άνω. Η μέση μείωση του μηνιαίου εισοδήματος την περίοδο 2009-2014 ήταν 513 ευρώ. Ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε περισσότερο στις μικρότερες ηλικίες, με τους εργαζόμενους έως 29 ετών να μειώνονται στο μισό. Αντιθέτως, οι εργαζόμενοι ηλικίας 45-64 μειώθηκαν κατά 9%.

«**Τ**α λεφτά δεν φέρνουν την ευτυχία», φέρνουν όμως περισσότερα χρόνια ζωής. Οι φτωχοί πεθαίνουν 10 χρόνια νωρίτερα από τους πλούσιους, σύμφωνα με έρευνα την οποία εκπόνησαν επιστήμονες του πανεπιστημίου Imperial του Λονδίνου. Το χάσμα στο προσδόκιμο ζωής μεταξύ των πιο πλούσιων και των πιο στερημένων κοινωνικών στρωμάτων αυξήθηκε από 6 χρόνια το 2001 σε 8 το 2016 για τις γυναίκες και από 9 σε 10 για τους άνδρες. Οι γυναίκες στις φτωχότερες κοινότητες το 2016 ζούσαν κατά μέσον όρο ως τα 79 σε σύγκριση με τα 87 που ήταν η αντίστοιχη ηλικία για την πλουσιότερη κοινωνική ομάδα, ενώ για τους άνδρες το προσδόκιμο ήταν 74 για τους φτωχότερους και 84 για τους πλουσιότερους. Τα ποσοστά παιδικής θνησιμότητας ήταν υψηλότερα μεταξύ των φτωχότερων κοινοτήτων, με τα πιο φτωχά παιδιά να έχουν 2,5 φορές περισσότερες πιθανότητες να πεθάνουν πριν ενηλικιωθούν σε σχέση με τους πλουσιότερους συνομήλικούς τους. Τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι στην κατηγορία των πιο φτωχών καταγράφονται υψηλότερα ποσοστά θνησιμότητας από όλες τις ασθένειες. Κάποιες ασθένειες εμφανίζουν όμως έντονη διαφορά, κυρίως ασθένειες του αναπνευστικού, καρδιακά νοσήματα, πνευμονολογικά νοσήματα, άνοια και καρκίνος του πνεύμονα και του οισοφάγου.

Η οικονομική κρίση καλλιεργεί το έδαφος για εντάσεις που πολλές φορές καταλήγουν στην εκδήλωση βίας διαφόρων μορφών. Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξε η ActionAid έπειτα από έρευνα που διεξήγαγε με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα (Κυριακή 25 Νοεμβρίου) για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών. Σημαντικές είναι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης όχι μόνο σε σχέση με τις αλλαγές που έχει επιφέρει στο οικογενειακό περιβάλλον, αλλά και στην ανεπάρκεια των μέσων που διατίθενται από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα για να αντιμετωπιστεί ο αυξανόμενος αριθμός των περιστατικών βίας. Σύμφωνα με την έρευνα πολλά, αν όχι τα περισσότερα, περιστατικά βίας δεν έρχονται ποτέ στο φως, αφού δεν καταγγέλλονται, αλλά ούτε αναφέρονται στις αρμόδιες οργανώσεις. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες στατιστικές της ΕΕ, μία στις τέσσερις Ελληνίδες άνω των 15 ετών έχει βιώσει σωματική ή σεξουαλική βία τουλάχιστον μια φορά στη ζωή της.

Απεργιακό «αλαλούμ» στις πλάτες των εργαζομένων

Στις 21/11 κατατέθηκε στη Βουλή ο προϋπολογισμός για το 2019, ο οποίος θα εισαχθεί στην Ολομέλεια στις 12/12, για να ψηφιστεί έως τις 18/12. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι βαθιά ταξικός, υπέρ του κεφαλαίου, των δανειστών και των εργοδοτών. Αποτελεί σκληρότατη επίθεση στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, των νέων και των φτωχών, και ένα ακόμη βήμα στην ενίσχυση του μνημονιακού καθεστώτος και την επιβολή του Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης των εργαζομένων. Απέναντι σε αυτή την κολοσοσιαία επίθεση που δέχονται οι εργαζόμενοι, το οργανωμένο εργατικό/συνδικαλιστικό κίνημα έχει παραδοθεί σε μία διαλυτική κρίση στο εσωτερικό του, που το έχει φτάσει στα όρια της αποδιοργάνωσης και της παράλυσης. Οι εξελίξεις που ήρθαν στο προσκήνιο με αφορμή τις τελευταίες απεργιακές κινητοποιήσεις, είναι βαθιά ανησυχητικές.

Εντείνονται η παράλυση και ο εκφυλισμός του συνδικαλιστικού κινήματος

Στις 28/11, ημέρα που ολοκληρώθηκε η επεξεργασία του προϋπολογισμού από τις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής, απήργησαν οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα, όχι όμως και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Οι τελευταίοι είχαν απεργήσει στις 14/11. Αυτό ήταν το αποκορύφωμα σχεδόν ενός μήνα απεργιακού αλαλούμ, μίας απεριόριστης κατάστασης όπου η αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία των ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΕΑΚ (ΣΥΡΙΖΑ) μαζί με την σταλινική γραφειοκρατία του ΠΑΜΕ, προκήρυσσαν απεργίες μέσω των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων οργάνων (Εργατικά Κέντρα, Ομοσπονδίες, ΑΔΕΔΥ, ΓΣΕΕ) και στη συνέχεια τις μετακινούσαν. Έτσι πραγματοποιήθηκαν, με διαφορά λίγων ημερών, δύο γενικές απεργίες, μία των δημοσίων υπαλλήλων και μία των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Μάλιστα οι γραφειοκράτες της ΓΣΕΕ έκαναν ξανά κάλεσμα στις οργανώσεις που απαρτίζουν την «Κοινωνική Συμμαχία», να ενώσουν τις δυνάμεις τους στις 28/11, θέτοντας ξανά ένα «απεργιακό» πλαίσιο εντός του «μνημονιακού κεκτημένου».

Οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ αναλώθηκαν σ' ένα κρεσέντο ομορτοουνισμών με στόχο να κρύψουν την πολιτική και οργανωτική τους αδυναμία. Προσπάθησαν να πλασάρουν ένα πιο «ενωτικό» προφίλ, μετακινώντας την απεργία που είχαν προκηρύξει για τις 8/11 στις 14/11 και τελικά στις 28/11 μαζί με τη ΓΣΕΕ (αυτή η κίνηση, βέβαια, αν εκτιμηθεί ανεξάρτητα από την συνολική σταλινική πολιτική τους, ήταν σωστή, αφού οτιδήποτε άλλο θα ήταν ακόμα πιο διασπαστικό). Πέρα όμως από αυτή την απόφαση, δεν ξεχνά κανείς ότι το ΚΚΕ είναι αυτό που έχει οδηγήσει τους μηχανισμούς του κράτους μέσα στα συνδικάτα και στο οργανωμένο εργατικό κίνημα (βλ. πρόσκληση που έγινε από δυνάμεις της ΓΣΕΕ στην αστυνομία για να παρέμβει στις συνδικαλιστικές διαδικασίες, συνεχείς προσφυγές του ΠΑΜΕ στα αστικά δικαστήρια, τραμπουκισμοί, βία).

Απέναντι σε αυτή την κατάσταση, όμως, τι έκαναν οι πολιτικές δυνάμεις που έχουν αναφορά στην εργατική τάξη, τους αγώνες και τα συμφέροντά της; Δυστυχώς σε αυτό τον χορό σύρθηκαν και οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής αριστεράς, κυρίως ο χώρος του ΝΑΡ/ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που μαζί με δυνάμεις του αυτόνομου χώρου, προώθησαν και προπαγάνδιζαν την απεργία που είχε προκηρυχτεί από κάποια πρωτοβάθμια σωματεία την 1/11, ως «απεργία διακλαδική και οργανωμένη από τα κάτω» που εντάσσεται στην προσπάθεια «ταξικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος» απέναντι στις απεργίες που προκηρύσσει η «γραμμή του υποταγμένου συνδικαλισμού» (σ.σ.: ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ). Αυτές οι δυνάμεις, που πανηγύριζαν για την επιτυχία της διακλαδικής απεργίας (ένας εμφανής μικρομεγαλισμός) βαδίζουν στον ίδιο δρόμο που βαδίζει το ΠΑΜΕ, δίχως βέβαια τα ίδια αριθμητικά δεδομένα. Επιδιώκουν δηλαδή την υποκατάσταση των εργαζομένων, την πολυδιάσπαση και τον κατακερματισμό, παραποιώντας βάνουσα την πραγματικότητα (συμμετοχή των εργαζομένων, βάρος της 1/11 στους

πραγματικούς συσχετισμούς για μια ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος κ.λπ.). Αγνοούν πλήρως την βαρύτητα, την ιστορικότητα και την ανθεκτικότητα των συνδικαλιστικών οργανώσεων π.χ. όπως η ΓΣΕΕ. Λες και φτάνει να διαπιστώνει κανείς τα σημερινά της χάλια για να προκύψει αυτόματα και μια επαρκής βάση για το ξεπέρασμά της από μια «νέα ΓΣΕΕ» ή κάποιον άλλον φορέα.

Η πλειοψηφία των εργαζομένων αγνόησε την συζήτηση που άνοιξε με βάση τα πολλαπλά απεργιακά καλέσματα. Ακόμα και οι εργαζόμενοι που διατηρούν σχέσεις με το οργανωμένο εργατικό/συνδικαλιστικό κίνημα, καλούνται στις τελευταίες απεργιακές κινητοποιήσεις να διαλέξουν συγκέντρωση και διαδήλωση. Πλέον καλούνται να διαλέξουν ακόμη και μέρα απεργίας! Ήταν λογικό υπό αυτές τις συνθήκες και οι δύο απεργίες να έχουν μικρή συμμετοχή, και οι απεργιακές συγκεντρώσεις/κινητοποιήσεις στο κέντρο της Αθήνας να είναι εξαιρετικά αδύναμες και άμαζες. Στην Γενική Απεργία στις 28/11, πραγματοποιήθηκαν τρεις ξεχωριστές συγκεντρώσεις. Η ΓΣΕΕ καλούσε στην πλατεία Κλαυθμώνος, έχοντας μαζί της κάποια συνδικάτα και εργαζομένους (με πολύ πιο αδύναμη παρουσία σε σχέση με προηγούμενες φορές). Το ΠΑΜΕ καλούσε στην Ομόνοια. Ο χώρος της εξωκοινοβουλευτικής και άκρας Αριστεράς βρισκόταν πολυδιασπασμένος στον ευρύτερο χώρο του Πολυτεχνείου. Το ΣΕΚ είχε προσυγκέντρωση στην Σταδίου, μη αποβλέποντας σε ρήξη με την συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Οι δυνάμεις της ΛΑΕ καλούσαν στη συμβολή Χαλκοκονδύλη και Πατησίων, λίγο πιο πίσω ήταν το ΚΚΕ (μ-λ) και στη συμβολή Στουρνάρη και Πατησίων η Αντεπίθεση των Εργαζομένων. Στο Πολυτεχνείο ήταν το ΝΑΡ/ΑΝΤΑΡΣΥΑ, μαζί με δυνάμεις του αυτόνομου χώρου.

Ενότητα και αγώνας για την ανασυγκρότηση των δυνάμεών μας

Η οργάνωση και η συμμετοχή των εργαζομένων στην ζωή των συνδικαλιστικών ενώσεων είναι η μόνη που μπορεί να εξασφαλίσει την εργατική δημοκρατία και να περιορίσει αυτά τα εκφυλιστικά φαινόμενα. Είναι η μόνη λύση που μπορεί να ξηλώσει τους γραφειοκράτες από τις θέσεις τους, να αποκρούσει τις σταλινικές επιθέσεις του ΠΑΜΕ, να περιφρουρήσει πραγματικά τα σωματεία. Οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής και ριζοσπαστικής αριστεράς πρέπει να παλέψουμε για την ενότητα του εργατικού κινήματος. Δεν πρέπει να βοηθάμε την διάσπαση που επιβάλλει η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, είτε η αστικοποιημένη των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ είτε του ΠΑΜΕ. Πρέπει να ενισχύσουμε, να δυναμώσουμε, να ενώσουμε τους σημερινούς αγώνες. Ενάντια σε κάθε τεχνητή διαίρεση. Να ξεριζώσουμε κάθε εκφυλιστικό φαινόμενο από τις γραμμές του κινήματος. Με επιτροπές και συνελεύσεις, προετοιμάζοντας έναν νέο κύκλο μαζικών και μαχητικών αγώνων. Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων, παρά τις μικρές δυνάμεις της, παλεύει για την εξυπηρέτηση αυτού του στόχου. Για ένα συνδικαλιστικό κίνημα αποτελεσματικό και νικηφόρο, για συνδικάτα πραγματικά εργαλεία αντίστασης και αγώνα που θα εξυπηρετούν και θα επιβάλουν τα συμφέροντά της τάξης μας. Που θα οργανώσουν μία πραγματική και αποτελεσματική αντεπίθεση των εργαζομένων. Για να ανοίξουμε το δρόμο για την ανατροπή κυβέρνησης και Μνημονίων.

Επίκαιρα...

Εντείνονται προετοιμασίες για έναν γενικευμένο πόλεμο

Οι υπουργοί Άμυνας των χωρών της ΕΕ συνεδρίασαν στις Βρυξέλλες με σκοπό τη συμφωνία σε 17 νέα σχέδια, που προκύπτουν από τη συμφωνία PESCO (Μόνιμη Δομημένη Συνεργασία) και προβλέπουν τη βελτίωση της στρατιωτικής εκπαίδευσης και των υποδομών και την ενίσχυση των θαλάσσιων επιχειρήσεων και των αεροπορικών συστημάτων. Μέχρι πρόσφατα, την περαιτέρω εμπάθυνση αυτής της συμφωνίας μπλόκαρε η Μ. Βρετανία, η οποία έβλεπε αυτό το ενδεχόμενο ως ανεπιθύμητο ανταγωνισμό στη συμμαχία "Five Eyes" (αποτελείται από την ίδια και τις ΗΠΑ, την Αυστραλία, τον Καναδά και τη Νέα Ζηλανδία και διαθέτει τις δικές της υπηρεσίες υψηλού επιπέδου) και σε καμία περίπτωση δεν επιθυμούσε να μοιραστεί στοιχεία και τεχνογνωσία με τους «εταίρους» της. Ωστόσο, με το Brexit να πλησιάζει, το Λονδίνο πλέον δεν αποτελεί εμπόδιο.

Όλα αυτά τα σχέδια περιλαμβάνονται στον γενικότερο σχεδιασμό για τη δημιουργία στρατού και στρατιωτικών δομών στην ΕΕ. Οι επιτελάρχες της σκοπεύουν να δώσουν στην Ελλάδα τον ηγετικό ρόλο σε ένα από αυτά τα σχέδια (θα συμμετέχει και η Κύπρος), που αφορά, όπως διέρρευσε από τις Βρυξέλλες, ακαδημία εκπαίδευσης ευρωπαίων κατασκόπων. Σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ και τις υπηρεσίες ασφαλείας και πληροφοριών της Ένωσης, η ακαδημία θα εκπαιδεύει στελέχη των υπηρεσιών πληροφοριών. Εκτός από την ακαδημία κατασκόπων, η Ελλάδα θα αναλάβει την εκπαίδευση πληρωμάτων ελικοπτέρων για συνθήκες σε μεγάλο υψόμετρο ή σε υψηλή θερμοκρασία, ενώ το πρόγραμμα θα είναι ανοιχτό και για τα πληρώματα πολιτικής αεροπορίας, καθώς και για τη δημιουργία ειδικών δυνάμεων που θα μπορούν να μετέχουν σε μικρές μικτές επιχειρήσεις.

Η Γαλλία και η Σουηδία θα αναλάβουν το Κέντρο Αξιολόγησης, η Γερμανία τη δημιουργία drones νέας γενιάς και την ενίσχυση των δυνατοτήτων των ελικοπτέρων Tiger και η Ιταλία θα έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη συστήματος αντιμετώπισης απειλής από drones. Ακόμη, η Εσθονία θα ασχοληθεί με τη δημιουργία αρθρωτού μη επανδρωμένου οχήματος εδάφους, που θα διευκολύνει τον σχεδιασμό αποστολών, και η Γαλλία θα είναι επικεφαλής του σχεδίου νέας γενιάς πυραυλικών συστημάτων μεσαίας εμβέλειας. Επίσης, μεταξύ άλλων, η Τσεχία θα είναι επικεφαλής της προσπάθειας δημιουργίας ευρωπαϊκής δύναμης ηλεκτρονικού πολέμου και η Γαλλία επικεφαλής της βελτίωσης του καταμερισμού των βάσεων, τόσο στην Ευρώπη όσο και εκτός αυτής. Παρ' όλα αυτά, πολλά από τα προγράμματα της PESCO, που ανακοινώθηκαν πέρυσι, δεν έχουν προχωρήσει ακόμη πέρα από τον σχεδιασμό και αναμένεται να φανεί πως αυτά θα εφαρμοστούν στην πράξη.

Όπως και να έχει, το κλίμα βαραίνει όλο και περισσότερο, με τα ιμπεριαλιστικά κέντρα του πλανήτη να προετοιμάζονται για γενικευμένες συγκρούσεις. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η πρόσφατη αύξηση των στρατιωτικών δαπανών των χωρών του ΝΑΤΟ, μετά από πίεση των ΗΠΑ και του Τραμπ στην τελευταία Σύνοδο της συμμαχίας.

Όπως επισημαίνεται, η Ελλάδα θα έχει έναν από τους πρωταγωνιστικούς ρόλους σε αυτά τα σχέδια. Η κυβέρνηση Τσίπρα έχει ξεπεράσει πλέον κάθε όριο και έχει μετατραπεί στην πιο φιλοϊμπεριαλιστική, φιλοπόλεμη και επικίνδυνη κυβέρνηση, απειλώντας να μας μπλέξει όλους στη δίνη του πολέμου, που ήδη εδώ και χρόνια πλήττει τις χώρες της Μ. Ανατολής και που συνεχώς επεκτείνεται, απειλώντας να καταπιεί τις χώρες των Βαλκανίων και της Αφρικής.

Η εργοδοσία της Vodafone πιστός ακόλουθος των μνημονιακών πολιτικών

Η εργοδοσία της Vodafone, εδώ και πολύ καιρό, χτυπάει ανελέητα τους εργαζόμενους με πολλούς και επαίσχυντους τρόπους. Τους τελευταίους 3 μήνες προσπαθεί με γελοία ψέματα να παραπλανήσει τους εργαζόμενους για να αποσπάσει την υπογραφή τους σε τροποποιητική σύμβαση, με την οποία εντελώς αυθαίρετα μεταβάλλεται ο χρόνος εργασίας από 8ωρο (με 30 λεπτά διάλειμμα) σε 9ωρο (με 60 λεπτά διάλειμμα). Με απλά λόγια, προσπαθεί παράνομα και πραξικοπηματικά να καταργήσει το 8ωρο, μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις του εργατικού κινήματος (βλ. αναλυτικό άρθρο Ε.Π. Οκτωβρίου).

Το σωματείο εργαζομένων (ΠΑΣΕ Vodafone) προσπάθησε να οργανώσει την αντίσταση, με συνεχείς περιοδείες στους εργασιακούς χώρους, σύγκληση τοπικών συνελεύσεων και πραγματοποίηση 2 κινητοποιήσεων – στάσεων εργασίας. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν τριμερείς συναντήσεις στο υπουργείο Εργασίας, ανάμεσα στον Γ.Γ. του υπουργείου, το σωματείο και την εργοδοσία. Στην τελευταία συνάντηση, στις 20/11, οι εκπρόσωποι του σωματείου κατέδειξαν πως οι συνάδελφοι εκβιάζονται και απειλούνται, προκειμένου να υπογράψουν τις κατάπτυστες ατομικές τροποποιητικές συμβάσεις που κατέβασε η εργοδοσία, και απαίτησαν ξανά την απόσυρσή τους. Επίσης, κατήγγειλαν το γεγονός ότι η εργοδοσία, παρά τη δέσμευσή της για «τήρηση των ισχυόντων μέχρι την ολοκλήρωση της διαβούλευσης», έσπευσε να εφαρμόσει την 9ωρη εργασία.

Η εργοδοσία τήρησε την ίδια αρνητική στάση, αναφέροντας πως το μόνο ζήτημα γι' αυτούς είναι η αύξηση του διαλείμματος και όχι το 9ωρο εργασίας που επιβάλλει στους εργαζόμενους. Μάλιστα, σ' ένα ρεσιτάλ αλαζονείας και αντιστροφής της πραγματικότητας, ο εκπρόσωπος της διοίκησης είπε πως είναι προσβολή για τους συναδέλφους και υποτίμηση της νοημοσύνης τους να λέει το σωματείο ότι οι υπογραφές των ατομικών συμβάσεων είναι προϊόν εκβιασμού και απειλών (!).

ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΑΣΥΔΟΣΙΑ ΣΤΟ ΠΑΤΣΑΤΖΙΔΙΚΟ «ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ»!

Στις 20 Αυγούστου η εργοδοσία του «Τσαρούχα» (εστιατόριο-πατσατζίδικο στη Θεσσαλονίκη) ανακοίνωσε αιφνιδιαστικά στους τρεις διανομείς ότι το τμήμα delivery παύει να λειτουργεί για «οικονομικούς λόγους». Μία εργαζόμενη είναι εκλεγμένη στο ΔΣ του Συνδικάτου Εργαζομένων Επισιτισμού-Τουρισμού και μέλος της Επιτροπής Αγώνα Διανομικών, όπως και ένας από τους άλλους δύο συναδέλφους.

Στο τμήμα delivery οι συνάδελφοι ήταν ανασφάλιστοι για μεγάλο χρονικό διάστημα, δούλευαν δίημερο χωρίς προσαυξήσεις για βραδινά-Κυριακές-υπερωρίες, με δικό τους μέσο εργασίας, πληρώνοντας από την τσέπη τους καύσιμα, φθορές και εξοπλισμό, και με αμοιβή... 2,5 ευρώ/ώρα! Όμως οι διανομείς ξεκίνησαν να διεκδικούν: με πιέσεις στην εργοδοσία, καταγγελίες σε Επιθεώρηση Εργασίας και ΙΚΑ, με το Συνδικάτο και την Επιτροπή Αγώνα Διανομικών, επέβαλαν να πληρώνονται τα νόμιμα. Αυτό δεν άρεσε στον εργοδότη, που μεθόδευσε το κλείσιμο του delivery ξαφνικά, έπειτα από έξι χρόνια πετυχημένης λειτουργίας, για να απαλλαγεί από τις αντιστάσεις των εργαζομένων και να λειτουργεί το κατάστημα με τους δικούς του παράνομους/αντεργατικούς όρους. Την ημέρα των απολύσεων ο εργοδότης παραδέχτηκε ότι το delivery κλείνει εξαιτίας της εργαζόμενης συνδικαλιστικής που διεκδικεί. Προσπάθησε να την τρομοκρατήσει κινούμενος απειλητικά προς το μέρος της, προπηλακίζοντάς την και αποκαλώντας την «εργατομητέρα» κ.ά. Διημένησε πως δεν μπορεί κανείς να του επιβάλλει να πληρώνει τα νόμιμα και ότι θα απολύει όποιον θέλει! Αρνείται να συνομιλήσει με το Συνδικάτο και την Επιτροπή Αγώνα. Στην Τριμερή Συνάντηση Συμφιλίωσης, που κάλεσε το υπουργείο Εργασίας, η εργοδοσία απέρριψε κάθε λύση, ενώ παραδέχτηκε ότι οι «οικονομικοί λόγοι» που επικαλείται είναι 50 ευρώ την ημέρα! Μάλιστα, είχε το θράσος να ζητήσει προστασία από τα ΜΑΤ, ενάντια σε ειρηνικές παραστάσεις διαμαρτυρίας. Επίσης, ζήτησε πρακτικά αρχαιρεσιών του Συνδικάτου με εισαγγελική παραγγελία και δεν διστάζει να «καρφώνει» τους διανομείς που έχουν συνδικαλιστική δράση στους εργοδότες τους ώστε να τους απολύσουν. Όταν είχε προσλάβει τους διανομείς που απέλυσε, τους ρωτούσε στη συνέντευξη αν είναι μέλη του Συνδικάτου, αριστοί, άθλιοι, κ.τ.λ.!

Οι μεθοδεύσεις του Τσαρούχα αντιστοιχούν στην προσπά-

ση να εδραιωθεί ένα Νέο Μοντέλο Εκμετάλλευσης, όπου θα κυριαρχεί ο δεσποτισμός και τα συμφέροντα των εργοδοτών, θα μας απολύουν όποτε θέλουν και θα μας πληρώνουν ό,τι θέλουν, όταν και αν θέλουν. Έτσι, όχι μόνο δεν θα αυξηθούν οι μισθοί και δεν θα επανέλθουν οι συλλογικές συμβάσεις, όπως καυχείται η άθλια συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, αλλά οδεύουμε σε ακόμη πιο σκοτεινά μονοπάτια.

Από τις 20 Αυγούστου έχει ξεκινήσει ένας αγώνας διαρκείας, με εβδομαδιαίες παραστάσεις διαμαρτυρίας έξω από το κατάστημα, μοτοπορείες διανομικών, ενημερώσεις στην πόλη με τρικάκια, πανό κ.τ.λ. Οι απολυμένοι συνάδελφοι δεν είναι μόνοι τους. Στο πλευρό τους βρίσκεται το Συνδικάτο Επισιτισμού, η Επιτροπή Αγώνα Διανομικών, η Αντεπίθεση των Εργαζομένων, το ΕΚΘ και η Ομοσπονδία Επισιτισμού. Επίσης, σωματεία και φοιτητικοί σύλλογοι έχουν εκδώσει ψηφίσματα συμπαράστασης και συμμετέχουν στην «Επιτροπή Αλληλεγγύης στον αγώνα των απολυμένων». Ο συγκεκριμένος αγώνας είναι αγώνας όλων των εργαζομένων απέναντι στην επίθεση εργοδοτών, κυβέρνησης, ΕΕ και ΔΝΤ. Η μόνη λύση βρίσκεται στους μαχητικούς αγώνες, στην ενότητα και αλληλεγγύη των εργαζομένων. Πρέπει όλοι να στηρίξουμε αυτόν τον δίκαιο αγώνα μέχρι:

- Να παρθούν πίσω οι άκυρες και καταχρηστικές απολύσεις των συναδέλφων!
- Να σταματήσουν οι μεθοδεύσεις της εργοδοσίας και να επανλειτουργήσει το τμήμα delivery.
- Να καταβληθούν τα χρεωστούμενα δεδουλευμένα.

Στις 12 και 14 Δεκεμβρίου εκδικάζονται στα Δικαστήρια Θεσσαλονίκης η μήνυση της Επιθεώρησης Εργασίας για τα δεδουλευμένα των συναδέλφων και η αγωγή για δεδουλευμένα ενός πρώην εργαζομένου στο κατάστημα.
Ενημέρωση για τις κινητοποιήσεις και την εξέλιξη του αγώνα: dianomeisthess.blogspot.gr

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό θα δώσει τη μάχη στις εκλογές (ως συνέχιση της παρέμβασής της το προηγούμενο διάστημα) με στόχο την ενίσχυσή της, ώστε να συνεχίσει να αναδεικνύει όλα τα παραπάνω ζητήματα, μιλώντας τη γλώσσα της αλήθειας, προτάσσοντας ένα σχέδιο αγώνων και ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, παλεύοντας για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του Συνδικάτου:

1) Ξεκαθαρίζοντας στους εργαζόμενους του κλάδου, χωρίς να καλλιεργούμε αυταπάτες, ότι δεν θα έρθουν καλύτερες μέρες, δεν υπάρχει ανάπτυξη δίκαιη ή άδικη, αν δεν απαλλαγούμε από τα μνημόνια και τους μνημονιακούς κάθε απόχρωσης, διαφορετικά θα πέσει πάνω μας και 4ο και 5ο μνημόνιο.
2) Λέγοντας στους εργαζόμενους ότι εχθροί μας δεν είναι οι μετανάστες και οι λαοί των Βαλκανίων, της Μακεδονίας, της Τουρκίας, αλλά οι ιμπεριαλιστές που δημιουργούν πολέμους και οι εστιάτορες και ξενοδόχοι που κάνουν «χρυσές δουλειές» σε βάρος μας (βλέπε πληρότητα ξενοδοχείων λόγω μεταναστευτικού, συμβάσεις μαθητείας από εξωτερικό κ.ά.).
3) Δείχνοντας στους εργαζόμενους ένα σχέδιο στην πράξη για αγώνες ενωτικούς, μαχητικούς, οργανωμένους, αποτελεσματικούς, που από το 2010 μέχρι σήμερα δίνουμε μαζί τους (εστιατόριο Banquet, ζαχαροπλαστεία Χατζή/BLE, Pizza Hut, Goody's, Applebees, Καφενάι, Todaylicious, πατσατζίδικο Τσαρούχας κ.ά.).
4) Παλεύοντας με τους εργαζόμενους για να οργανωθούμε και να ανασυγκροτήσουμε το Συνδικάτο, με την Επιτροπή Αγώνα Διανομικών, με τις δεκάδες προσπάθειες σε όλες τις ειδικότητες, στις μεγάλες αλυσίδες εστίασης, σε κάθε κατάσταση και ξενοδοχείο.
5) Παλεύοντας με τους εργαζόμενους για να αλλάξουμε τους συσχετισμούς στο Συνδικάτο, ώστε να γίνει πλειοψηφία μια άλλη πολιτική, πραγματικά αποτελεσματική, μαχητική, αντικαπιταλιστική, ενάντια στη γραφειοκρατία της Ταξικής Ενότητας (ΠΑΜΕ).

Καλούμε όλους τους συναδέλφους του κλάδου να οργανωθούν στο Συνδικάτο και να ψηφίσουν-στηρίξουν την **Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό**.

Από την δράση μας

Εκλογές στο Συνδικάτο Επισιτισμού-Τουρισμού (Θεσ/νίκης-Πιερίας-Χαλκιδικής)

Οπως όλα δείχνουν, οι εκλογές του Συνδικάτου Επισιτισμού-Τουρισμού (Θεσσαλονίκης-Πιερίας-Χαλκιδικής) θα διεξαχθούν τον Γενάρη. Ωστόσο, άγνωστη παραμένει ακόμη η ημερομηνία της εκλογοαπολογιστικής Γενικής Συνέλευσης, που κατά πάσα πιθανότητα θα πραγματοποιηθεί μέσα στον Δεκέμβρη. Το σίγουρο είναι ότι οδεύουμε σε διαδικασίες fast track και μάλλον σε όργιο νοθείας, με ευθύνη της πλειοψηφίας (Ταξική Ενότητα-ΠΑΜΕ).

Οι εξελίξεις τρέχουν με γοργούς ρυθμούς, η κρίση σε όλα τα επίπεδα (οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό) παροξύνεται, τα σύννεφα του πολέμου πυκνώνουν, πλησιάζοντας και τη χώρα μας. Αντίστοιχη είναι και η επίθεση που δέχονται η εργατική τάξη και η νεολαία στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, στις συνδικαλιστικές ελευθερίες, στην ίδια τους τη ζωή. Η ψεύτικη έξοδος του Τσίπρα από τα μνημόνια αποκαλύπτει καθημερινά από την αβάσταχτη κατάσταση των εργαζομένων και το Νέο Μοντέλο Εκμετάλλευσης της εργασίας, που εδραιώνεται και επεκτείνεται και που πλέον στοιχίζει αμέτρητες ζωές.

Ο κλάδος του Επισιτισμού-Τουρισμού αποτελεί το πρότυπο της μνημονιακής κανονικότητας των τοκογλύφων ΕΕ-ΔΝΤ, όλων των ντόπιων μνημονιακών και των μαυραγοριτών εργοδοτών, που ασυδοτούν, τρομοκρατούν και δολοφονούν: με τη μαύρη και απλήρωτη εργασία, τις απολύσεις, τη μη πληρωμή και κλοπή των δώρων, την εντατικοποίηση, τα δεκάδες εργατικά ατυχήματα-δολοφονίες λόγω έλλειψης μέτρων ασφαλείας και υγιεινής, με τις Κλαδικές Σ.Σ.Ε. να παραμένουν κενό γράμμα.

Το Συνδικαλιστικό Κίνημα, τόσο στον κλάδο όσο και γενικότερα, περνάει μια από τις χειρότερες κρίσεις του, με εμφανή τα σημάδια σύγχυσης, παράλυσης, κατακερματισμού και διάλυσης. Τα συνδικάτα εμφανίζονται ανήμπορα και αναποτελεσματικά απέναντι σε αυτή την κατάσταση. Η κύρια ευθύνη βρίσκεται στην ηγεσία τους, την αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία των ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-παρατάξεων του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και τη σταλινική γραφειοκρατία του ΠΑΜΕ, που τα έχουν καταντήσει ανίσχυρα όργανα, απομακρυσμένα από τα προβλήματα των εργαζομένων.

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό θα δώσει τη μάχη στις εκλογές (ως συνέχιση της παρέμβασής της το προηγούμενο διάστημα) με στόχο την ενίσχυσή της, ώστε να συνεχίσει να αναδεικνύει όλα τα παραπάνω ζητήματα, μιλώντας τη γλώσσα της αλήθειας, προτάσσοντας ένα σχέδιο αγώνων και ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, παλεύοντας για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του Συνδικάτου:

1) Ξεκαθαρίζοντας στους εργαζόμενους του κλάδου, χωρίς να καλλιεργούμε αυταπάτες, ότι δεν θα έρθουν καλύτερες μέρες, δεν υπάρχει ανάπτυξη δίκαιη ή άδικη, αν δεν απαλλαγούμε από τα μνημόνια και τους μνημονιακούς κάθε απόχρωσης, διαφορετικά θα πέσει πάνω μας και 4ο και 5ο μνημόνιο.
2) Λέγοντας στους εργαζόμενους ότι εχθροί μας δεν είναι οι μετανάστες και οι λαοί των Βαλκανίων, της Μακεδονίας, της Τουρκίας, αλλά οι ιμπεριαλιστές που δημιουργούν πολέμους και οι εστιάτορες και ξενοδόχοι που κάνουν «χρυσές δουλειές» σε βάρος μας (βλέπε πληρότητα ξενοδοχείων λόγω μεταναστευτικού, συμβάσεις μαθητείας από εξωτερικό κ.ά.).
3) Δείχνοντας στους εργαζόμενους ένα σχέδιο στην πράξη για αγώνες ενωτικούς, μαχητικούς, οργανωμένους, αποτελεσματικούς, που από το 2010 μέχρι σήμερα δίνουμε μαζί τους (εστιατόριο Banquet, ζαχαροπλαστεία Χατζή/BLE, Pizza Hut, Goody's, Applebees, Καφενάι, Todaylicious, πατσατζίδικο Τσαρούχας κ.ά.).
4) Παλεύοντας με τους εργαζόμενους για να οργανωθούμε και να ανασυγκροτήσουμε το Συνδικάτο, με την Επιτροπή Αγώνα Διανομικών, με τις δεκάδες προσπάθειες σε όλες τις ειδικότητες, στις μεγάλες αλυσίδες εστίασης, σε κάθε κατάσταση και ξενοδοχείο.
5) Παλεύοντας με τους εργαζόμενους για να αλλάξουμε τους συσχετισμούς στο Συνδικάτο, ώστε να γίνει πλειοψηφία μια άλλη πολιτική, πραγματικά αποτελεσματική, μαχητική, αντικαπιταλιστική, ενάντια στη γραφειοκρατία της Ταξικής Ενότητας (ΠΑΜΕ).

Καλούμε όλους τους συναδέλφους του κλάδου να οργανωθούν στο Συνδικάτο και να ψηφίσουν-στηρίξουν την **Αντεπίθεση των Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό**.

33ο Συνέδριο Ε.Κ.Θ: Οξύνεται η κρίση και η διάλυση του Συνδικαλιστικού Κινήματος

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του 33ου Συνεδρίου του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης που «πραγματοποιήθηκε» στις 8 – 9 και 11 Νοέμβρη στο ξενοδοχείο CAPSIS. Στο Συνέδριο εκπροσωπήθηκαν 155 Σωματεία από 387 συνέδρους (420 στο 32ο) και ψήφισαν οι 381 (412 στο 32ο). Τα αποτελέσματα των εκλογών είναι τα εξής:

Για το Δ.Σ. του ΕΚΘ, η ΠΑΣΚΕ σημειώνοντας μικρή πτώση έλαβε 155 ψήφους/40,68% και 13 έδρες (171 ψήφους/41,50%/13 έδρες στο 32ο). Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (ΠΑΜΕ) σημειώνοντας μεγάλη πτώση έλαβε 91 ψήφους/23,88% και 7 έδρες (114 ψήφους/27,66%/9 έδρες στο 32ο) Η ΔΑΚΕ σημείωσε άνοδο λαμβάνοντας 68 ψήφους/17,84% και 6 έδρες (58 ψήφους/14,07%/4 έδρες στο 32ο). Η ΕΑΚ (ΣΥΡΙΖΑ) σημείωσε πτώση λαμβάνοντας 42 ψήφους/11,02% και 3 έδρες (55 ψήφους/13,34%/4 έδρες στο 32ο ως ΜΕΤΑ). Η ΕΝΟΤΗΤΑ («κίτρινοι συνδικαλιστές» Μητσοτάκη) έλαβε 20 ψήφους/5,24% και 2 έδρες Το ΜΕΤΑ (ΛΑΕ πλέον) έλαβε 3 ψήφους 0,78%/0 έδρες. Η ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ των Εργαζομένων πήρε 2 ψήφους/0,52%/0 έδρες (1 ψήφο/0,24%/0 έδρες στο 32ο).

Για αντιπροσώπους για τη ΓΣΕΕ ψήφισαν 154 (146 στο 32ο) αντιπρόσωποι και στην κάλπη βρέθηκαν 152 έγκυρα ψηφοδέλτια, 0 λευκά και 2 άκυρα. Η ΠΑΣΚΕ έλαβε 77 ψήφους/50,66% και 6 έδρες (80 ψήφους/55,17%/6 έδρες στο 32ο). Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (ΠΑΜΕ) έλαβε 18 ψήφους/11,84% και 1 έδρα (17 ψήφους/11,72%/1 έδρα στο 32ο) Η ΔΑΚΕ 30 ψήφους/19,73% και 2 έδρες (23 ψήφους/15,86%/1 έδρα στο 32ο). Η ΕΑΚ (ΣΥΡΙΖΑ) 20 ψήφους/17,24% και 2 έδρες (25 ψήφους/17,24%/2 έδρες στο 32ο). Η ΕΝΟΤΗΤΑ (ΔΑΚΕ Μητσοτάκη, «κίτρινοι» συνδικαλιστές) έλαβε 3 ψήφους/1,97%/0 έδρες. Το ΜΕΤΑ (ΛΑΕ) έλαβε 3 ψήφους 0,97%/0 έδρες. Η ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ των Εργαζομένων 1 ψήφο/0,65%/0 έδρες.

Για τα αποτελέσματα

Όσο κι αν θέλει κανείς να μεταφράσει τα αποτελέσματα κατά το δοκούν, αυτά μιλάνε από μόνα τους. Ο μεγάλος χαμένος των εκλογών είναι η Εργατική Ενότητα (ΠΑΜΕ) που χάνει τόσο σε ποσοστά όσο και σε ψήφους «πληρώνοντας το τίμημα» της καταστροφικής πολιτικής της στο Συνδικαλιστικό Κίνημα. Η εμφανής άνοδος της ΔΑΚΕ και των «κίτρινων συνδικαλιστών», η διατήρηση της ΠΑΣΚΕ, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό, στην αναποτελεσματικότητα συνολικά της Αριστεράς (βλέπε πολύ χαμηλά ποσοστά ΜΕΤΑ/ΛΑΕ) που το προηγούμενο διάστημα είχε καταφέρει να κερδίσει αρκετές δυνάμεις στα Σωματεία, στην προδοσία του ΣΥΡΙΖΑ, στην αδυναμία στο να παρουσιάσουν ένα σχέδιο και ένα πρόγραμμα που στην πράξη θα δίνει λύση στα προβλήματα των εργαζομένων. Έτσι, οι συσχετισμοί αλλάζουν υπέρ της αστικοποιημένης/μνημονιακής συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας μιας που προστίθεται και η ΕΑΚ (ΣΥΡΙΖΑ). Το χώρο της Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και του μαχητικού συνδικαλισμού εκπροσώπησε, μόνο η Αντεπίθεση των Εργαζομένων που σταθεροποιείται και «αυξάνει» τις δυνάμεις της ως αποτέλεσμα των προσπαθειών που καταβάλει για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του Σ.Κ. Μεγάλο ερωτηματικό αποτελεί τι στάση, πολιτική και εκλογική κράτησε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και ο μοναδικός της σύνεδρος, πέρα από τις στείρες καταγγελίες προς την ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ.

Συνέδριο παρωδία

Επί της ουσίας Συνέδριο δεν πραγματοποιήθηκε! Ήταν μια κατάσταση άκρως εκφυλισμένη, σε έναν λουσατό και αποκρουστικό χώρο, με διαδικασίες φαστ τρακ, χωρίς πολιτική συζήτηση, χωρίς ουσιαστική και γόνιμη αντιπαράθεση, με στείρες καταγγελίες, με γεγονότα και πρακτικές πολύ μακριά από τα πραγματικά προβλήματα και τις αγωνίες των εργαζομένων. Όλα αυτά υπό την σκιά της κόντρας που έχει ξεσπάσει στο Σ.Κ. δόθηκαν για την κάθαρση και εξυγίανση του, μεταξύ της ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ πλέον και των παρατάξεων του ΣΥΡΙΖΑ από την μια και του ΠΑΜΕ από την άλλη, ουσιαστικά για τον έλεγχο του Σ.Κ. και για τις καρέκλες. Τόσο η αστικοποιημένη/μνημονιακή συνδικαλιστική γραφειοκρατία όσο και η σταλινική γραφειοκρατία του ΠΑΜΕ, τίναξαν το συνέδριο στον αέρα.

Πολύ κοντά στον χώρο του Συνεδρίου, υπήρχε παρουσία αστυνομικής δύναμης. Προφανώς, οι εκκλήσεις της πλειοψηφίας της Γ.Σ.Ε.Ε. (ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ) για παρέμβαση του κράτους (πρόσφατη επίσκεψη της στο Υπ. προστασίας του πολίτη) εισακούστηκαν, με την άθλια συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ να αρπάζει την ευκαιρία ώστε να εφαρμόσει τα σχέδια της για τον ασφυκτικό έλεγχο του Σ.Κ. (κατάθεση μητρώων, ΑΦΜ στα Συνδικάτα, επαναλειτούργια συνδικαλιστικού της ασφάλειας). Η παρουσία αξιωματικού της αστυνομίας και της ασφάλειας, που βρέθηκε στο χώρο του Συνεδρίου αποδεικνύει ότι το κράτος έκτακτης ανάγκης δεν σταμάτησε ποτέ να είναι παρόν αλλά και ότι η κατάσταση θα αργιέψει ακόμη περισσότερο. Έτσι ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΠΑΜΕ και ΣΥΡΙΖΑ, βάζουν πλάτη και προωθούν τον κρατικό ελεγχόμενο, τον κυβερνητικό και εργοδοτικό συνδικαλισμό, με την «κοινωνική συμμαχία», συντασσόμενοι πλήρως με το μνημονιακό καθεστώς που όχι μόνο δεν φθίνει αλλά εδραϊώνεται.

Ανάλογες και περισσότερες ευθύνες έχει η Εργατική Ενότητα (ΠΑΜΕ) που έστησε έναν απαράδεκτο θίασο με δήθεν ενωτικό προφίλ, με δήθεν διάθεση να γίνει συνέδριο με διαδικασίες. Αρκετές μέρες πριν το Συνέδριο, οι αρχιερείς της βίας και της νοθείας, που διοικούν τα Συνδικάτα που ελέγχουν χωρίς ίχνος δημοκρατίας, που βάζουν όλο τον κομματικό μηχανισμό του ΚΚΕ να ψηφίζει στις εκλογές, εγκαλούσαν την πλειοψηφία για νοθείες. Από το στόχαστρο του ΠΑΜΕ δεν ξέφυγε ούτε το ΣΜΕΘ, που εκλέγει σύνεδρο υποψήφιο με την Αντεπίθεση, ζητώντας από την διοίκηση του ΕΚΘ να μην εκπροσωπηθεί! Ο θίασος του ΠΑΜΕ δείχνοντας το πραγματικό/σταλινικό του πρόσωπο, αποτελώντας κομμάτι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, έκανε τελικά πρεμιέρα στο Συνέδριο με την κατάθεση ασφαλιστικών μέτρων προς την υπόλοιπη διοίκηση του ΕΚΘ (τα οποία και έχασε), παρακλώσει τις διαδικασίες καθόλη την διάρκεια του συνεδρίου με φωνές, καταγγελίες για νοθείες, με ύβρεις προς όλους. Το επεισόδιο με τον ασφαλίτη, οι θεατρικοί και η εκμετάλλευση του γεγονότος σε καμία περίπτωση δεν δίνουν άφεση αμαρτιών στο ΠΑΜΕ. Οι τραμπούκικες επιθέσεις τους στα Εργατικά Κέντρα Πάτρας-Κατερίνης-Τρικάλων-Φλώρινας, η διασπαστική του πολιτική κλπ είναι οι λόγοι της μεγάλης πτώσης της Εργατικής Ενότητας και του ΠΑΜΕ, και που οι εργαζόμενοι τους πήρανε χαμπάρι και τους γυρνάνε την πλάτη. «Άνθρακες λοιπόν ο θησαυρός» περί «ταξικών δυνάμεων και ανασύνταξης του εργατικού κινήματος»

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων (ΑΤΕ)

προσπάθησε με τις ελάχιστες αλλά μαχητικές της δυνάμεις να συμβάλει όσο το δυνατόν στην διεξαγωγή του Συνεδρίου. Καταφέραμε και με την συμβολή των υπολοίπων συνέδρων της ριζοσπαστικής αριστεράς (ΜΕΤΑ), στο να γίνουν τοποθετήσεις έστω και για 2 ώρες, να υπάρξει χώρος για τραπέζια παρατάξεων που δεν εκλέγονται στην διοίκηση του ΕΚΘ. Καταγγείλαμε την συνδικαλιστική γραφειοκρατία κάθε απόχρωσης και πολιτικής κατεύθυνσης τόσο για τα εκφυλιστικά φαινόμενα του Συνεδρίου όσο και για την κατρακύλα και την αποτελεσματικότητα που έχουν επιφέρει στο Σ.Κ. Δεν είναι τυχαίο που όλες ανεξαιρέτως οι συνδικαλιστικές δυνάμεις είχαν αναφορά στον αγώνα διαρκείας των παράνομα απολυμένων διανομένων (μια εκ των οποίων σύνεδρος και υπεύθυνη του Συνδικατισμού της ΑΤΕ) που διεξάγεται στην πόλη της Θεσσαλονίκης από την Επιτροπή Αγώνα Διανομένων και του Συνδικάτου Επισιτισμού. Μέσω του συγκεκριμένου αγώνα, των δεκάδων παραδειγματικών αγώνων που δώσαμε με τους εργαζόμενους στον Επισιτισμό από το 2010 έως σήμερα, των νικηφόρων κινητοποιήσεων του ΣΜΕΘ την προηγούμενη τριετία και του αγώνα που διεξάγει αυτή την στιγμή για την επαναπρόσληψη του απολυμένου συ-

ναδέλφου από κέντρο ημερησίας φροντίδας (ΚΗΦ) στις δομές εκπαίδευσης των παιδικών χωριών SOS, με τις θέσεις μας στο συνέδριο, προτάξαμε ένα άλλο σχέδιο και πρόγραμμα ώστε οι εργαζόμενοι να ανασυγκροτήσουμε τις δυνάμεις μας, να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας.

Η οργάνωση και η συμμετοχή των εργαζομένων στην ζωή των συνδικαλιστικών ενώσεων είναι η μόνη που μπορεί να εξασφαλίσει την εργατική δημοκρατία. Είναι η μόνη λύση που μπορεί να ξηλώσει τους γραφειοκράτες από τις θέσεις τους, να αποκρούσει τις σταλινικές επιθέσεις του ΠΑΜΕ, να περιφρουρήσει πραγματικά τα Σωματεία. Οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής και ριζοσπαστικής αριστεράς πρέπει να παλέψουμε για την ενότητα του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος. Δεν πρέπει να βοηθάμε την διάσπαση που επιβάλει η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, είτε η αστικοποιημένη των ΓΣΕΕ-ΑΔΕ-ΔΥ είτε του ΠΑΜΕ. Για ένα Συνδικαλιστικό Κίνημα αποτελεσματικό και νικηφόρο, για Συνδικάτα πραγματικά εργαλεία αντίστασης και αγώνα που θα εξυπηρετούν και θα επιβάλλουν τα συμφέροντα της τάξης μας. Για μια πραγματική, μαχητική και αποτελεσματική Αντεπίθεση των Εργαζομένων!

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Εκλογές καθηγητών: Ενισχύουμε την ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Α' ΕΛΜΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (σε παρένθεση τα περσινά αποτελέσματα)

ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ	ΨΗΦΟΙ	ΕΔΡΕΣ	%
ΣΥΝΔ. ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ (ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑ-ΚΚΕ)	144 (103)	4(3)	38 (34)
ΣΥΝ.Ε.Κ (ΣΥΡΙΖΑ)	79 (77)	2(2)	21 (26)
ΔΑΚΕ (ΝΔ)	64 (50)	2(2)	17 (17)
ΑΓΩΝ/ΚΗ ΣΥΣΠ/ΣΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ (ΠΑΜΕ)	45 (31)	1(1)	12 (10)
ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ (ΟΚΛΕ)	26 (18)	0(0)	7 (6)
ΑΓΩΝ/ΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ (ΚΚΕ-ΜΑ)	19 (20)	0(1)	5 (7)
ΨΗΦΙΣΑΝ 392(322) // ΕΓΚΥΡΑ 337 (299) // ΑΚΥΡΑ 3 (3) // ΛΕΥΚΑ 12 (20)			

Το επόμενο διάστημα πραγματοποιούνται στις περισσότερες ΕΛΜΕ (πρωτοβάθμια σωματεία των καθηγητών) της χώρας εκλογές για την ανάδειξη των Διοικητικών Συμβουλίων (ΔΣ). Η Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών συμμετέχει στην Α' και Ε' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης και στην Α' ΕΛΜΕ Δυτικής Αττικής, στην οποία οι εκλογές πραγματοποιήθηκαν στις 7 Νοέμβρη. Τα αποτελέσματα αυτής της ΕΛΜΕ παρατίθενται στο τέλος.

Με την παρέμβασή μας στα σχολεία εξηγήσαμε στους συναδέλφους το συνολικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κλιμακώνεται η επίθεση στη δημόσια εκπαίδευση. Δηλαδή: α) βρισκόμαστε μπροστά σε μία νέα όξυνση της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, που ανοίγει τον δρόμο για μια γενικευμένη στρατιωτική σύγκρουση, β) η «έξοδος από τα μνημόνια», που επικαλείται η κυβέρνηση, είναι ένα ακόμα φιάσκο αφού διατηρούνται τα εξωφρενικά πλεονάσματα μέχρι το 2060 και η εποπτεία από τους τοκογλύφους δανειστές θα είναι ασφυκτική, με αυτόματη επιβολή «μεταρρυθμίσεων» και με ρήτρα «μη αναστρεψιμότητας», ώστε να μην καταργηθεί κανένα μνημονιακό μέτρο και γ) τα μνημόνια έχουν αποτύχει πλήρως σε όλους τους διακηρυγμένους στόχους τους. Έτσι, ο ελληνικός καπιταλισμός επιχειρεί να εγκαθιδρύσει ένα Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της Εργασίας, το οποίο απαιτεί το τσάκισμα όλων των κοινωνικών, πολιτικών, συνδικαλιστικών δικαι-

ωμάτων και ελευθεριών των εργαζομένων. Όποιες «μεταρρυθμίσεις» έγιναν ή θα γίνουν στο χώρο της παιδείας θα έχουν ως στόχο να εκπαιδεύσουν (ως μελλοντικό εργατικό δυναμικό) κυρίως την νεολαία αλλά και τους εκπαιδευτικούς, να προσαρμοστούν σε αυτές τις βάρβαρες συνθήκες.

Από τα αλληπάλληλα μνημονιακά μέτρα που έχουν ή πρόκειται να εφαρμοστούν, επικεντρώνουμε στις δραματικές επιπτώσεις που θα υποστούν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί (μόνιμοι και αναπληρωτές) από:

α) τους μηδενικούς διορισμούς, τη διαρκή προσπάθεια να καλυφθούν τα κενά με κόψιμο τμημάτων, διδακτικών ωρών και εργασιακών δικαιωμάτων,

β) τον νόμο για το «Νέο» Λύκειο που στην πραγματικότητα, πρόκειται για ένα εξεταστικό κάτεργο, σχεδιασμένο να αποκλείσει ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών και στην καλύτερη περίπτωση να το οδηγήσει στις σχολές φτηνής κατάρτισης και μαθητείας. Επίσης, με τις περικοπές ωρών και μαθημάτων που προβλέπονται θα οδηγηθούμε σε υποχρεωτικές μετακινήσεις, και αργά ή γρήγορα, σε απολύσεις εκπαιδευτικών,

γ) την Αυτονομία της Σχολικής Μονάδας και της Αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των σχολείων επανέρχεται με την περιεργή ονομασία «συλλογικός προγραμματισμός και ανατροφοδοτική αποτίμηση». Δεν θα είναι μόνο μια εσωτερική διαδικασία κάθε σχολείου, καθώς θα συμμετέχουν οι γονείς

«Μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ» ή επιβολή της αξιολόγησης από την πίσω πόρτα;

Πίσω από τον παραπλανητικό τίτλο «Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ» (MNAE) κρύβεται ένα αντιδραστικό και επικίνδυνο σχέδιο για τη δημόσια εκπαίδευση. Πρόκειται για συντονισμένη προσπάθεια από το υπουργείο Παιδείας, το ΕΣΠΑ, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) και τον ιδιωτικό φορέα «Νόησις» (σχετίζεται με το Ίδρυμα Νιάρχου) για εμπέδωση της κουλτούρας αξιολόγησης και της κατηγοριοποίησης των σχολείων - αρχικά στον πιο αδύναμο κρίκο, τα ΕΠΑΛ. Επιχειρούν το σπάσιμο του ενιαίου χαρακτήρα των αναλυτικών προγραμμάτων και την αντικατάσταση οποιασδήποτε στέρεας και δομημένης γνώσης με δράσεις, οι οποίες θα αξιολογούνται ως προς το αν προωθούν την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και την προσαρμογή του σχολείου στις ανάγκες και δυνατότητες της τοπικής κοινωνίας.

Η ΜΝΑΕ είναι μέρος του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που υποτίθεται ότι υπηρετεί τους εξής στόχους:

α) «Αναβάθμιση του επαγγελματικού ρόλου των ΕΠΑΛ»

Το υπουργείο Παιδείας ισχυρίζεται ότι αυτή θα γίνει μέσω της μαθητείας και έτσι οι νέοι θα εντάσσονται πιο εύκολα στην αγορά εργασίας. Αυτό όμως ακούγεται σαν ανέκδοτο, τη στιγμή που οι μνημονιακές πολιτικές

έχουν εκτοξεύσει την ανεργία στους νέους και διαλύουν πλήρως την παραγωγική βάση της χώρας. Στην πραγματικότητα, η μαθητεία μετατρέπει το σχολείο σε γραφείο εννοιακά-ως εργαζομένων, εμποδώνει τη ζούγκλα της αγοράς εργασίας και επιτρέπει στο Δημόσιο να καλύπτει κενά χωρίς να κάνει μόνιμους διορισμούς.

β) «Αναβάθμιση του κοινωνικού ρόλου των ΕΠΑΛ»

Η ΜΝΑΕ, σύμφωνα με το υπουργείο, στοχεύει στην «υποστήριξη» των πιο αδύναμων κοινωνικά μαθητών των ΕΠΑΛ μέσα από τις δράσεις: α) Σύμβουλος Καθηγητής και Ψυχολόγος, β) Σχέδια Δράσης, γ) Εναλλακτική Ενισχυτική Διδασκαλία.

Στα ΕΠΑΛ βρίσκεται πράγματι το πιο αδύναμο μαθητικό δυναμικό, με πολλά μαθησιακά κενά και πολλά κοινωνικά, οικογενειακά και οικονομικά προβλήματα, που διογκώθηκαν λόγω της υποβάθμισης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. Όλα αυτά όμως είναι αποτέλεσμα της καπιταλιστικής κρίσης, της καταστροφής της παραγωγής, της φτωχοποίησης μεγάλου μέρους του πληθυσμού, των μνημονίων και των περικοπών. Οι μηδενικοί μόνιμοι διορισμοί, το κόψιμο τμημάτων και ειδικοτήτων, οι πολλοί μαθητές ανά τμήμα, η έλλειψη ενισχυτικής διδασκαλίας, το αυξημένο ωράριο και καθήκοντα των εκπαιδευτικών δημιουργούν μια εκρηκτική κατάσταση.

α) Ο Σύμβουλος Καθηγητής βαφτίζεται ουσιαστικά υπεύθυνος για όλα τα κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήσαν τα μνημόνια και, με τη στήριξη του ψυχολόγου, καλείται «να εντοπίσει τα ποικίλα προβλήματα που αναστέλλουν τη γνωστική πρόοδο των μαθητών», «να παρέμβει δραστικά παραπέμποντας μαθητές και γονείς σε δομές... και να δικτυώσει το σχολείο και τις οικογένειες των μαθητών με τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας της κοινότητας». Για να αντεπεξέλθει ο καθηγητής θα επιμωρφωθεί από το ΙΕΠ. Αυτή η «καινοτόμος δράση» έχει όλα τα χαρακτηριστικά της αυτοαξιολόγησης και υλοποιείται μετά από απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, με την καθοδήγηση του συντονιστή παιδαγωγικής ευθύνης.

β) Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να δημιουργήσουν εξωστρεφή Σχέδια Δράσης, με στόχο «τη βελτίωση του κλίματος και της εικόνας του σχολείου, την προβολή θετικών μηνυμάτων στην τοπική κοινωνία, εν τέλει την προσέλκυση περισσότερων μαθητών...», «που προωθούν την καινοτομία, τη δημιουργικότητα, την επιχειρηματικότητα στα σχολεία...». Τη δράση υλοποιεί και αξιολογεί το Κέντρο Διάδοσης Επιστημών «Νόησις». Το «Νόησις» αξιολογεί τα Σχέδια Δράσης και «επιβραβεύει» τα σχολεία που θα «διακριθούν» με χρηματοδότηση μέχρι 2.324,26 ευρώ.

Ο κύριος λόγος της απαξίωσης των ΕΠΑΛ είναι η καταστροφή της οικονομίας. Κάποτε, ο απόφοιτος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης έβρισκε αμέσως δουλειά. Σήμερα, το ουσιαστικό πρόβλημα είναι ότι αυτά τα παιδιά δεν θα μπορέσουν να έχουν κανονική δουλειά και αυτό δεν θα αλλάξει αν το ΕΠΑΛ γίνει χώρος

προγραμμάτων, δράσεων και μαθητείας. Στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι η αξιολόγηση και διαφοροποίηση των σχολείων, βασικό βήμα για την παιδαγωγική και οικονομική αυτονομία, την ελεύθερη επιλογή σχολείου, το εκπαιδευτικό κουπόνι (voucher) και τελικά την πλήρη ιδιωτικοποίηση του σχολείου.

γ) Η Εναλλακτική Ενισχυτική Διδασκαλία αφορά τους μαθητές της Α' τάξης ΕΠΑΛ, στη Γλώσσα και στα Μαθηματικά, με συνδιδασκαλία δύο εκπαιδευτικών. Ο καθηγητής ενισχυτικής διδασκαλίας είναι πολύ θετική εξέλιξη, παρότι βέβαια σε πολλά σχολεία δεν υπάρχει καν ο... βασικός καθηγητής. Η δράση χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ έως το 2020. Η εκπαίδευση, και ιδιαίτερα η Επαγγελματική, έχει ανάγκη από μόνιμες δομές στήριξης των μαθητών, με μόνιμους διορισμούς.

Όλα αυτά αλλάζουν εντελώς τον ρόλο του εκπαιδευτικού. Μετά τους επόμενες εργασίες στη μαθητεία, ζήτανε να γίνουμε και πλασιέ προγραμμάτων/δράσεων για ένα καλό προφίλ του σχολείου, αλλά και ψυχολόγοι.

Οι περισσότερες παρατάξεις αρνούνται να τοποθετηθούν ξεκάθαρα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη πολιτική που υλοποιεί η ΜΝΑΕ και δεν καλούν τους συναδέλφους να μη συμμετέχουν, ενώ και το ΠΑΜΕ δεν αρνείται τη συμμετοχή στη ΜΝΑΕ.

- Καλούμε τους συλλόγους διδασκόντων να μην υποβάλουν Σχέδια Δράσης, να αρνηθούν τον ρόλο του Συμβούλου Καθηγητή.

- Καλούμε τα ΔΣ της ΟΛΜΕ και των ΕΛΜΕ να πάρουν ανάλογες αποφάσεις.

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

(βασική κατεύθυνση του ΟΟΣΑ) και εκπρόσωπος του Δήμου (απαίτηση του ΣΕΒ), ενώ θα επιβληθούν κεντρικά προκαθορισμένοι στόχοι (δείκτες, φόρμες) για το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το «νέο σχολείο», σύμφωνα με τις κατευθύνσεις ΕΕ και ΟΟΣΑ αλλά και τις εξαγγελίες Γαβρόγλου, θα είναι «αποκεντρωμένο» και «αυτόνομο» οικονομικά και παιδαγωγικά, δηλαδή απόλυτα εξαρτημένο από τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της περιοχής του. Η ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, που θα έρθει πολύ σύντομα, θα αφορά το κατά πόσο εφαρμόζουμε τις πολιτικές ιδιωτικοποίησης του δημόσιου σχολείου.

Επισημαίνουμε, επίσης, ότι η κατάσταση αυτή δεν αντιμετωπίζεται με τις πολιτικές των παρατάξεων που κυριαρχούν στο συνδικαλιστικό κίνημα (σκ) των εκπαιδευτικών γιατί:

1) Οι παρατάξεις του παλιού και νέου κυβερνητικού και μνημονιακού συνδικαλισμού (ΔΑΚΕ/ΝΔ, ΣΥΝΕΚ/ΣΥΡΙΖΑ, ΠΕΚ/ΠΑΣΟΚ), από τη μια καλλιεργούν την ενότητα μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών (βάζοντας τους θύτες και τα θύματα στην ίδια μοίρα) με την «Κοινωνική Συμμαχία», ενώ από την άλλη φροντίζουν για τη διάσπαση του συνδικαλιστικού/εργατικού κινήματος, ψηφίζοντας ξεχωριστές απεργίες σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Είναι αυτές οι ίδιες δυνάμεις που στην ΟΛΜΕ αρνούνται να προκηρύξουν απεργία-αποχή από τις διαδικασίες αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης.

2) Το ΠΑΜΕ (ΚΚΕ) διαρεί τους εργαζόμενους, θεωρεί όλες τις συνδικαλιστικές δυνάμεις που δεν ανήκουν στο ΠΑΜΕ μη ταξικές και εχθρικές προς το κίνημα και έτσι δικαιολογεί και τις τακτικές φυσικής βίας που χρησιμοποιεί.

3) Οι ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΑΝΤΑΡΣΥΑ), με τον ακολουθητισμό τους προς το ΠΑΜΕ και την υποτίμηση της αυτοοργάνωσης των εργαζομένων, εντείνουν τον κατακερματισμό. Μετά την προβληματική στάση μεγάλου μέρους τους να καλούν ουσιαστικά σε απεργοσπασία στην απεργία στις 30 Μάη, κατέβασαν πρόταση τεσσάρων απεργιών μέσα στον Νοέμβρη, πράγμα που φανερώνει ότι αδιαφορούν πλήρως για τις διαθέσεις των εργαζομένων.

Τέλος, καλούμε τους συναδέλφους μας να αντιστρέψουμε άμεσα την κατρακύλα, την πολυδιάσπαση και τη διάλυση που επικρατεί στο συνδικαλιστικό κίνημα. Να κάνουμε πέρα τις γραφειοκρατικές ηγεσίες κάθε απόχρωσης που κατάντησαν τα συνδικάτα μας ανίσχυρα και αναποτελεσματικά, ώστε να τα μετατρέψουμε ξανά σε όργανα οργάνωσης, αντίστασης και επιβολής των συμφερόντων μας. Να επιβάλουμε με τη μαζική συμμετοχή μας στις Γενικές Συνελεύσεις τη συζήτηση πάνω στα προβλήματά μας, την οργάνωση των αγώνων μας με Επιτροπές Αγώνα και την ενότητα μέσα στους αγώνες.

Ο νέος εκπαιδευτικός χάρτης και οι παθογένειες του φοιτητικού κινήματος

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, παρά τις τυμπανοκρουσίες για τα μνημόνια που έφυγαν και την ελπίδα που ήρθε, έχει δεσμευτεί για πρωτογενή πλεονάσματα μέχρι το 2060, για την εφαρμογή των μνημονιακών δεσμεύσεων και την λήψη νέων έκτακτων μέτρων εάν δεν επιτυγχάνονται οι δημοσιονομικοί στόχοι. Η ελληνική οικονομία, για να μπορέσει να επιτύχει τους στόχους που έθεσαν οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές, δεν μπορεί να «στηριχθεί» μόνο σε ένα νέο κύκλο υπερφορολόγησης, αφού έχει συναντήσει τα όριά του, μετά από εννέα χρόνια μνημονίων. Ο μονόδρομος για την επίτευξη των στόχων είναι οι ακραίες περικοπές από υγεία, παιδεία κτλ.

Στο κομμάτι της εκπαίδευσης και ειδικά της τριτοβάθμιας, έχει ξεκινήσει ένα συνολικό σχέδιο αλλαγής του εκπαιδευτικού χάρτη. Αφενός, η κυβέρνηση σκοπεύει να εξοικονομήσει πόρους από τη συρρίκνωση της. Αφετέρου, λόγω της δομικής του κρίσης, ο ελληνικός καπιταλισμός δεν μπορεί να συνεχίσει να συντηρεί έναν εκπαιδευτικό μηχανισμό που δεν αντιστοιχεί στην σημερινή του κατάσταση, αλλά έχει διατηρηθεί με αγώνες και μάχες από το φοιτητικό κίνημα.

Η μνημονιακότερη κυβέρνηση απ' όλες εφαρμόζει μια καταστροφική πολιτική κλεισίματος των ΤΕΙ της χώρας, που τα συγχωνεύει με τα γειτονικά τους ΑΕΙ με την ψευδεπίγραφη «πανεπιστημιοποίηση». Μετά τα ΤΕΙ της Αττικής και την δημιουργία του ΠΑ.Δ.Α. (Παν/μιο Δυτικής Αττικής) - όπου δεν λειτουργούν βασικές υπηρεσίες και σε αρκετές περιπτώσεις δεν πραγματοποιείται ούτε η εκπαιδευτική διαδικασία λόγω των τεράστιων κενών σε διδακτικό προσωπικό - ήρθε η συγχώνευση του ΤΕΙ Ηπείρου με το Παν/μιο Ιωαννίνων, του ΤΕΙ Θεσσαλίας με το Παν/μιο Θεσσαλίας, του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας με το Εθνικό Καπ/κό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), του Γεωπονικού Παν/μίου Αθηνών (ΓΠΑ) με το Παν/μιο Θεσσαλίας!

Τελευταίο θύμα της «αναβάθμισης» είναι τα ΤΕΙ Θεσ/κης, Κ. Μακεδονίας και Αν. Μακεδονίας και Θράκης, που συγχωνεύονται με το Διεθνές Παν/μιο Θεσ/κης (ίδρυμα που προσφέρει αποκλειστικά μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, αμφίβολου ποιότητας, με ιδρύματα). Το νέο ίδρυμα, αποκαλούμενο «Διεθνές Παν/μιο Ελλάδας», θα περιλαμβάνει 7 σχολές (μηχανικών, οικονομικών, ανθρωπιστικών σπουδών, επιστημών υγείας, γεωπονίας, σχεδιασμού, θετικών επιστημών) οι οποίες θα προκύψουν μέσα από καταργήσεις σχολών (αισθητική, ηλεκτρονική, ιατρικά εργαστήρια), και συγχωνεύσεις τμημάτων με αντικείμενα που ουδέμία σχέση έχουν μεταξύ τους (τμήμα αυτοματισμού με τμήμα οχημάτων) δημιουργώντας σχολές χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα για τους νέους πτυχιούχους.

Η επίθεση στην τριτοβάθμια εξελίσσεται και σ' άλλο μέτωπο, με την εισαγωγή διετών προγραμμάτων σπουδών στα

νέα ιδρύματα. Πρωτοπόρο δεν θα μπορούσε να μην είναι το ΠΑ.Δ.Α., που έχει ανακοινώσει ήδη την δημιουργία έξι τέτοιων προγραμμάτων για τον Σεπτέμβριο του 2019. Το επικίνδυνο με αυτές τις δομές -πέρα από το γεγονός πως πετάγονται εκτός εκπαίδευσης χιλιάδες μαθητές ΕΠΑΛ, που θα μπορούν να ακολουθήσουν μόνο αυτές για μεταλυκειακές σπουδές- είναι πως α) το αντικείμενό τους καθορίζεται από τα ραβασάκια που δίνουν διάφοροι επιχειρηματίες στον υπουργό (χαρακτηριστικό παράδειγμα: τα 4 από τα 6 τμήματα του ΠΑ.Δ.Α. θα παρέχουν στοιχειώδη κατάρτιση στον τομέα των ναυπηγών, μετά από συνάντηση υπ. Παιδείας, υπ. Ναυτιλίας και εφοπλιστών) και κυρίως β) αυτές οι δομές (τύπου ΙΕΚ) εισάγονται για πρώτη φορά μέσα στα ΑΕΙ. Έτσι αλλάζει η δομή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με το ίδιο ίδρυμα να παρέχει για ίδια ή παρεμφερή αντικείμενα πτυχία δύο ειδών (2ετούς και 4ετούς φοίτησης). Έτσι διαμορφώνεται ένα νέο είδος πανεπιστημίου, όπου ο φοιτητής θα έχει την «επιλογή» να σπουδάσει 2 ή 4 χρόνια ανάλογα με το πόσο μπορεί να πληρώσει.

Μπροστά σε αυτές τις κρίσιμες αλλαγές, το φοιτητικό κίνημα πρέπει να δώσει δυναμικές απαντήσεις. Η νέα κατάσταση που διαμορφώνεται έχει προκαλέσει ανησυχία και αναστάτωση στους φοιτητές και κυρίως στις σχολές που πλήττονται άμεσα, όμως οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις των δυνάμεων που βρίσκονται στην ηγεσία του κινήματος (ΕΑΑΚ) και τα χαρακτηριστικά που δίνουν στους αγώνες δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη ενός νέου σχεδίου αγώνων για το φοιτητικό κίνημα.

Ενδεικτικό είναι πως ενώ όλο το προηγούμενο διάστημα αρκετές καθηγητικές σχολές ήταν σε κινητοποιήσεις ενάντια στην απόσπαση της διδακτικής επάρκειας από το πτυχίο τους. Σε αυτές επικρατούσαν συντηρητικές απόψεις, όπως ότι το κάθε τμήμα πρέπει να πιέσει την δική του διοίκηση ώστε να «κερδίσει» μια δήλωση μη απόσπασης, παραβλέποντας πως αυτή αποτελεί νόμο του υπουργείου και πως η πίεση-μάχη πρέπει να δοθεί προς αυτό και την κυβέρνηση. Παράδειγμα διάσπασης του φοιτητικού κινήματος αποτελούν και οι τέσσερις φοιτητικές κινητοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε μια βδομάδα είτε στο κέντρο της Αθήνας είτε στο υπ. Παιδείας από ΕΑΑΚ και ΠΚΣ (ΚΚΕ).

Τέλος, η γραφειοκρατική λογική των ΕΑΑΚ οδήγησε σε ένα συντονιστικό συλλόγων Αθήνας για το τριήμερο του πολυτεχνείου όπου: 1) δεν πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις από συντονιστικές επιτροπές συλλόγων, αλλά από σχήματα και παράγοντες που τους αντικαθιστούν, 2) δεν έγινε καμία προσπάθεια αυτο-οργάνωσης και 3) δεν δόθηκε κανένα στίγμα για συνέχιση του αγώνα μετά τις 17/11, ούτε υπήρξε συντονισμός φοιτητικών συλλόγων με εργαζόμενους, για κοινή πάλη απέναντι στις επιθέσεις, τον προϋπολογισμό και τα νέα μέτρα.

Στα Τάρταρα το Χρηματιστήριο βουλιάζουν τράπεζες και οι

Μαύρος μήνας ήταν ο Νοέμβριος για το Χρηματιστήριο. Η πτώση του Γενικού Δείκτη, ιδιαίτερα των τραπεζικών μετοχών, πήρε εντυπωσιακές διαστάσεις. Ωστόσο, απλά αποκαλύπτει και επικυρώνει την άθλια κατάσταση των τραπεζών και της ελληνικής καπιταλιστικής οικονομίας. Ταυτόχρονα δείχνει ότι το ξέσπασμα μιας ακόμα μεγαλύτερης κρίσης πλησιάζει.

■ Σταύρος Σκεύος

Η χρηματιστηριακή πτώση κορυφώθηκε περίπου στις 20/11, όταν ο Γενικός Δείκτης έπεσε κάτω από τις 600 μονάδες. Ένα πρώτο σοκ είχε έρθει λίγες μέρες πριν, στις 14/11, όταν οι τράπεζες Εθνική, Eurobank και Πειραιώς διαγράφηκαν από τον δείκτη υψηλής κεφαλοποίησης MSCI και υποβιβάστηκαν στον MSCI Small Cap (μικρή κεφαλαιοποίηση). Οι αλλαγές αυτές μπαινούν σε εφαρμογή μετά τις 30/11, οπότε οι μόνες εταιρίες υψηλής κεφαλαιοποίησης που απομένουν είναι οι ΟΤΕ, ΟΠΑΠ, Alpha Bank, Jumbo, Motor Oil και Τιτάν. Η τελευταία, τσιμεντοβιομηχανία με εμβληματική βιομηχανία παρουσία 116 ετών στην Ελλάδα, έχει ήδη ανακοινώσει τη μεταφορά της φορολογικής και διοικητικής έδρας στο εξωτερικό, με στόχο την ευκολότερη πρόσβαση σε άλλες κεφαλαιαγορές.

Η νέα χρεοκοπία τραπεζών και οικονομίας

Στις 20/11, μόλις 3 μήνες μετά από την κυβερνητική «έξοδο από τα Μνημόνια», η κεφαλαιοποίηση των 4 «συστημικών» τραπεζών υποχώρησε για πρώτη φορά κάτω από τα 4 δισ., όταν στις αρχές του έτους άγγιξε τα 8,7 δισ. Ο τραπεζικός δείκτης πλησίασε το ιστορικό χαμηλό του 2016 (400 μονάδες), όταν οι τράπεζες είχαν για ακόμα μια φορά διασωθεί με την σκανδαλώδη 3^η ανακεφαλαιοποίηση.

Κυβερνητικά και μνημονιακά παπαγαλάκια, με την γνωστή μεθοδό τους να αντιστρέφουν πλήρως την πραγματικότητα, προσπαθούν να ξεγελάσουν ότι αυτή η κατρακύλα οφείλεται σε ότι άλλο θες, εκτός από την άθλια κατάσταση των ίδιων των τραπεζών και του ελληνικού καπιταλισμού (διεθνή αστάθεια, κρίση Ιταλίας κ.λπ.), ότι η κατάσταση παραμένει υπό έλεγχο. Ψέματα που έχουμε ακούσει άπειρες φορές.

Φυσικά, είναι αλήθεια ότι η διεθνής κρίση και αστάθεια, στις χρηματιστηριακές αγορές αλλά όχι μόνο, η κρίση στην Ιταλία, η κρίση των ευρωπαϊκών τραπεζών [1] και κυρίως η όξυνση όλων των ανταγωνισμών (οικονομικών, γεωπολι-

τικών, στρατιωτικών κ.λπ.) δημιουργούν ένα περιβάλλον που εύκολα καταπίνει μια ρηχή κεφαλαιαγορά όπως η ελληνική.

Αυτό είναι εννόητο για το χρηματιστήριο ενός σχετικά αδύναμου καπιταλισμού, όπως ο ελληνικός. Το ελληνικό χρηματιστήριο ιστορικά δεν έπαιξε μεγάλο ρόλο στη συγκρότηση του κεφαλαίου στην Ελλάδα (μετρώντας πάντα και σε διεθνή κλίμακα, όπως είναι υποχρεωτικό στην εποχή του ιμπεριαλισμού). Δεν είχαμε δηλαδή μια σημαντική τροφοδοτήση της καπιταλιστικής συσώρευσης μέσα από την «αγορά κεφαλαίων», αντίθετα πάντα δέσποζε ο κρατικοδίαιτος χαρακτήρας της ελληνικής μπουρζουαζίας (έργα και προμήθειες δημοσίου, θαλασσοδάνεια κ.λπ.). Και βέβαια στο ελληνικό χρηματιστήριο δεν διακινούνταν καμία μετοχή σημαντικών ξένων επιχειρήσεων. Ήταν χώρος για μικρές και μεγάλες αρπαχτές, με πιο χαρακτηριστική τη «ληστεία του αιώνα» επί του Σημίτη (για την οποία η «ανεξάρτητη» αστική δικαιοσύνη δεν ανακάλυψε κανέναν ένοχο..). Και ακόμα, για τα μεγάλα διεθνή κεφάλαια και κερδοσκόπους, μια δεξαμενή άντλησης συμπληρωματικών κεφαλαίων για το μεγάλο παιχνίδι στις παγκόσμιες αγορές. [2] Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά έχουν υπερδιογκωθεί με τα Μνημόνια.

Πέρα όμως από τα παραπάνω, ο κύριος λόγος είναι ότι η άθλια κατάσταση της οικονομίας βρίσκεται σκάει με όλη τη δύναμή της πάνω στις τράπεζες:

α) Οι καταθέσεις παραμένουν καταβαρθρωμένες, μειωμένες πάνω από 50% από ότι πριν το ξέσπασμα της κρίσης (έπεσαν από περίπου 250 δισ. σε 120 δισ.). Όμως οι καταθέσεις δεν είναι ένα απλό στατιστικό στοιχείο, είναι επί της ουσίας μια αποφασιστική συνιστώσα του σχηματισμού/συσώρευσης του κεφαλαίου, πράγμα που δείχνει το τρομακτικό πρόβλημα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και του ελληνικού καπιταλισμού.

β) Η διατραπεζική αγορά είναι κλειστή για τις ελληνικές τράπεζες, απαιτώντας αβάσταχτα επιτόκια για να τις δανείσει. Ενδεικτική η πρόσφατη αδυναμία της Πειραιώς να πουλήσει αξιόγραφο ύψους 500 εκ., για τα οποία ζητήθηκαν

επιτόκια 10%.

γ) Τα «κόκκινα δάνεια», από τα οποία το μεγαλύτερο μέρος είναι επιχειρήσεων, βρίσκονται ακόμα σε πολύ ψηλά επίπεδα (περίπου 86 δισ.), παρά τις διάφορες ρυθμίσεις, διαγραφές και πωλήσεις τους (σε εκμνηστευμένες τιμές σε σύγκριση με τις ονομαστικές). Όχι μόνο ο ρυθμός της μείωσής τους είναι βασανιστικά αργός σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί για να θεωρηθεί ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα επανήλθε σε μια «κανονικότητα», αλλά διαρκώς προστίθενται και νέα, φρέσκο «τοξικό» χρέος, καθώς η οικονομία και οι επιχειρήσεις παραπαίνουν. Για το 2018 υπολογίζεται ότι τα επιπλέον «κόκκινα» δάνεια θα είναι 3 δισ.

δ) Στα παραπάνω προστίθεται η τωρινή πτώση των μετοχών, που αφαιρεί απ' τις τράπεζες μια ακόμα πιθανή πηγή άντλησης κεφαλαίων.

Έτσι, αυτή την στιγμή από τις ελληνικές τράπεζες **λείπουν τουλάχιστον 8 δισ.** Με βάση τα διεθνή τραπεζικά πρότυπα (κανόνες Βασιλείας III), έχουν κεφάλαια 21,55 δισ., από τα οποία όμως ένα πάρα πολύ μεγάλο μέρος δεν είναι άλλο από αναβαλλόμενη φορολογία. Δηλαδή αέρας κοπανιστός, μια σκανδαλωδώς χαριστική μεταχείριση από το ελληνικό αστικό κράτος, για να μην κηρυχθεί εδώ και τώρα η τραπεζική χρεοκοπία και επίσημα.

Πριν από 2 χρόνια, οι τράπεζες είχαν κεφάλαια σχεδόν 30 δισ., τα οποία όμως ροκανίστηκαν και εξαεμίστηκαν από την ανάγκη να ξεφορτωθούν όπως όπως τα «κόκκινα δάνεια». Αυτό αποτυπώνει έκδηλα την εξέλιξη της κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού και την πορεία του τραπεζικού συστήματος ιδιαίτερα στα τελευταία 2-3 χρόνια της προπαγανδίζομενης μνημονιακής «σταθεροποίησης» και «ανάκαμψης».

Επομένως, η ώρα της αλήθειας πλησιάζει ξανά για τις τράπεζες. Είτε θα γίνει κάποια «εσωτερική διάσωση» (bail in), με κούρεμα καταθέσεων (που έχει ενσωματωθεί στους τραπεζικούς κανόνες της Ευρωζώνης) ή ακόμα πιο σκληρούς κεφαλαιακούς ελέγχους. Είτε θα αναζητηθεί μια νέα ανακεφαλαιοποίηση, δηλαδή ξανά η διάσωσή τους με χρήματα του ελληνικού λαού. Που όμως αυτή τη φορά δεν θα τα καταπιούν άλλοι από

Τήριο, Οικονομία

τα αξιότιμα νέα αφεντικά, τα γνωστά funds, που με το 3^ο Μνημόνιο πήραν επί της ουσίας την ιδιοκτησία/έλεγχο των τραπεζών (π.χ. το fund Fairfax, του γνωστού διεθνούς κερδοσκόπου και «παίκτη» των αγορών Prim Watsa).

Μέσα σ' αυτό το τοπίο, εύκολα κατανοεί κανείς τις επιμέρους κινήσεις που γίνονται από τις τράπεζες. Η Πειραιώς δεν πλήρωσε τόκους 160 εκ. για τις ειδικές κατηγορίες μετοχών που κατέχει το Δημόσιο μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (αυτό το δικαίωμα προβλέπεται ότι μπορεί να ασκηθεί μόνο μία φορά). Η Eurobank έκανε μια συμφωνία με την εταιρία Grivalia, μέσω της οποίας θα αντλήσει κεφάλαια και ταυτόχρονα θα δημιουργήσει μια δική της «κακιά τράπεζα» για το ξεφόρτωμα «κόκκινων» δανείων, ενώ το ΤΧΣ θα χάσει ακόμα περισσότερο από το μειοψηφικό μερίδιό του (από 96% μετά την 1^η ανακεφαλαιοποίηση, λεηλατήθηκε με την 3^η στο... 5% και τώρα σχεδόν εξαφανίζεται). Και βέβαια όλα αυτά θα γίνουν στις πλάτες των εργαζόμενων στις τράπεζες, με κλείσιμο καταστημάτων, μείωση προσωπικού («εθελούσιες» και απολύσεις), σκληρό χτύπημα όλων των κατακτήσεων και δικαιωμάτων.

Πρέπει ακόμα να σημειώσουμε ότι δεν φαίνεται να υπάρχει κανένα συνεκτικό σχέδιο, καθώς κινούνται αυτόνομα, παράλληλα ή συγκρουόμενοι, από τη μια η κυβέρνηση με τους αρμόδιους Δραγασάκη και Φλαμπουράρη, από την άλλη ο Στουρνάρας και βέβαια οι ιδιώτες τραπεζίτες όπως π.χ. η Eurobank. Αυτή η έλλειψη ενός κέντρου αποφάσεων, που να μπορεί να καθοδηγεί τις εξελίξεις και να αμβλύνει τις ανισορροπίες, είναι και ένα γενικό πρόβλημα του ελληνικού καπιταλισμού σήμερα.

Ένα σχέδιο που συζητιέται είναι η δημιουργία του επονομαζόμενου SPV (όχημα ειδικού σκοπού), επί της ουσίας μιας «κακιάς τράπεζας» (bad bank), όπου οι τράπεζες θα μπορούν να ξεφορτώνουν τα δάνεια-σκουπίδια τους. Αυτό όμως σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να εγγυηθεί γι' αυτά τα δάνεια, δηλαδή και πάλι να πέσει ζεστό κρατικό χρήμα, να φαγωθεί ένα μέρος από το δημοσιονομικό «μαξιλάρι» των περίπου 30 δισ. ευρώ. Δηλαδή ότι σωρεύτηκε στα κρατικά ταμεία από τα εξοντωτικά πρωτογενή πλεονάσματα και την υπερφορολόγηση, που υποτίθεται θα διασφάλιζαν την «ομαλή» αποπληρωμή του χρέους. Και έτσι φτάνουμε στον κίνδυνο χρεοστασίου του ελληνικού καπιταλισμού, το αργότερο μέσα στο 2020 (αν όχι μέσα στο επόμενο βμηνο). Αυτή τη φορά χωρίς το αποκούμπι για τον ελληνικό καπιταλισμό μιας μνημονιακής δανειακής σύμβασης/χρηματοδότησης (με όλη τη βαρβαρότητά της) – οπότε οι εξελίξεις επικρέμονται γρήγορες και δραματικές.

Σημειώσεις

[1] Υπάρχει μια σημαντική πτώση των μετοχών τους, που δείχνει τα στρατηγικά αδιέξοδά τους και που αναμένεται να ενταθούν μετά τη λήξη της «ποσοτικής χαλάρωσης» (βλ. σχετικό άρθρο). Αυτός είναι και ο λόγος που βρίσκονται τόσο εκτεθειμένες στην πίεση από τα πρόσφατα σκάνδαλα π.χ. για ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Τα πιο μεγάλα προβλήματα φαίνεται να αντιμετωπίζει η διαβόητη γερμανική Deutsche Bank, επί της ουσίας ένας χρεοκοπημένος κολοσσός, που αυτή την περίοδο γίνεται φύλλο και φτερό από έρευνες των αρχών για τη συμμετοχή της στα παραπάνω σκάνδαλα – και έχει βάλει σοβαρή υποψηφιότητα να γίνει η επόμενη Lehman Brothers, θρυαλλίδα μιας νέας έκρηξης της παγκόσμιας κρίσης.

[2] Έτσι π.χ. υπολογίζεται ότι τα κεφάλαια (70 εκ.) που τώρα θα εκρεύουν από το ελληνικό χρηματιστήριο λόγω της αλλαγής σύνθεσης του MSCI θα κατευθυνθούν στα χρηματιστήρια σε Τελ Αβίβ, Ταϊβάν, Κίνα.

Τελειώνει ο ν. Κατσέλη Τράπεζες, θεσμοί, κυβέρνηση ετοιμάζονται να αρπάξουν την πρώτη κατοικία

Πριν ακόμα κοπάσουν οι πανηγυρισμοί της κυβέρνησης Τσίπρα για την αναβολή της περικοπής των συντάξεων, θεσμοί και τράπεζες απαιτούν τη μη ανανέωση του νόμου 3869 του 2010, γνωστού και ως νόμου Κατσέλη.

Ο νόμος Κατσέλη (μαζί με τις διάφορες συμπληρώσεις του – «νόμος Σταθάκη» του 2015), και κυρίως το άρθρο 9 του νόμου αυτού, ορίζει το νομικό πλαίσιο –όχι για την προστασία της πρώτης κατοικίας γενικά, όπως λανθασμένα πολλές φορές ακούγεται (αυτή έχει πάψει να ισχύει από το Δεκέμβριο του 2014)— αλλά της πρώτης κατοικίας μόνο των δανειοληπτών που βρίσκονται σε μόνιμη αδυναμία οποιασδήποτε πληρωμής. Με τον νόμο αυτό προστατεύονταν μέχρι τώρα από πλειστηριασμούς οι κύριες κατοικίες υπερχρεωμένων πολιτών αν ταυτόχρονα ίσχυαν και οι εξής προϋποθέσεις:

α) Η αντικειμενική αξία της κατοικίας δεν υπερβαίνει τις 180.000 ευρώ (για άγαμο) και 280.000 ευρώ (για τρίτεκνη/πολύτεκνη οικογένεια) και το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τα 13.900 ευρώ (για άγαμο) και 40.000 ευρώ (για τρίτεκνη/πολύτεκνη οικογένεια).

Ή, εναλλακτικά,

β) Η αντικειμενική αξία της κατοικίας δεν υπερβαίνει τις 120.000 ευρώ (για άγαμο) και 220.000 ευρώ (για τρίτεκνη/πολύτεκνη οικογένεια) και το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τα 8.000 ευρώ (για άγαμο) και 24.000 ευρώ (για τρίτεκνη/πολύτεκνη οικογένεια).

Είναι προφανές ότι ο νόμος αυτός δεν αποτελούσε κάποιο ριζοσπαστικό μέτρο, αλλά ένα ελάχιστο, στοιχειώδες δίχτυ προστασίας για την πρώτη κατοικία, για το τελευταίο καταφύγιο των πιο χτυπημένων από την κρίση κομματιών της κοινωνίας.

Ο νόμος αυτός όριζε τη λήξη της ισχύος του στις 31/12/2018 (αρκετά εύλογο αν αναλογιστεί κανείς ότι θα... βγαίναμε από τα μνημόνια το 2012!). Οι τράπεζες, οι «θεσμοί» και φυσικά τα ξένα funds, τα οποία μπορούν πλέον να αγοράζουν κόκκινα δάνεια, πίεζαν όλο αυτό το διάστημα για τη μη ανανέωση του νόμου και την αντικατάστασή του με έναν πολύ πιο «εύελικο». Ήδη άλλωστε, το προηγούμενο διάστημα, και κυρίως την προηγούμενη χρονιά, ήταν έκδηλη η προσπάθεια για σκλήρυνση όλου του πλαισίου που σχετίζεται με τους πλειστηριασμούς με σημαντικούς σταθμούς σε αυτήν την πορεία τόσο την έναρξη διενέργειας ηλεκτρονικών πλειστηριασμών όσο και τη σκλήρυνση της καταστολής για την απρόσκοπτη διενέργειά τους.

Τώρα, κι ενώ η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προσπαθεί να δώσει μια μικρή παράταση ζωής στο παραμύθι της εξόδου από τα μνημόνια, ίσα-ίσα ώστε να αντέξει μέχρι τις εκλογές, θεσμοί και τράπεζες θέτουν πλέον σαν απαίτηση τον «εκσυγχρονισμό» του νόμου Κατσέλη.

Στις διαπραγματεύσεις που έχουν ξεκινήσει, οι

τράπεζες πιέζουν για πτώση του ορίου της αντικειμενικής αξίας κάτω από τις 100.000 ευρώ, ενώ ο SSM (Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός των κρατών της Ευρωζώνης) υπερθεματίζει για μείωση του ορίου ακόμα και στις 75.000 ευρώ! Μια τέτοια μείωση θα σημάνε κυριολεκτικά την αρπαγή χιλιάδων σπιτιών εργαζομένων και φτωχών από τις τράπεζες, αλλά και από τα διεθνή funds, τα γνωστά κοράκια των αγορών που στα χέρια τους έχουν περιέλθει στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια.

Η κυβέρνηση απ' ότι φαίνεται θα εφαρμόσει πιστά τις οδηγίες της ΕΕ και του SSM, και μάλλον δεν θα καταφέρει να σώσει ούτε τα προσχήματα. Άλλωστε οι δηλώσεις του Γ. Δραγασάκη για την αντικατάσταση του νόμου Κατσέλη είναι ενδεικτικές των προθέσεων της, αλλά και προκλητικές. Ο υπουργός δήλωσε ανερευθίαστα ότι «ο νόμος Κατσέλη ήταν ένα προϊόν της κρίσης, και ότι η Ελλάδα πλέον θα πρέπει να λάβει υπόψη τα νέα δεδομένα στη στεγαστική αγορά!» Λες και η κρίση ως δια μαγείας λύθηκε, λες και η ανεργία, οι μισθοί-χαρτζιλίκια, η υποαπασχόληση και η μερική εργασία (που αποτελούν πλέον τον κανόνα και όχι την εξαίρεση στη χώρα μας), συνιστούν ένα περιβάλλον στο οποίο πλέον η πρώτη κατοικία δεν χρήζει προστασίας!

Το όλο ζήτημα έγκειται ακριβώς σε αυτό που ο Δραγασάκης ονομάζει «προσαρμογή στα δεδομένα της στεγαστικής αγοράς». Οι δανειστές, η ΕΕ, το ΔΝΤ, οι τράπεζες, αφού μετέτρεψαν την εργατική τάξη της χώρας μας σε ένα από τα πρώτα πειραματόζωα της πιο ακραίας αντεργατικής πολιτικής, αφού άρπαξαν το δημόσιο πλούτο, ήρθε η ώρα να βάλουν στο χέρι και τα τελευταία που απέμειναν: την ιδιωτική περιουσία των εργαζομένων. Τις καταθέσεις, και κυρίως την ακίνητη περιουσία. Το δικαίωμα στην πρώτη κατοικία, το γεγονός ότι ένα αρκετά μεγάλο κομμάτι της ελληνικής εργατικής τάξης έχει καταφέρει να έχει το δικό του σπίτι, ένα «κεραμίδι πάνω από το κεφάλι του» όπως έλεγαν και οι παλιοί, αποτελεί πράγματι μια μεγάλη παραφωνία για τη διεθνή αγορά, ένα ακόμη πεδίο απ' όπου θα μπορούσαν να αυξήσουν τα κέρδη τους.

Η κατάργηση του νόμου Κατσέλη θα αποτελέσει μία από τις τελευταίες εγκληματικές ενέργειες των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Η επόμενη κυβέρνηση, όποια σύνθεση κι αν έχει, είναι αυτή που θα κληθεί να διαπράξει το επόμενο βήμα σε αυτό το έγκλημα, δηλαδή το χάρισμα των σπιτιών των εργαζομένων στις τράπεζες. Το εργατικό κίνημα θα κληθεί να δείξει αν μπορεί να σώσει αυτήν την ιστορική του κατάκτηση. Ο αγώνας ενάντια στους πλειστηριασμούς, για να μη βρεθεί κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζίτη, θα περάσει πρώτα και κύρια μέσα από την ανασυγκρότηση των δομών αυτοοργάνωσης, αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας στις γειτονίες, παίρνοντας παράδειγμα από τα αντίστοιχα κινήματα στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες και κυρίως στην Ισπανία.

■ Γιάννης Σμ.

Κάτω τα χέρια από τα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα!

Στις 18/10, ο υπουργός Οικονομικών Ε. Τσακαλώτος έστειλε στην ΑΔΕΔΥ την προκαταρκτική γνωμοδότηση της «Διυπουργικής Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας». Το επίδομα αυτό, ύψους από 35 έως και 150 ευρώ μικτά ανά μήνα, καταβάλλεται στον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα, με βάση την υπάρχουσα λίστα των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων (BAE) και την κατηγοριοποίηση των υπαλλήλων σε 4 κατηγορίες στο πλαίσιο του ενιαίου μισθολογίου. Η «μεταρρύθμιση» του επιδόματος αυτού εντάσσεται στις δεσμεύσεις της 3ης αξιολόγησης του 3ου Μνημονίου. Ενάντια σε αυτά τα σχέδια, η ΠΟΕ-ΟΤΑ είχε κηρύξει 24ωρη πανελλαδική απεργία στις 3/10, καλώντας μαζί με την ΑΔΕΔΥ σε παράσταση διαμαρτυρίας, την ίδια ημέρα, στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Μένοντας κανείς μόνο στην επιφάνεια, και με βάση τη μνημονιακή εμπειρία, θα μπορούσε με σχετική ευκολία να συμπεράνει ότι η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προετοιμάζει την περικοπή του επιδόματος.

Πράγματι, με βάση το 3ο Μνημόνιο, αλλά και την Έκθεση Συμμόρφωσης για την Ελλάδα (την οποία εξέδωσε ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης), προβλέπονται περικοπές μέχρι και εξάλειψη στα επιδόματα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας των εργαζομένων, από τις αρχές του 2019, με το πρόσημα της εναρμόνισης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Σε παράρτημα του πορίσματος της Διυπουργικής Επιτροπής υπάρχει η επιφύλαξη

μελών της για «την εγκυρότητα της σύγκρισης του ποσοστού των δικαιούχων επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας μεταξύ της χώρας μας και του συνόλου των χωρών της ΕΕ, και επακόλουθα, της σύστασης για μεσοπρόθεσμη μείωση του ποσοστού των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα της χώρας που το λαμβάνει κατά 32% (ώστε το τελικό ποσοστό αυτών που το λαμβάνουν να βρίσκεται στον μέσο όρο της ΕΕ, δηλ. 7-10%)».

Αν κοιτάξει κανείς λίγο πιο προσεκτικά, θα δει ότι αυτή η «μεταρρύθμιση» δεν αφορά μόνο το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, ούτε μόνο τους εργατές και υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, αλλά όλους τους εργαζόμενους στα ΒΑΕ. Αυτή η ιστορία είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου και θα ανοίξει τους ασκούς του Αϊόλου για τον ίδιο τον θεσμό των ΒΑΕ, για την ακόμη μεγαλύτερη συρρίκνωσή τους έως και την κατάργησή τους. Γιατί:

1) Οι σχεδιαζόμενες μειώσεις στο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας δεν μπορούν να γίνουν χωρίς αναθεώρηση-αλλαγή της υπάρχουσας λίστας των ΒΑΕ, που περιέχει: α) εργασιακούς χώρους, είδη επιχειρήσεων και αντίστοιχες ειδικότητες ή επαγγέλματα και β) ειδικότητες ή επαγγέλματα, ανεξάρτητα από εργασιακούς χώρους και είδη επιχειρήσεων. Η λίστα αφορά το σύνολο των εργαζομένων στα ΒΑΕ και όχι μόνο τους εργαζόμενους στο Δημόσιο.

2) Στο έργο της Διυπουργικής Επιτροπής περιλαμβάνεται

και η μελέτη παλαιότερων προτάσεων αναθεώρησης συνολικά των ΒΑΕ.

3) Από «διαρροές» πληροφοριών σχετικά με την υπό δι-αμόρφωση νέα λίστα των ΒΑΕ, διαρροές που μετράνε και καλλιεργούν τις διαθέσεις, φαίνεται να βγαίνουν εκτός λίστας εργαζόμενοι στα νοσοκομεία (τραπεζοκόμοι και φύλακες), στον επισιτισμό (σερβιτόροι, μάγειροι, προσωπικό κουζίνας, λαντζέρηδες, ψητάδες), καθαρίστριες, μουσικοί πνευστών, εργαζόμενοι σε ξενοδοχεία (καμαριέρες) και πολλοί άλλοι.

4) Μνημονιακοί παλιοί και νέοι, κάθε είδους νεοφιλελεύθεροι, επιχειρηματίες, τραπεζίτες, επενδυτές και δανειστές, ντόπιοι και ξένοι, στοχεύουν στη συρρίκνωση έως και κατάργηση των ΒΑΕ, είτε για να μειώσουν το άμεσο μισθολογικό κόστος, είτε για να μειώσουν το κόστος της ασφάλισης (μιας που οι ενταγμένοι στα ΒΑΕ έχουν αρκετά υψηλότερα ασφάλιστρα), είτε ακόμη και για να περιορίσουν τις λεγόμενες, κατά αυτούς, «πρόωρες» συνταξιοδοτήσεις. Βέβαια, αυτά τα χτυπήματα, ως χτυπήματα των δικαιωμάτων και των κατακτήσεων εκατοντάδων χιλιάδων ασφαλισμένων, αφορούν το σύνολο των εργαζομένων. Χτυπούν την ίδια την Κοινωνική Ασφάλιση, την προστασία της εργασίας και των πιο αδύναμων ή ευάλωτων κομματιών της κοινωνίας. Πληγώνουν την αλληλεγγύη και τη συλλογικότητα, τη δυνατότητα αντίστασης, την ίδια την κοινωνία.

Με αυτή την έννοια, το θέμα μάς αφορά όλους και είναι τραγικό και επικίνδυνο που ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ στοχεύουν να δοθεί η μάχη αυτή μόνο από κάποια κομμάτια των εργαζομένων, όπως η ΠΟΕ-ΟΤΑ.

■ Τηλέμαχος Λάχανης

Η εξέγερση του Δεκέμβρη 2008 πιο επίκαιρη από ποτέ

Δέκα χρόνια έχουν περάσει από την εν ψυχρώ δολοφονία του 15χρονου μαθητή Αλέξη Γρηγορόπουλου από τους ειδικούς φρουρούς Ε. Κορκονέα και Β. Σαραλιώτη στα Εξάρχεια. Αυτή η δολοφονία στάθηκε αφορμή για μια από τις πιο δυναμικές εκρήξεις της νεολαίας που γνώρισε η Ελλάδα μετά τη Μεταπολίτευση. Χιλιάδες νέοι, ειδικά μαθητές, έκαναν καταλήψεις, επιθέσεις σε αστυνομικά τμήματα και δημόσια κτήρια και παρέλυσαν τα κέντρα των μεγάλων πόλεων.

Η εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008 προανήγγειλε τις κινητοποιήσεις που θα γίνονταν τα επόμενα μνημονιακά χρόνια. Το υπόβαθρό της ήταν η κρίση και οι επιπτώσεις της, που μόλις είχαν αρχίσει να διαφαίνονται, καθώς και μια τεράστια επίθεση στα κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων και της νεολαίας. Το μίσος της ντόπιας αστικής ελίτ εναντίον της νεολαίας είχε φτάσει στο έπακρο (βασικό ρόλο έπαιξε και το φοιτητικό κίνημα του 2006-2007). Αυτό φάνηκε με διάφορα «μεμονωμένα περιστατικά», όπως παρουσιάζονταν από τα δελτία ειδήσεων (π.χ. υπόθεση ζαρντινέρα), μέχρις ότου μία κρατική δολοφονία ήρθε να πυροδοτήσει την κοινωνική έκρηξη. Η βιτρίνα της υποτιθέμενης παθητικότητας της νεολαίας, του καθγιασμένου ρόλου της αστυνομίας και της απόκρυψης όλων των κοινωνικών προβλημάτων έσπασε με την έκρηξη του Δεκέμβρη του 2008.

Η τότε κυβέρνηση της ΝΔ, σε αγαστή συνεργασία με τα ΜΜΕξαπάτησης, προσπάθησε με κάθε τρόπο να αποτρέψει όλη την κοινωνία από το να βγει στο δρόμο. Πέρα από την πολύ άγρια καταστολή (εμφάνιση διμοιρίας ΕΚΑΜ, σχέδια για επέμβαση του στρατού κ.λπ.), η εξέγερση συκοφαντούνταν καθημερινά. Οι αγωνιστές ονομάστηκαν «μπαχαλάκηδες» και οι μαχητικές κινητοποιήσεις «τυφλή βία». Δε δίστασαν ακόμη και να παραποιήσουν το βίντεο της δολοφονίας, προσθέτοντας ήχους από επεισόδια, ώστε να δικαιολογήσουν τους ένστολους-δολοφόνους. Αντίστοιχη ήταν και η στάση του αστικού δικαστηρίου καθώς οι δύο δολοφόνοι αφέθηκαν ελεύθεροι μετά από 18 μήνες λόγω παρέλευσης του ορίου προφυλάκισης. Σήμερα, παρά την καταδίκη τους σε πρώτο βαθμό η δίκη δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη λόγω συνεχών αναβολών και εσκεμμένων καθυστερήσεων. Αποτέλεσμα, ο Σαραλιώτης, ενώ έχει καταδικαστεί σε 10 χρόνια φυλάκισης, αποφυλακίστηκε μόλις ένα χρόνο μετά την καταδίκη του!

Όσο αφορά τη στάση των υπολοίπων κομμάτων, το ΠΑΣΟΚ κατηγορούσε την κυβέρνηση, καταδίκασε όμως τις κινητοποιήσεις, καθώς δεν επιθυμούσε με τίποτα την πτώση της κυβέρνησης από μια γενικευμένη εξέγερση. Ο ΣΥΡΙΖΑ τότε, παρόλο που προσπάθησε να υποστηρίξει τις κινητοποιήσεις, φρόντιζε σε κάθε

περίπτωση να «καταδικάζει τη βία από όπου και αν προέρχεται». Το ΚΚΕ από την άλλη, βάφτισε ορθά-κοφτά όλους τους διαδηλωτές και τους μαθητές ως πράκτορες και προβοκάτορες.

Δέκα χρόνια μετά, τα αίτια της εξέγερσης του Δεκέμβρη 2008 παραμένουν και οξύνονται. Η νεολαία, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα έχουν δεχτεί πολύ σκληρά χτυπήματα από τα μνημόνια και τις πολιτικές λιτότητας που εφάρμοσαν όλες οι κυβερνήσεις ακολουθώντας τις επιταγές της Ε.Ε. Η σημερινή κυβέρνηση έχει βάλει στόχο την οριστική διάλυση της Δημόσιας και Δωρεάν Εκπαίδευσης. Με το νόμο Γαβρόγλου, έρχονται καταργήσεις και συγχωνεύσεις δεκάδων σχολών ΑΕΙ και ΤΕΙ, όπως και νέα μείωση της ήδη πετσοκομμένης χρηματοδότησης. Μαζί και το Νέο Λύκειο που μετατρέπει τα σχολεία σε εξεταστικά κέντρα.

Για να πετύχουν την μνημονιακή προσαρμογή της ελληνικής κοινωνίας, για να επιβάλλουν ένα Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης, χτυπούν με λύσσα τα συνδικαλιστικά μας δικαιώματα και τις δημοκρατικές ελευθερίες και προσπαθούν με κάθε τρόπο να καταργήσουν οποιαδήποτε μορφή μαχητικού συνδικαλισμού. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο χτυπούν το δικαίωμα στην απεργία και έχουν ανοίξει το δρόμο για την οριστική κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου (πόρισμα Παρασκευόπουλου). Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, οικοδομεί ένα τερατώδες Κράτος Έκτακτης Ανάγκης για να τσακιστεί κάθε μορφή αντίστασης απέναντι σε όλη αυτή την επίθεση. Ακολουθώντας πιστά το δόγμα «Νόμος και Τάξη» των προηγούμενων κυβερνήσεων επιχειρεί να καταστείλει κάθε αγώνα, να ποινικοποιεί κάθε αγωνιστή, να τρομοκρατεί όλους τους καταπιεσμένους ώστε να μην διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

Τον Δεκέμβρη του 2008, η νεολαία δεν πάλεψε μόνο για να καταδικαστεί ο Κορκονέας. Πάλεψε απέναντι στην «κυβέρνηση των δολοφόνων», απέναντι στο σάπιο καπιταλιστικό σύστημα και την κρίση του. Σήμερα, είναι χρέος μας να κάνουμε κάτι αντίστοιχο. Η νίκη όμως απέναντι στα μνημόνια και τους υποτακτικούς, στον εθνικισμό και τον πόλεμο δεν θα μας προσφερθεί έτσι απλά. Για να σωθούμε από τη σαπίλα του καπιταλισμού χρειάζεται να πάμε μέχρι το τέλος τους αγώνες μας με μαχητικές μορφές πάλης, οργανωμένες από τους ίδιους τους εργαζόμενους, με επαναστατικό σχέδιο. Να προχωρήσουμε πιο δυναμικά και πιο οργανωμένα με νέες εξεγέρσεις στον δρόμο του Δεκέμβρη για μια κοινωνία χωρίς καταστολή, πολέμους και εκμετάλλευση. Δεν ξεχνάμε τον Δεκέμβρη του 2008, δεν συγχωρούμε αυτούς που δολοφονούν το παρόν και το μέλλον μας. Ή αυτοί με την βαρβαρότητα ή εμείς με τον Σοσιαλισμό.

■ Γιώργος Κ.

Εκδηλώσεις της ΟΚΔΕ για τα 100 χρόνια από την ίδρυση του ΣΕΚΕ

Φέτος συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την ίδρυση του ΣΕΚΕ και της ΓΣΕΕ, γεγονός το οποίο αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους σταθμούς για το ελληνικό εργατικό κίνημα στην Ελλάδα. Μέσα στη δίνη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και κάτω από την επιρροή της Ρώ-

σικης Επανάστασης, το ελληνικό εργατικό κίνημα έκανε ένα αναγκαίο βήμα για την οικοδόμηση ενός επαναστατικού μαρξιστικού κόμματος. Η ίδρυση του ΣΕΚΕ και της ΓΣΕΕ ήταν επίσης αποτέλεσμα της έντονης απεργιακής δραστηριότητας τη δεκαετία 1908-1918, καθώς επίσης και της ανάγκης για οργανωμένη πάλη των εργατών.

Για να τιμήσει αυτήν την επέτειο και να ανοίξει στο σήμερα τη συζήτηση για την ανάγκη οικοδόμησης του επαναστατικού κόμματος, η ΟΚΔΕ πραγματοποίησε μία μεγάλη καμπάνια. Στόχος ήταν να προβληθεί η ιστορική σημασία και παρακαταθήκη των αγώνων της εποχής αυτής, καθώς και η προσφορά των πρωτοπόρων επαναστατών εργατών στην Ελλάδα. Η καμπάνια περιλάμβανε εκδηλώσεις σε πολλές πόλεις και διανομή ενημερωτικού υλικού σε μαθητικούς, φοιτητικούς και εργατικούς χώρους και συνοικίες.

Στην Αθήνα πραγματοποιήθηκε στο Πολυτεχνείο Πατησίων ημερίδα εκδηλώσεων το Σάββατο 24/11. Ομιλητές εκ μέρους της ΟΚΔΕ ήταν οι Σοφία Καρασαρλίδου και Στέφανος Ιωαννίδης, ενώ εισηγήσεις πραγματοποίησαν και οι Νίκος Πελεκούδας (ΕΕΚ), Κώστας Παπαδάκης (δικηγόρος, ΑΝΤΑΡΣΥΑ), Αντώνης Νταβανέλος (ΔΕΑ) και Νίκος Στραβελάκης (οικονομολόγος ΕΚΠΑ).

Εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα την Τρίτη 27/11 (Μαθηματική σχολή), ενώ τη στιγμή που γραφόταν το άρθρο αναμενόταν και οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις στη Θεσσαλονίκη την Κυριακή 2/12 και στην Αλεξανδρούπολη την Παρασκευή 30/11. Στη Θεσσαλονίκη μεταξύ των ομιλητών θα βρεθούν και οι Κώστας Παλούκης (ιστορικός) και Γιάννης Γκλαρνέτατζης (συγγραφέας).

Η πρώτη συζήτηση στην ημερίδα στην Αθήνα αφορούσε την περίοδο 1918-1924, από την ίδρυση του ΣΕΚΕ έως το συνέδριο «μπολσεβικοποίησης» και τη μετονομασία σε ΚΚΕ. Το απόγευμα αντικείμενο της συζήτησης ήταν ο σταλινικός εκφυλισμός του ΚΚΕ, καθώς και η πάλη των επαναστατών μαρξιστών - τροτσκιστών για την επικράτηση των σοσιαλιστικών αρχών (1924-1936). Παρατηρήθηκε μεγάλη συμμετοχή στη συζήτηση από συντρόφους μέσα από πλούσιες τοποθετήσεις. Ειδικότερα, έγινε μία σύνδεση της εποχής εκείνης με την σημερινή κατάσταση, καθώς οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε είναι σε μεγάλο βαθμό συγκρίσιμες. Κυριαρχεί η απειλή του πολέμου, η φτώχεια και η εξαθλίωση, ενώ οι κοινωνικές ανισότητες οξύνονται ολοένα και περισσότερο. Έμφαση δόθηκε και στην ανάγκη για ένα επαναστατικό κόμμα, το οποίο θα καθοδηγήσει την εργατική τάξη στην ανατροπή του καπιταλισμού και τη σοσιαλιστική διέξοδο.

Στα πλαίσια της καμπάνιας της ΟΚΔΕ κυκλοφορεί η μπροσούρα «100 χρόνια ΣΕΚΕ» από τις εκδόσεις Εργατική Πάλη.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΧΑΛΑΡΩΣΗΣ» ΤΗΣ ΕΚΤ ΣΤΑΜΑΤΑ. Η ΚΡΙΣΗ ΕΠΑΝΕΡΧΕΤΑΙ

Το πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» της ΕΚΤ και η αντιμετώπιση της κρίσης

Τον Ιανουάριο του 2015 ο Μάριο Ντράγκι, επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), ανακοίνωσε το πρώτο πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόγραμμα αυτό συνίστατο στην αγορά από την ΕΚΤ κρατικών ομολόγων, εταιρικών ομολόγων και γενικά κερδοσκοπικών τίτλων. Αρχικά το πρόγραμμα είχε σχεδιαστεί να είναι περίπου διετές, με μηνιαίες αγορές ύψους 60 δισ. ευρώ από την ΕΚΤ και συνολικού ύψους 1,1 δισ. ευρώ. Ωστόσο το πρόγραμμα παρατάθηκε τελικά μέχρι το τέλος του 2018. Από τον Μάρτιο του 2015 μέχρι τον Μάρτιο του 2016 οι αγορές τίτλων ήταν ύψους 60 δισ. μηνιαίως, από τον Απρίλιο του 2016 μέχρι τον Μάρτιο του 2017 οι αγορές τίτλων ανέβηκαν σε 80 δισ. μηνιαίως, από τον Απρίλιο του 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2017 ξαναέπεσαν στα 60 δισ. και από τον Γενάρη μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2018 μειώθηκαν στα 30 δισ. Συνολικά η ΕΚΤ μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2018 είχε αγοράσει κοντά 2,7 τρισ. ευρώ σε τίτλους, εκ των οποίων η μερίδα του λέοντος ήταν κρατικά ομόλογα (2,1 τρισ.), εταιρικά ομόλογα (176 δισ.) και διάφοροι τίτλοι συμπεριλαμβανομένου και εντελώς κερδοσκοπικών (451 δισ.). Βέβαια πέρα από το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης έτρεχαν ήδη από το 2008 και άλλα προγράμματα δανεισμού με σχεδόν μηδενικό επιτόκιο των ευρωπαϊκών ιδιωτικών τραπεζών, τα λεγόμενα Long Term Refinancing Operations (LTRO, TLTRO,

κ.α), που ανέρχονται σε αρκετές εκατοντάδες ευρώ.

Με το πρόγραμμα αυτό το ενεργητικό της ΕΚΤ κυριολεκτικά εκτοξεύτηκε. Το 2007 ήταν στο 1,5 τρισ. ευρώ, ήδη διπλάσιο ύψους απ' ό,τι το 2000. Το 2012 σκαρφάλωσε στα 3 τρισ. αλλά στο τέλος του 2017 εκτοξεύτηκε στα 4,5 τρισ. Με άλλα λόγια η ΕΚΤ απορροφώντας την κρίση ιδιωτικών τραπεζών, εταιριών και κρατών έφθασε να είναι μια επί της ουσίας χρεοκοπημένη τράπεζα. Να σημειώσουμε ότι το πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» της ΕΚΤ εντάσσονταν σε ένα κύμα τέτοιου είδους προγραμμάτων από τις διάφορες κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο, γι' αυτό και το ενεργητικό των κεντρικών τραπεζών (ΗΠΑ, Αγγλίας, Ευρωζώνης και Ιαπωνίας) εκτοξεύτηκε από 3 τρισ. το 2008 σε 14 τρισ. το 2017. Την τελευταία διετία τέτοια προγράμματα εφαρμόζουν και άλλες κεντρικές τράπεζες, ειδικά της Ασίας.

Αν η ΕΚΤ τερματίσει την «ποσοτική χαλάρωση», η κρίση θα εκραγεί

Τον Ιούνιο του 2018 η ΕΚΤ είχε ανακοινώσει ότι θα τερματίσει το πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» τον Δεκέμβριο του 2018. Πράγματι, οι αγορές τίτλων το τρίτο τρίμηνο του 2018 μειώθηκαν στα 30 δισ. μηνιαίως και στο τρίμηνο Οκτώβρη-Δεκέμβρη 2017 έπεσαν στα 15 δισ. ευρώ μηνιαίως. Έτσι, όπως φαίνεται, όντως στο τέλος του χρόνου θα σταματήσει το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης.

Αυτή η απόφαση για τον τερματισμό του προγράμματος πάρθηκε για τρεις λό-

γους:

Πρώτον, γιατί επανήλθε μια αναμικτή ανάκαμψη στην ΕΕ. Το ΑΕΠ της Ευρωζώνης βγήκε από την κρίση του 2011-12 και κινείται μετά το 2015 με ρυθμούς κοντά στο 2% ετησίως την τριετία 2015-17, (το δεύτερο εξάμηνο του 2018 παρουσιάζεται κάμψη).

Δεύτερον, η συνέχιση του προγράμματος θα σήμαινε, τελικά, την κήρυξη χρεοκοπίας από την ΕΚΤ και θα οδηγούσε σε υπερ-φούσκωμα τις αγορές κεφαλαίων και το χρέος.

Τρίτον, η ΕΚΤ αναγκαστικά θα έπρεπε να απαντήσει στην αύξηση των αμερικάνικων επιτοκίων που προωθεί, έστω διστακτικά και σιγά σιγά, η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed). Η ΕΚΤ θα ήταν αδύνατο να παραβλέψει αυτή την άνοδο γιατί σε μια τέτοια περίπτωση το ευρώ θα υποτιμούνταν επικίνδυνα απέναντι στο δολάριο, τα κεφάλαια θα άρχιζαν να εγκαταλείπουν την Ευρώπη προς τις ΗΠΑ, και αυτό δύσκολα θα αντισταθμιζόταν από μια αύξηση των ευρωπαϊκών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ, ειδικά σε μια περίοδο δασμολογικού πολέμου.

Από την άλλη, η οικονομική κατάσταση της Ευρωζώνης είναι σε άθλια κατάσταση. Γι' αυτό η ΕΚΤ είναι επιφυλακτική. Μπορεί τον Γενάρη να τερματίζεται το πρόγραμμα αλλά: α) αυτό θα οριστικοποιηθεί μόνο αν ο πληθωρισμός σταθεροποιηθεί στο 2% και εξαφανιστεί ο κίνδυνος επανεμφάνισης αποπληθωρισμού, δηλαδή μόνο αν το ξεπέρασμα της κρίσης έχει μονοποιηθεί, β) το πρόγραμμα μπορεί να σταματήσει αλλά όπως έχει διευκρινίσει η ΕΚΤ τα όποια χρήματα θα εισπράττει από

την πώληση των τίτλων θα τα ξαναεπενδύει σε τίτλους — με άλλα λόγια, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αναπαράγει, αλλά όχι να επεκτείνει, το πρόγραμμα «ποσοτικής χαλάρωσης» στο διηνεκές, γ) τα επιτόκια θα εξακολουθήσουν να παραμένουν κοντά στο 0% μέχρι τον Ιούνιο του 2019, όπου μόνο τότε θα εξεταστεί μια ενδεχόμενη αύξησή τους, δ) μπορεί η ποσοτική χαλάρωση να σταματά αλλά σχεδόν αντικαθίσταται από την αύξηση του δανεισμού των ιδιωτικών τραπεζών μέσω των γνωστών προγραμμάτων TLTRO (τριετής ή τετραετής δανεισμός) που επεκτείνονται μέχρι το 2020.

Όπως και να 'χει, παρά τις προαναφερόμενες αντικρουόμενες τάσεις και παρ' όλο που η ΕΚΤ και η ΕΕ έχουν να διαλέξουν ανάμεσα στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη, είναι σίγουρο ότι μπαίνουμε σε περίοδο αύξησης των επιτοκίων, όσο κι αν τελικά αυτή μπορεί να είναι περιορισμένη, κι αυτό αρκεί, ίσως και με το παραπάνω, για να αρχίσουν να αυξάνονται επικίνδυνα τα επιτόκια δανεισμού κρατών και επιχειρήσεων, να γίνεται ασήκωτο το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους, να επανεμφανίζονται οι χρεοκοπίες κρατών και επιχειρήσεων (και ιδιαίτερα των τραπεζών), με άλλα λόγια να επανέρθει στην επιφάνεια η σαπίλα του καπιταλιστικού συστήματος και να αρχίσουν να εκρήγνυνται ανεξέλεγκτα οι αντιφάσεις του, ειδικά σήμερα που ο παγκόσμιος καπιταλιστικός συντονισμός (με την βαθιά κρίση της παγκόσμιας αστικής ηγεσίας) έχει αντικατασταθεί από την πολιτική «ο σώζων εαυτό σωθήτω».

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

Κάτω από δρακόντεια μέτρα ασφαλείας και με κινητοποίηση 22.000 αστυνομικών πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοέμβρη στο Μπουένος Άιρες η προγραμματισμένη Σύνοδος της λεγόμενης Ομάδας του G20 (ΗΠΑ, Κίνα, Ρωσία, Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία, Ιταλία, Καναδάς, Αυστραλία, Βραζιλία, Αργεντινή, Ινδία, Ινδονησία, Μεξικό, Ιαπωνία, Σαουδική Αραβία, Νότια Αφρική, Νότια Κορέα, Τουρκία, ΕΕ), των 20 ισχυρότερων καπιταλιστικών κρατών του πλανήτη.

Το G20 δημιουργήθηκε το 2008 ύστερα από την αποτυχία του G8 (G7 μετά την εκδίωξη της Ρωσίας το 2014 με αφορμή την προσάρτηση της Κριμαίας) αποτυπώνοντας μια καθοριστική μεταβολή στον παγκόσμιο συσχετισμό δύναμης, με τη ραγδαία άνοδο της Κίνας και άλλων αναδυόμενων χωρών, που έναν χρόνο αργότερα προχώρησαν στη δημιουργία της ομάδας των BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Ν. Αφρική). Σήμερα, δέκα χρόνια μετά την πρώτη Σύνοδο του G20, Κίνα και Ινδία είναι η δεύτερη και η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη, ενώ οι αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες του G20 συνεισφέρουν στο παγκόσμιο ΑΕΠ στον ίδιο βαθμό με τις ανεπτυγμένες οικονομίες.

Οι BRICS, υπό την ηγεσία Κίνας-Ρωσίας, ήδη από το 2013 έχουν προχωρήσει στην ίδρυση της Νέας Αναπτυξιακής Τράπεζας, με αρχικό κεφάλαιο 100 δισ. δολάρια, και με όχημα τον κινέζικο «Νέο Δρόμο του Μεταξίου» είναι de facto η ατμομηχανή της παγκόσμιας οικονομίας. Την ίδια στιγμή, οι «παλιές» ιμπεριαλιστικές δυ-

Σύνοδος G20 στην Αργεντινή

νάμεις (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία κ.λπ.) ταλανίζονται από τεράστια οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα. Η συνεχής υποβάθμιση των ΗΠΑ και η αμφισβήτηση στην πράξη της παγκόσμιας ηγεμονίας τους έχουν ωθήσει στα άκρα την αποσταθεροποίηση της παγκόσμιας κατάστασης (κατακερματισμός της παγκόσμιας οικονομίας, πρωτοφανής κούρσα εξοπλισμών, απειλή γενικευμένων συγκρούσεων κ.ά.) σε όλα τα επίπεδα, διαμορφώνοντας έναν χαώδη «πόλεμο όλων εναντίον όλων».

Ύστερα από την περσινή Σύνοδο στο Αμβούργο, όπου οι ΗΠΑ δεν υπέγραψαν το τελικό ανακοινωθέν, λόγω διαφωνιών ως προς το Διεθνές Σύμφωνο του Παρισίου για την Κλιματική

Αλλαγή, φέτος κανείς δεν περίμενε πολλά πράγματα. Ενδεικτικό είναι πως, ακόμα και την παραμονή της Συνόδου, τα κράτη-μέλη των G20 πάλευαν να καταλήξουν σε συμφωνία για τα κύρια θέματα, που περιλαμβάνουν το διεθνές εμπόριο, τη μετανάστευση και την κλιματική αλλαγή, ενώ τα προηγούμενα χρόνια η επεξεργασία αυτών των θεμάτων είχε γίνει εκ των

προτέρων. Όμως τα πράγματα εξελίχθηκαν ακόμα χειρότερα, με το ψυχοπολεμικό κλίμα ανάμεσα σε ΗΠΑ και Ρωσία να δίνει τον τόνο και τον Ντόναλντ Τραμπ να ακυρώνει την τελευταία στιγμή προγραμματισμένη συνάντηση με τον Βλαντίμιρ Πούτιν. Η συνάντηση, που θα περιελάμβανε συνομιλίες για τη στρατηγική σταθερότητα, τη Συρία, το Ιράν και τη Βόρεια Κορέα, ακυρώθηκε στον απόηχο της κλιμακούμενης έντασης στην Ουκρανία και της κατάσχεσης τριών σκαφών του ουκρανικού πολεμικού ναυτικού από τη Ρωσία στη Θάλασσα του Αζόφ.

Η πολυαναμενόμενη συνάντηση-δείπνο του Τραμπ με τον πρόεδρο της Κίνας Σι Τζινπίνγκ κατέληξε σε μια ενδιάμεση συμφωνία για προσωρινή αναστολή στην επιβολή επιπρόσθετων δασμών, ενώ οι δύο χώρες θα συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις με στόχο την επίτευξη συμφωνίας μέσα στους επόμενους 3 μήνες. Οι ΗΠΑ δεσμεύθηκαν πως δεν θα αυξήσουν σε 25% τον συντελεστή των δασμών σε εισαγόμενα κινεζικά προϊόντα αξίας 200 δισεκατομμυρίων δολαρίων από 1ης Ιανουαρίου 2019, όπως είχε αναγγείλει ο Τραμπ, ενώ

η Κίνα δεσμεύθηκε να αγοράσει «πολύ σημαντική» ποσότητα (αδιευκρίνιστης αξίας) αμερικανικών προϊόντων και υπηρεσιών σε τομείς γεωργικής παραγωγής, ενέργειας, βιομηχανίας κ.ά. Ωστόσο, στην ανακοίνωσή του ο Λευκός Οίκος επισημαίνει πως εάν δεν καταλήξουν σε συμφωνία για τα «καυτά ζητήματα» στο διμερές εμπόριο (καταναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας, προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, άρση των μη δασμολογικών φραγμών, «κλοπή» μέσω Διαδικτύου, διάθεση αγροτικών προϊόντων) μέσα σε 90 ημέρες, οι δασμοί θα αυξηθούν στο 25%.

Το τελικό ανακοινωθέν της Συνόδου του G20 που δόθηκε στη δημοσιότητα, πέρα από γενικόλογες εκφράσεις για τη σημασία του παγκόσμιου εμπορίου, αντικατοπτρίζει την ουσιαστική αλλαγή των συσχετισμών δύναμης υπέρ της Κίνας και των αναδυόμενων οικονομιών, καθώς παραδέχεται την οριστική αποτυχία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (και μέσω αυτού την εκθρόνιση του δολαρίου από τη θέση του ως παγκόσμιου νομίσματος) και καταλήγει πως είναι αναγκαία η «μεταρρύθμισή» του. Όσον αφορά το κλίμα, τα κράτη-μέλη του G20, με εξαίρεση τις ΗΠΑ, απλά «επιβεβαίωσαν» την υποστήριξή τους στη συμφωνία του Παρισίου για το περιβάλλον χωρίς περαιτέρω υποχρεωτικά μέτρα. Αυτά ενώ, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού, η μέση παγκόσμια θερμοκρασία του 2018 θα είναι η τέταρτη υψηλότερη που έχει σημειωθεί στην καταγεγραμμένη ιστορία, ενώ προβλέπεται αύξηση της θερμοκρασίας κατά 3 έως 5 βαθμούς Κελσίου μέχρι το 2100.

Ενδιάμεσες εκλογές στις ΗΠΑ

Στις 6 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν οι ενδιάμεσες εκλογές στις ΗΠΑ. Εκλογές πολύ σημαντικές, μιας και αφορούσαν και τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Γερουσία, κρίνοντας και το μέλλον της προεδρίας Τραμπ για τα επόμενα δύο χρόνια. Η τεράστια σημασία τους για το πολιτικό σύστημα φανερώνεται και από τις εκλογικές δαπάνες, που έφτασαν τα 5 δις δολάρια, προσεγγίζοντας τα ποσά που ξοδεύονται στις προεδρικές εκλογές.

Οι Ρεπουμπλικάνοι, έχοντας την πλειοψηφία και στα δύο νομοθετικά σώματα, ξεπερνώντας πολλούς σκοπέλους και αντιδράσεις, εφάρμοσαν λίγο-πολύ το δόγμα Τραμπ, «πρώτα η Αμερική», στην οικονομική και εξωτερική πολιτική. Το διακύβευμα αυτών των εκλογών ήταν αν ο Τραμπ θα κρατούσε αυτή τη δυνατότητα ή αν οι Δημοκρατικοί, κερδίζοντας την πλειοψηφία στα δύο σώματα, θα έδεναν χειροπόδαρα τον Πρόεδρο. Τα αποτελέσματα άλλαξαν τις προηγούμενες ισορροπίες, όχι όμως σε δραματικό βαθμό. Οι Δημοκρατικοί ανέκτησαν την πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενώ οι Ρεπουμπλικάνοι διατήρησαν τον έλεγχο της Γερουσίας, αυξάνοντας μάλιστα τη δύναμή τους. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν την όξυνση της πολιτικής κρίσης, το βάθεμα της διαίρεσης μέσα στην αμερικάνικη κοινωνία και το αυξημένο πολιτικό ενδιαφέρον, που εκφράστηκε με την αύξηση της συμμετοχής.

Χαρακτηριστικά των εκλογών

Ο Τραμπ κατάφερε να κρατήσει περίπου το 40% του εκλογικού σώματος. Αυτό θεωρείται επιτυχία και του εξασφαλίζει την ηγεμονία στο εσωτερικό των Ρεπουμπλικάνων. Διατηρεί σημαντική επιρροή, έστω και μειωμένη, στα χτυπημένα εργατικά στρώματα, ενώ κινητοποιεί όλα τα αντιδραστικά και συντηρητικά στοιχεία της αμερικάνικης κοινωνίας. Η προσπάθειά του να χρησιμοποιήσει την οικονομία ως προεκλογικό ατού δεν δικαιώθηκε, καθώς ο οικονομικός πόλεμος με την Κίνα φουντώνει τις ανησυχίες στο εσωτερικό. Ο Τραμπ ανέδειξε κυρίως τη συντηρητική του πολιτική, την αποστολή στρατευμάτων για να σταματήσει, στα σύνορα με το Μεξικό, το караβάνι μεταναστών από την Κεντρική Αμερική, την αύξηση των πωλήσεων όπλων στο εξωτερικό κατά 13% τον τελευταίο χρόνο. Επιμένει στην ανέγερση τείχους στα σύνορα με το Μεξικό, στον εμπορικό πόλεμο (απειλώντας με νέους δασμούς σε κινέζικα εμπορεύματα αξίας 250 δις δολαρίων), ενώ προσπαθεί να οριστικοποιήσει τη νέα εμπορική συμφωνία με Καναδά-Μεξικό.

Ωστόσο, ο Τραμπ θα αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα, μιας και οι Δημοκρατικοί, ελέγχοντας τη Βουλή, θα τον δυσκολέψουν-καθυστερήσουν σε όλα τα νομοσχέδια. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος να δοθεί νέα ορμή στην έρευνα εναντίον του για τις σχέσεις με τους Ρώσους στις εκλογές του 2016. Προσπαθώντας να ακυρώσει αυτή την εξέλιξη, αμέσως μετά τις εκλογές αντικατέστησε τον υπουργό Δικαιοσύνης Τζεφ Σέσιονς, που είχε κρατήσει ουδέτερη στάση, με τον Ματ Γουίτaker, σφοδρό πολέμιο της έρευνας! Ταυτόχρονα, απείλησε τους Δημοκρατικούς ότι, αν χρησιμοποιήσουν την πλειοψηφία τους στη Βουλή για να τον «κυνήγουν», θα εξαπολύσει εναντίον τους διώξεις για... διαρροή απορρήτων πληροφοριών.

Είναι δεδομένο πως η εφαρμοζόμενη πολιτική δεν θα αλλάξει (ειδικά καθώς ο Πρόεδρος, από τη δεκαετία του '70, έχει ενισχυμένες εξουσίες, π.χ. καθορίζει τη φορολογική πολιτική χωρίς έλεγχο από τα νομοθετικά σώματα) και οι Ρεπουμπλικάνοι, ως τον Ιανουάριο που θα

αναλάβουν καθήκοντα οι νεοεκλεγμένοι, θα προσπαθήσουν να περάσουν όσα περισσότερα νομοσχέδια μπορούν.

Οι Δημοκρατικοί, προβάλλοντας την αποτυχημένη πολιτική Ομπάμα ως μόνη αντιπρόταση στην εθνικιστική οικονομική πολιτική του Τραμπ, κρούουν απλώς τον κώδωνα του κινδύνου για τις αμερικάνικες επιχειρήσεις, αν η πολιτική δασμών του Τραμπ συνεχιστεί. Δήλωσαν αντίθετοι σε νέες φοροελαφρύνσεις για το μεγάλο κεφάλαιο, υπέρμαχοι της ανεπαρκούς υγειονομικής περίθαλψης (Obamacare), της προστασίας του περιβάλλοντος (την οποία απορρίπτει ο Τραμπ), της στοιχειώδους προστασίας των μεταναστών και των μειονοτήτων, του ελέγχου στις πωλήσεις όπλων, και ανέδειξαν τα δικαιώματα των γυναικών ενάντια στον μισογυνισμό του Τραμπ. Αυτό που φαίνεται να τους έδωσε κάποιες νίκες ήταν η μεγάλη συμμετοχή στις εκλογές των γυναικών (εκλέχτηκαν 99, περισσότερες από ποτέ, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, συμπεριλαμβανομένων δύο Ινδιάνων και δύο μουσουλμάνων) καθώς και των μειονοτήτων. Επίσης, εκλέχτηκαν από την αριστερή πτέρυγα των Δημοκρατικών (Δημοκρατικός Σοσιαλισμός) ο Μπέρνι Σάντερς και δύο ακόμα υποψήφιοι.

Οι Δημοκρατικοί γενικά αύξησαν την επιρροή τους στα μεσοαστικά στρώματα των προαστίων και τα λαϊκά στρώματα των μεγαλουπόλεων, αλλά δεν διεισδύουν στα εργατικά και αγροτικά στρώματα της επαρχίας. Επίσης, εμφανίζουν σημαντικές αντιφάσεις, αφού ορισμένοι υποψήφιοί τους αποδέχονται τη χρησιμότητα των οικονομικών δασμών, ενώ άλλοι, προκειμένου να επιβιώσουν σε συντηρητικές περιοχές, ασπάζονται και τα μέτρα ενάντια στη μετανάστευση και στην υγειονομική περίθαλψη για όλους.

Η αμερικάνικη κοινωνία ασφυκτιά από την οικονομική αβεβαιότητα και τις γιγάντιες ανισότητες. Έκφραση αυτής της συνείδησης είναι οι σημαντικοί εργατικοί αγώνες (βλ. προηγούμενα φύλλα της Ε.Π.) και η άνοδος του Μπέρνι Σάντερς. Την ίδια στιγμή υπάρχει και μια άνοδος ρατσιστικών και ακροδεξιών νοοτροπιών/ιδεών, που εκδηλώνεται με απανωτά επεισόδια μαζικών δολοφονιών από «διαταραγμένους» εθνικιστές, πρώην στρατιώτες κ.λπ.

Η αστική τάξη είναι διαιρεμένη σε σχέση με την αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά και για το μερίδιο εξουσίας/κέρδους που θα αρπάξει ο καθένας. Η αύξηση των επιτοκίων δανεισμού από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα ήδη οδήγησε την απόδοση των αμερικάνικων ομολόγων στο 3,15% για το δεκαετές και 2,98% για το διετές. Μια νέα αύξηση θα εκτοξεύσει το κόστος δανεισμού για κράτος και επιχειρήσεις. Παράλληλα, η αύξηση της τιμής του πετρελαίου, οι επιπτώσεις στην αμερικάνικη βιομηχανία από τα αντίμετρα των Κινέζων, η πρόβλεψη του γραφείου προϋπολογισμού για δημοσιονομικό έλλειμμα 5% τα επόμενα χρόνια και η αύξηση του δημόσιου χρέους προμηνύουν σκάσιμο των κάθε είδους φουσκών και οικονομικούς κατακλυσμούς.

■ Α.Φ.

στον κόσμο...

ΓΑΛΛΙΑ

Ένα νέο κίνημα με την ονομασία «Κίτρινα γιλέκα» έχει κάνει την εμφάνισή του στην Γαλλία, από τα μέσα Νοέμβρη, και έχει λάβει πανεθνική έκταση με εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές στους δρόμους. Αιτίες η αύξηση στην τιμή του καυσίμου ντίζελ και του πετρελαίου που κάνει δυσβάσταχτο το κόστος μετακίνησης για μεγάλο τμήμα των εργαζομένων αλλά και η γενικότερη πολιτική του «Προέδρου των Πλουσίων», του Μακρόν. Ο νεοφιλελεύθερος Μακρόν το 2018 επέβαλλε νέους φόρους στα καύσιμα (η αύξηση φτάνει το 23%), με προσηματική δικαιολογία την μείωση των ρύπων, ενώ ετοιμάζεται να επιβάλει και νέα αύξηση από 1/1/2019. Επίσης είχε σκοπό να επιβάλλει διόδια μέσα στις πόλεις, κάτι που φαίνεται να αποσύρει λόγω του κινήματος που έχει ξεσπάσει. Οι κινητοποιήσεις ξεκίνησαν από καλέσματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με τους διαδηλωτές να στήνουν το πρώτο Σαββατοκύριακο 1.600 μπλόκα στους δρόμους όλης της χώρας με την συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων, ενώ στις 24/11 χιλιάδες διαδηλωτές συγκρούστηκαν άγρια με την αστυνομία στην λεωφόρο των Ηλυσίων Πεδίων με τραυματίες και από τις δύο πλευρές. Οι διαδηλωτές φαίνεται να προέρχονται κυρίως από τα προάστια των μεγάλων πόλεων και από την επαρχία και σύντομα τα αιτήματά τους τείνουν να ξεπεράσουν την μείωση της τιμής των καυσίμων και στρέφονται γύρω από το υψηλό κόστος ζωής, τα χαμηλά εισοδήματα και την απαίτηση για παραίτηση του Μακρόν. Οι μεγαλύτερες συνομοσπονδίες αλλά και διάφοροι αγωνιστές μέχρι στιγμής δεν συνδέονται με το κίνημα ωστόσο ήδη η μεγαλύτερη συνομοσπονδία, η CGT, έχει ανακοινώσει την συμμετοχή της στις κινητοποιήσεις που ανακοίνωσε το κίνημα για την 1η Δεκέμβρη ενάντια στην ανεργία και την επισφάλεια ενώ σε αυτήν θα συμμετάσχουν και οργανώσεις της άκρας αριστεράς που στηρίζουν με ανακοινώσεις τους τις κινητοποιήσεις. Είναι απαραίτητο η αυθόρμητη κίνηση των εργαζομένων και των λαϊκών μαζών να πάρει οργανωτικές μορφές, να ριζοσπαστικοποιηθεί, να θέσει ενοποιητικά αιτήματα και να μαζικοποιηθεί για να σπάσει η ακραία νεοφιλελεύθερη πολιτική του Μακρόν και ταυτόχρονα να μην εκμεταλλευτεί πολιτικά την οργή του κινήματος η άκρα δεξιά.

ΧΙΛΗ

Κινητοποιήσεις σε πολλά μέτωπα πραγματοποιήθηκαν τον Νοέμβρη στην Χιλή του δεξιού προέδρου Πινιέρα που πολλοί αποκαλούν νέο Πινοσέτ. Η αρχή έγινε στις 8/11 με πανεθνική απεργία που κάλεσαν τα συνδικάτα και οι πολιτικές οργανώσεις με 100.000 να συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα Σαντιάγο και πολλές χιλιάδες στην υπόλοιπη χώρα. Τα συνδικάτα καταφέρονται εναντίον του νεοφιλελεύθερου προέδρου που προσπαθεί να επιβάλλει μεταρρυθμίσεις που περιορίζουν τον ρόλο των συνδικάτων και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ενισχύουν το ιδιωτικό συνταξιοδοτικό σύστημα και την ποινικοποίηση του φοιτητικού κινήματος και των ιθαγενών Μαπούτσε.

Στις 22/11 διαδήλωσαν δυναμικά στην πρωτεύουσα 15.000 για την ισότητα των δύο φύλων και κατά της βίας εναντίον των γυναικών. Στην κινητοποίηση συμμετείχε μαζικά η νεολαία κατηγορώντας το κράτος ότι δεν υπερασπίζεται τα δικαιώματα των γυναικών. Τέλος μαζικές κινητοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν από τους ιθαγενείς Μαπούτσε που εδώ και χρόνια αντιστέκονται στον διωγμό από τα πατρογονικά τους εδάφη προς όφελος των επιχειρήσεων. Αφορμή η δολοφονία του 24χρονου Καμίλο Κατριλάνκα από τις δυνάμεις καταστολής. Οι διαδηλωτές απαιτούν την παραίτηση του υπουργού Εσωτερικών και την απόσυρση των δυνάμεων καταστολής από τον τόπο τους. Οι εκπρόσωποι των Μαπούτσε θα συναντηθούν στις 1/12 για να αποφασίσουν τις επόμενες κινητοποιήσεις τους.

BREXIT: ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΜΕ ΔΑΚΡΥΑ ΚΑΙ ΙΔΡΩΤΑ

Το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ) προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, στις 1/1/1973. Η σημερινή **έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση**, γνωστή και ως *Brexit*, έχει ταξικά χαρακτηριστικά. Η επιλογή της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση επικράτησε με ποσοστό περίπου 52% (σχεδόν 17,5 εκ. ψήφοι) στο δημοψήφισμα στις 23/6/2016 στην Βρετανία, και μάλιστα σε συνθήκες αρκετά υψηλής συμμετοχής (72%). Ήταν επιλογή εκατομμυρίων εργαζόμενων, άνεργων και φτωχών λαϊκών μαζών (ειδικά στις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της Βρετανίας), που έχουν πληγεί βίαια από την αποβιομηχάνιση, την ανεργία, την υποβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών, από τις επιθέσεις του κεφαλαίου, την οικονομική και κοινωνική καταστροφή που φέρουν την σφραγίδα της ΕΕ, των νεοφιλελεύθερων πολιτικών που ενορχηστρώνει μαζί με τους ντόπιους υποστηρικτές της.

Μετά από μία όχι και τόσο ήρεμη συμβίωση 45 ετών και μετά από 17 μήνες σκληρών διαπραγματεύσεων για τους όρους του διαζυγίου, οι ηγέτες των «27» με δάκρυα επικύρωσαν τη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία θα τεθεί σε ισχύ από τις 30 Μαρτίου 2019. Δεν μένουν τώρα παρά η επικύρωση του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και, κυρίως, αυτή του βρετανικού κοινοβουλίου, η οποία με τα σημερινά δεδομένα δεν είναι καθόλου βέβαιη. Η βρετανίδα πρωθυπουργός, Τερέζα Μέι, θα χρειαστεί να ιδρώσει αρκετά για την περάσει. Όλα

έγιναν πολύ γρήγορα στην έκτακτη σύνοδο κορυφής, που ήταν αποκλειστικά αφιερωμένη στη συμφωνία για το Brexit. Μισή ώρα μετά την έναρξη των εργασιών, είχαν υπογράψει τη συμφωνία με ένα κείμενο 600 σελίδων.

Ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ έκλαιγε χαρκτηρίζοντας «θλιβερή» και «τραγική» την ημέρα για την ΕΕ και το ΗΒ: «Το διαζύγιο είναι ένα τραγικό γεγονός, αλλά μεταξύ της ΕΕ και του ΗΒ μένει το συναίσθημα της αγάπης», είπε, εκλιπαρώντας για λίγα ψίχουλα αγάπης από τη Βρετανίδα πρωθυπουργό. Βέβαια αυτά τα ψίχουλα δεν είναι και λίγα – είναι η «διατροφή» που ζητούν για να καλυφθούν οικονομικές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ύψους 60 δισ. ευρώ. Η Βρετανίδα πρωθυπουργός κατάφερε να αποσπάσει από την συμφωνία κάποια πράγματα, αλλά θα πρέπει να ιδρώσει αρκετά για να την επικυρώσει στο βρετανικό κοινοβούλιο. Τα κύρια σημεία της συμφωνίας είναι:

1) Στη σύντομη πολιτική δήλωση, όπου τίθεται το πλαίσιο των μελλοντικών σχέσεων μεταξύ των «27» και του Λονδίνου, ιδίως στον εμπορικό τομέα, γίνονται αναφορές κυρίως στην επίλυση του ιρλανδικού προβλήματος για την αποφυγή «σκληρών συνόρων» μεταξύ Βόρειας Ιρλανδίας και Δημοκρατίας της Ιρλανδίας.

2) Μέχρι τις 31/12/2020, το ΗΒ θα πρέπει να τηρεί τους κοινοτικούς κανόνες και θα μπορεί να λαμβάνει τις ενισχύσεις των Βρυξελλών. Θα συνεχίσει να συμμετέχει στη χρηματοδότηση του κοινοτικού προϋπολογισμού αλλά δεν θα μπορεί να εκπρο-

σωπείται στα θεσμικά όργανα και δεν θα έχει δικαίωμα συμμετοχής στις αποφάσεις.

3) Για το θέμα του Γιβραλτάρ, ΕΕ και ΗΒ αποδέχθηκαν την απαίτηση της Μαδρίτης να έχει δικαίωμα βέτο σε κάθε μελλοντική συμφωνία μεταξύ ΕΕ και Λονδίνου για την περιοχή, που βρίσκεται σήμερα υπό βρετανική κυριαρχία.

Με τον χρόνο να μετρά αντίστροφα ως τις 11 Δεκεμβρίου, όταν η συμφωνία θα υποβληθεί σε ψηφοφορία στο βρετανικό Κοινοβούλιο, η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι έχει ξεκινήσει αγώνα δρόμου, με πρώτο σταθμό χθες τη Σκοτία, η οποία είχε ψηφίσει υπέρ της παραμονής στην Ένωση. Οι πιο σκληροπυρηνικοί οπαδοί του *Brexit* στο Συντηρητικό Κόμμα (Τόρις) θέλουν να αποφύγουν την διατροφή των 60 δισ., τα οποία η Μέι διατίθεται να πληρώσει. Έτσι, 94 βουλευτές των Συντηρητικών είναι αμφίβολο αν θα ψηφίσουν τη συμφωνία, καθώς και οι 10 βουλευτές του βορειοϊρλανδικού εθνικιστικού κόμματος DUP, από το οποίο εξαρτάται η κυβερνητική πλειοψηφία. Το Εργατικό Κόμμα, που εκπροσωπεί ο Τζέρεμι Κόρμπιν, χαρακτήρισε τη συμφωνία σαν «εθνική αυτοκαταστροφή» και απηύθυνε έκκληση για ένα «σχέδιο Β», ζητώντας από τη Βουλή να απορρίψει τη συμφωνία.

Η κατάσταση δεν είναι εύκολη. Ο κατακερματισμός που υπάρχει στις πολιτικές δυνάμεις της Βρετανίας ενισχύει το σενάριο για ένα χαοτικό *Brexit*, κάτι που θα οξύνει τις αδιέξοδες πολιτικές των 27+1 χωρών και μπορεί να επιταχύνει τις εξελίξεις διάλυσης της ΕΕ. Μια νέα, πολύπλοκη κατάσταση διαμορφώνεται σε όλη

την Ευρώπη. Η κρίση των αστικών/ιμπεριαλιστικών σχεδίων, η αποσύνθεση της ΕΕ, η οικονομική και πολιτική κρίση κ.λπ. δημιουργούν προϋποθέσεις για την άνοδο των εργατικών και κοινωνικών αγώνων – και έχουμε τέτοια σημάδια σε πολλές χώρες. Λείπει όμως σχεδόν παντού μια ικανή, αποφασιστική και αξιόπιστη ηγεσία: μια κρίση του εργατικού κινήματος που σφαλώς εγκυμονεί και σοβαρούς κινδύνους. Σε όλη την Ευρώπη, το κενό που δημιουργείται δεν πρέπει να καλυφθεί από ρεύματα ενός αδιέξοδου αστικού «ευρωσκεπτικισμού», ακροδεξιά, φασιστικά ή μιας ουτοπικής «ανανέωσης» της ΕΕ. Πρέπει να καλυφθεί από την ανάπτυξη των ταξικών αγώνων και τον διεθνιστικό συντονισμό τους, από τις δυνάμεις ενός εργατικού κινήματος σε ανασυγκρότηση-ανασύνθεση, από την οικοδόμηση επαναστατικών δυνάμεων, σε κάθε χώρα και σ' όλη την Ευρώπη. Αυτός είναι ο δρόμος για να νικήσουμε, να διαλύσουμε την αντιδραστική ΕΕ του κεφαλαίου, του ιμπεριαλισμού, του πολέμου και του ρατσισμού, ν' ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική, σε μια Ευρώπη των Εργαζομένων, δημοκρατική και ριζοσπαστική, ενωμένη και σοσιαλιστική.

■ Κιτσώνης Ευάγγελος

Ιταλία

Προσωρινός συμβιβασμός ή επιτάχυνση της αποσύνθεσης της ΕΕ;

Η σύγκρουση της ιταλικής κυβέρνησης (προϊόν της συνεργασίας του Κινήματος Πέντε Αστέρων του Λουίτζι ντι Μάιο και της ακροδεξιάς Λέγκα του Ματέο Σαλβίνι) με τα επιτελεία της ΕΕ κλιμακώνεται, μετά την απόφαση της Κομισιόν στις 23 Οκτωβρίου να απορρίψει (πρώτη φορά για οποιοδήποτε κράτος-μέλος) τον προϋπολογισμό της Ιταλίας. Μετά τις απειλές των Γιούνκερ και Μοσκοβισί, κινήθηκε κατά της Ιταλίας η διαδικασία «υπερβολικού ελλείμματος», που προβλέπει σκληρές κυρώσεις, όπως η επιβολή προστίμου ύψους έως και 0,5% του ΑΕΠ.

Ο ιταλικός προϋπολογισμός προβλέπει για το 2019 έλλειμμα 2,4% του ΑΕΠ, αρκετά κάτω από το όριο 3% που θέτει το διαβόητο Σύμφωνο Σταθερότητας. Ωστόσο, οι χαρτογιακάδες των Βρυξελλών τονίζουν ότι το έλλειμμα θα πρέπει να πέσει κάτω από 1,8%, με στόχο μάλιστα τον σταδιακό μηδενισμό του, ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη αποπληρωμή του ιλιγγιώδους δημόσιου χρέους της Ιταλίας στους ντόπιους και ξένους τοκογλύφους.

Η ιταλική κυβέρνηση επιμένει στην εφαρμογή του προϋπολογισμού, με βάση μια λογική τόνωσης της εγχώριας ζήτησης, ώστε να αντιμετωπιστεί η ύφεση που ταλανίζει την ιταλική οικονομία εδώ και πολλά χρόνια. Στα θετικά περιλαμβάνονται η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων και η μείωση (σε ορισμένες περιπτώσεις) των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης. Επίσης, προβλέπεται η θέσπιση κοινωνικού επιδό-

ματος για ανέργους και πολύ φτωχούς, που θα μπορούσε να φτάνει και τα 780 ευρώ μηνιαίως, σύμφωνα με τον ντι Μάιο. Η κίνηση αυτή υπαγορεύεται από την εκτόξευση του αριθμού όσων ζουν σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας (τα τελευταία 10 χρόνια έχουν τριπλασιαστεί και ξεπερνούν τα 5 εκατομμύρια). Ωστόσο, οι δικαιούχοι του επιδόματος, με εξαίρεση τους ηλικιωμένους, θα είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν 8 ώρες «κοινωνικού εργασιού» την εβδομάδα και να δεχτούν μία από τις τρεις πρώτες θέσεις εργασίας που θα τους προσφερθούν. Η εφαρμογή παρόμοιων πολιτικών, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τη Γερμανία του Σρέντερ, επέτρεψε στους καπιταλιστές να μειώσουν κατακόρυφα το συνολικό επίπεδο των μισθών. Επιπλέον, η κυβέρνηση των Ντι Μάιο-Σαλβίνι αφήνει άθικτες τις πολιτικές υποχρηματοδότησης και ιδιωτικοποίησης σε υγεία και παιδεία, ενώ ψηφίζει σκληρούς αντιμεταναστευτικούς νόμους και αυξάνει τις στρατιωτικές δαπάνες (κόντρα στις προεκλογικές υποσχέσεις του ντι Μάιο), με επίκεντρο τα μαχητικά F-35.

Η ιταλική αστική τάξη είναι ίσως η περισσότερο διαίρεμένη στην Ευρώπη. Η Λέγκα και το Κίνημα Πέντε Αστέρων εκφράζουν τα συμφέροντα των κομματιών της που συνδέονται με τη βιομηχανία. Αρκετοί μάλιστα από αυτούς τους καπιταλιστές, η παραγωγή και η κερδοφορία των οποίων δέχτηκε σκληρά πλήγματα από την υιοθέτηση του ευρώ (ενός «σκληρού» νομίσματος κομμένου και ραμμένου στα μέτρα του γερμανικού ιμπεριαλισμού) απαιτούν μια

άλλη σχέση με την ΕΕ και τη Γερμανία και φαίνονται διατεθειμένοι να προχωρήσουν τη σύγκρουση, ακόμα και μέχρι την επιστροφή στη λιρέτα. Αξίζει επίσης να σημειωθεί η σημαντική κινεζική διείσδυση στην ιταλική οικονομία (π.χ. εξαγορά μεγάλων επιχειρήσεων όπως η Wind και η Pirelli), γεγονός που οικοδομεί συγκεκριμένους δεσμούς της Κίνας με σημαντικές μερίδες του ιταλικού κεφαλαίου.

Όποια και αν είναι η βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πραγμάτων, η ιταλική κρίση είναι βόμβα στα θεμέλια της ΕΕ. Το δυσθεώρητο ύψος του ιταλικού δημόσιου χρέους (131% του ΑΕΠ, σχεδόν 2,5 τρις. ευρώ) καθιστά ανέφικτη οποιαδήποτε «διάσωση», του τύπου των ελληνικών ή άλλων μνημονίων. Η ιταλική κυβέρνηση έχει αρκετά «χαρτιά» στα χέρια της, προκειμένου να αντιμετωπίσει τους συνήθεις εκβιασμούς Βρυξελλών και Βερολίνου: το 17% του ιταλικού χρέους είναι προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, απειλώντας να την τινάξει στον αέρα, ενώ το 70% του χρέους υπόκειται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο έλεγχο της ιταλικής αστικής τάξης. Σε πολιτικό επίπεδο, Σαλβίνι και ντι Μάιο ποντάρουν στις ευρωεκλογές του ερχόμενου Μαΐου, όπου τα φιλικά προς την ΕΕ κόμματα απειλούνται παντού με άνευ προηγουμένου συντριβή. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε ο ντι Μάιο, «τον Μάιο όλα θα αλλάξουν» και «σε 6 μήνες αυτή η Ευρώπη δεν θα υπάρχει».

Το εξαιρετικά οξύμωρο όσο και τραγικό της υπόθεσης είναι ότι στην Ιταλία, όπως και σε όλη ουσιαστικά την Ευρώπη,

τη σύγκρουση με το σφαγείο της ΕΕ προϋποθέτουν λαϊκιστικά και ακροδεξιά κόμματα, ενώ οι δυνάμεις της αριστεράς, σε πολλές περιπτώσεις δυστυχώς και της άκρας αριστεράς, αρνούνται να αναλάβουν αυτό το καθήκον, στο όνομα ενός κούφιου ψευτοδιεθνισμού. Στην Ιταλία, οι δυνάμεις αυτές, με τη στήριξη τους στην αστική/ιμπεριαλιστική κυβέρνηση Πρόντι το 2006 και τη στοίχισή τους (ευρωεκλογές 2014) πίσω από τσαρλατάνους όπως ο Τσίπρας (ο οποίος παρεμπιπτόντως έσπευσε βέβαια να προεξοφλήσει ιταλική «κωλοτούμπα» ανάλογη με τη δική του) οδήγησαν σε τεράστια υποχώρηση ένα εργατικό κίνημα που, στο απώτερο αλλά και στο πρόσφατο (Γένοβα 2001, ευρωπαϊκό φόρουμ Φλωρεντίας 2002 κ.ά.) παρελθόν ήταν το ισχυρότερο στην Ευρώπη.

Αν και το πιθανότερο στην παρούσα φάση σενάριο είναι μια προσωρινή «διευθέτηση» του ζητήματος, με υποχωρήσεις κυρίως από την ιταλική πλευρά, τα πράγματα έχουν πάρει σε μεγάλο βαθμό τον δρόμο τους. Τα ρήγματα που έχουν ανοίξει στο σκάφος της ΕΕ είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατη τη διαχείριση της κρίσης της και η πορεία της προς την αποσύνθεση είναι πλέον μη αναστρέψιμη. Το μέγα ζητούμενο της εποχής μας είναι η ανάδειξη και οικοδόμηση επαναστατικών δυνάμεων που θα δώσουν τη χαριστική βολή στην ΕΕ και θα ανοίξουν τον δρόμο προς μια σοσιαλιστική διέξοδο.

■ Γιάννης Χαλάς

ΤΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ ΤΟΥ 1944

Η ελληνική επανάσταση (1941-44) στάθηκε μια από τις κορυφαίες στιγμές του ελληνικού εργατικού κινήματος. Αμφισβήτησε ένοπλα την αστική εξουσία, αλλά ηττήθηκε το Δεκέμβρη του 1944 από την προδοσία της ηγεσίας της και την ιμπεριαλιστική επέμβαση.

Στην Ελλάδα, η επέμβαση του ιταλικού φασισμού ξεσήκωσε μια επιτυχημένη «παλλαϊκή αντίσταση». Παράλληλα οι αστοί διέφυγαν με το βασιλιά στο Κάιρο, εναποθέτοντας τις ελπίδες τους στους βρετανούς ιμπεριαλιστές, ή συνθηκολόγησαν, φτιάχνοντας την κυβέρνηση δοσίλογων του Τσολάκογλου. Η κατοχική εξαθλίωση και η αγωνιστική τάση, δημιούργησαν συνθήκες ριζοσπαστικοποίησης των μαζών. Σύντομα τα 3/4 του ενήλικου πληθυσμού και της νεολαίας είχαν οργανωθεί και έπαιρναν μέρος στην «Εθνική Αντίσταση»! Ταυτόχρονα στα βουνά, ο λαός αντικαθιστούσε όπου μπορούσε την αστική εξουσία με πρωτόλειες μορφές λαϊκής εξουσίας (συνέλευση ένοπλης αντάρτικης ομάδας/ πολιτών του χωριού, λαϊκά δικαστήρια κ.α.) Αποκορύφωμα ήταν η συγκρότηση της Προσωπικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης (ΠΕΕΑ 11/3/44), ως κυβέρνηση της ανταρτοκρατούμενης Ελλάδας.

Οστόσο, σ' αυτή την πορεία υπήρχαν δύο «εσωτερικά» εμπόδια και το ζήτημα της επεμβατικότητας των ιμπεριαλιστών. Πρώτο, από την 6η Ολομέλεια (1934), το ΚΚΕ παύει να είναι επαναστατικό. Ασπάζεται τα

«Λαϊκά Μέτωπα», υποτάσσοντας την εργατική τάξη στους «προοδευτικούς» αστούς, για την «ολοκλήρωση της αστικοδημοκρατικής επανάστασης» και εγκαταλείπει τη σοσιαλιστική επανάσταση. Υιοθετεί ουσιαστικά την πολιτική των ρεφορμιστών/ αντεπαναστατών Μενσεβίκων εγκαταλείποντας τον επαναστατικό μολοσεβίκισμό. Έτσι το ΚΚΕ αντί να προωθήσει στις μάζες τις αρχές του εργατικού κινήματος και να εκμεταλλευτεί την απουσία των αστικών δυνάμεων, προσκολλάται στη «δημοκρατική ειρηνική εξέλιξη», την «εθνική ενότητα», την αστική «νομιμότητα και τάξη», ακόμα κι αν περιλάμβανε τους δοσίλογους! Μετέτρεψε τον ΕΛΑΣ (στρατολογώντας αξιωματικούς του αστικού στρατού) από αντάρτικο σε στρατιωτικό σώμα αστικής μορφής. Άλλαξε τον συσχετισμό δύναμης στο εσωτερικό του κόμματος (το 1944 μόνο 18% των μελών ήταν εργατικής καταγωγής, ενισχύοντας τη γραμμή ταξικής συνεργασίας της ηγεσίας).

Το δεύτερο πρόβλημα ήταν η σταλινική φύση της ΕΣΣΔ, που ακολουθούσε το ΚΚΕ. Η συμμαχία ιμπεριαλιστών-ΕΣΣΔ «ενάντια στο φασισμό» απέκρυπτε τη φύση του ιμπεριαλισμού. Επιπλέον, η σταλινική γραφειοκρατία δεν επιθυμούσε εξαπλώση της επανάστασης, φοβούμενη την αμφισβήτησή της στην ΕΣΣΔ. Έτσι κάθε της πράξη ήταν αντεπαναστατική. Στη Συνδιάσκεψη της Τεχεράνης (11/12/1943) καθορίστηκαν οι ζώνες κάθε «συμμάχου», αφήνοντας εκτός την Ελλάδα. Τσώρτσιλ και Στάλιν συμφώνησαν (10/1944) ότι η Ελλάδα

θα παραμείνει στην επιρροή του βρετανικού ιμπεριαλισμού. Επομένως, η στάση της ΕΣΣΔ στην επανάσταση θα ήταν «ουδέτερη» ή και «αντιτιθέμενη».

Το ΚΚΕ επιβεβαίωσε την προσήλωσή του στην «ειρηνική δημοκρατική» εξέλιξη και απέδειξε ότι ο ρεφορμισμός το είχε διαβρώσει. Ενώ είχε την εξουσία, θέλησε να τη «μοιραστεί» με την άρχουσα τάξη και αυτό να το «νομιμοποιήσουν» οι ιμπεριαλιστές. Όσο υποχωρούσε, τόσο το τσάκιζαν. Στο Λίβανο (5/1944), υπέγραψε τη διάλυση της ΠΕΕΑ, έβαζε τον ΕΛΑΣ υπό τις διαταγές της βασιλικής κυβέρνησης, προετοίμαζαν την κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με τον διορισμένο απ' τους Βρετανούς Παπανδρέου. Στην Καζέρτα (26/9/1944), έθεσαν τον ΕΛΑΣ υπό το βρετανικό αποικιοκρατικό στρατηγείο και ο Βρετανός στρατηγός Σκόμπι ανέλαβε τη διοίκηση.

Με την αποχώρηση των Γερμανών υπάρχει κενό εξουσίας, που μπορεί να καλύψει ο ΕΛΑΣ, καταλαμβάνοντας την Αθήνα (ήδη έχει την υπόλοιπη χώρα). 6 μέρες μετά(!), αποβιβάζεται η κυβέρνηση Παπανδρέου. Ενώ Βρετανοί και κυβέρνηση ετοιμάζουν τη σύγκρουση, το ΕΑΜ-ΚΚΕ διαδηλώνει ως μέσο πίεσης, αντί να παλέψει ένοπλα. Τελικά, η ρήξη επήλθε 2/12, όταν αποχώρησαν απ' την κυβέρνηση οι υπουργοί του ΕΑΜ, αφού ήταν φανερό ότι κυβέρνηση και Βρετανοί ήθελαν απόλυτο έλεγχο του στρατού και παράδοση της «Αντίστασης» στους δοσίλογους. Ο λαός όμως, δεν δεχόταν ενώ κατείχε τα όπλα, υποταγή στους συνεργάτες των ναζί. Στις 3/12, στο μαζικότερο συλλαλητήριο ο άοπλος λαός χτυπιέται από ελεύθερους σκοπευτές και

αρχίζει η ένοπλη ρήξη με τους Βρετανούς. Η σύγκρουση βρίσκεται πάλι υπό την προδοτική ηγεσία του ΚΚΕ, που δεν μπορεί να αγνοήσει τις αντιδράσεις των μελών, αλλά ούτε να αφήσει την «δημοκρατική εξέλιξη».

Έτσι δεν κατεβάζει στην Αθήνα τον ΕΛΑΣ. Τα σημαντικότερα στελέχη στέλνονται σε χωριά στην Ήπειρο! Η μάχη δόθηκε από άπειρους μαχητές του εφεδρικού ΕΛΑΣ. Παρά τον ηρωισμό τους, εξαντλήθηκαν σε επιθέσεις σε τμήματα στην περιφέρεια, αντί να κατευθυνθούν στο κέντρο. Είναι ψέμα του ΚΚΕ ότι ο λαός υπέκυψε στην ανωτερότητα των βρετανικών όπλων. Το ΚΚΕ δεν προετοίμασε για την ένοπλη σύγκρουση και έκανε το παν για να οδηγήσει στην ήττα. Ο Τσόρτσιλ στις 26/12 συναντήθηκε με την ηγεσία του ΚΚΕ-ΕΑΜ. Εκεί εκλείσαν τον επαναστατικό κύκλο και σφράγισαν την προδομένη ελληνική επανάσταση ανοίγοντας το δρόμο στη λευκή τρομοκρατία υπογράφοντας στις 12/2/45 τη Συμφωνία της Βάρκιζας, που προέβλεπε τον πλήρη αφοπλισμό του ΕΛΑΣ (ήλεγχε το 90% της χώρας!), με αντάλλαγμα την αμνηστία της ηγεσίας. Οι τεταρτοδιεθνιστές είχαν εξ' αρχής εκτιμήσει σωστά τον πόλεμο και το ρόλο της σταλινικής ηγεσίας. Προειδοποιούσαν ότι δεν πρέπει να υπάρχει καμία εμπιστοσύνη στους Βρετανούς και στην ελληνική άρχουσα τάξη, ότι η σύγκρουση ήταν αναπόφευκτη. Είτε θα ηγείται η εργατική τάξη, μετατρέποντας τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα σε ταξικό-εμφύλιο πόλεμο, είτε θα οδηγούνταν στην ήττα και την υποταγή στους βρετανούς ιμπεριαλιστές.

Ομήνας Δεκέμβριος έχει ξεχωριστή σημασία στην ιστορία του παγκόσμιου εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος. Τον Δεκέμβριο του 1922 ιδρύθηκε η Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, ευρύτερα γνωστή με το ακρωνύμιο ΕΣΣΔ ή ως Σοβιετική Ένωση. Τον Δεκέμβριο του 1991, η ΕΣΣΔ κατέρρευσε, ανοίγοντας μια νέα περίοδο στην παγκόσμια ιστορία, διαμορφώνοντας νέα δεδομένα στην πάλη της εργατικής τάξης για τον σοσιαλισμό.

Η Ρώσικη Επανάσταση του 1917

Η δημιουργία της ΕΣΣΔ ήταν αποτέλεσμα της Ρώσικης Επανάστασης του 1917. Τον Φεβρουάριο του 1917, οι εργάτες και αγρότες εξεγέρθηκαν ενάντια στον πόλεμο, τη φτώχεια και την καταπίεση, ρίχνοντας τον τσάρο Νικόλαο Β' και επιβάλλοντας ένα καθεστώς δυαδικής εξουσίας, με σοβιέτ (συμβούλια) εργατών και στρατιωτών σ' όλη τη χώρα. Η επανάσταση, καθοδηγούμενη από τους μπολσεβίκους των Βλ. Λένιν και Λ. Τρότσκι, επικράτησε τον Οκτώβριο του 1917, με την ένοπλη εξέγερση στην Πετρούπολη.

Έτσι, μέσα στη δίνη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ξεκίνησε η προσπάθεια οικοδόμησης του σοσιαλισμού, δηλαδή μιας κοινωνίας βασιμμένης στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και τη σχεδισμένη οικονομία, σε συνδυασμό με την επέκταση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών σε όλο τον λαό, ο οποίος θα οργανωνόταν στα σοβιέτ και θα συμμετείχε στη διοίκηση της χώρας. Οι κατακτήσεις της Οκτωβριανής Επανάστασης επέτρεψαν τη δημιουργία και ισχυροποίηση του Κόκκινου Στρατού, ο οποίος επικράτησε ενάντια στην ξένη επέμβαση («εμφύλιο») κατά το 1918-1922. Τα θύματα του πολέμου που προκάλεσε η ιμπεριαλιστική επέμβαση και η ντόπια αντίδραση ανήλθαν σε πολλά εκατομμύρια. Έπειτα από το τέλος του πολέμου, η Ρωσία ενώθηκε με τις σοσιαλιστικές δημοκρατίες της Ουκρανίας, της Υπερκαυκασίας (Γεωργία, Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία) και της Λευκορωσίας, σχηματίζοντας την ΕΣΣΔ.

ΕΣΣΔ: Ίδρυση και κατάρρευση (1922-1991)

Η επικράτηση του Σταλινισμού στην ΕΣΣΔ

Η ΕΣΣΔ ήταν η μόνη περιοχή του πλανήτη όπου επικράτησε η σοσιαλιστική επανάσταση κατά το επαναστατικό κύμα του 1917-1923. Στις υπόλοιπες χώρες όπου υπήρξαν επαναστατικά γεγονότα, επικράτησαν οι δυνάμεις της αστικής αντίδρασης. Ειδικά στη Γερμανία, την οποία οι μπολσεβίκοι θεωρούσαν το επίκεντρο της ευρωπαϊκής επανάστασης, η σοσιαλδημοκρατία πρόδωσε τους αγώνες της εργατικής τάξης, καταστέλλοντας την επανάσταση δύο φορές και ανοίγοντας το δρόμο στον φασισμό.

Η απομόνωση της ΕΣΣΔ, σε συνδυασμό με τον θάνατο πολλών ικανών μπολσεβίκων στον πόλεμο, αλλά του ίδιου του Λένιν (Ιανουάριος 1924) δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την επικράτηση του σταλινισμού στην ΕΣΣΔ. Δίχως καταρχάς να θιγούν οι οικονομικές και κοινωνικές κατακτήσεις της επανάστασης, την πολιτική εξουσία σφετερίστηκε ένα γραφειοκρατικό στρώμα πλουσιών αγροτών, τεχνοκρατών, κομματικών στελεχών, κρατικών αξιωματούχων κ.λπ. με επικεφαλής τον Ιωσήφ Στάλιν.

Ο Στάλιν ξεκίνησε ένα ανελέητο κυνηγητό ενάντια στην παλιά μπολσεβίκικη φρουρά, ιδιαίτερα ενάντια στον Λέον Τρότσκι, αρχηγό του Κόκκινου Στρατού, ο οποίος ενσάρκωνε τη συνέχιση των επαναστατικών αρχών οι οποίες είχαν οδηγήσει στη δημιουργία της ΕΣΣΔ. Αποκορύφωμα των διώξεων και της τρομοκρατίας υπήρξαν οι διαβόητες δίκες της Μόσχας (1936), έως και τις οποίες υπολογίζεται ότι είχαν εξοντωθεί περίπου ένα εκατομμύριο μπολσεβίκοι. Την ίδια στιγμή, το σταλινικό καθεστώς της ΕΣΣΔ, το ΚΚ Ισπανίας και η γραφειοκρατικοποιημένη και εκφυλισμένη 3η Διεθνής (Κομμουνιστική Διεθνής) πρόδιδαν την Ισπανική Επανάσταση (ισπανικός «εμφύλιος» 1936-1939) διασπώντας το επα-

ναστατικό μέτωπο. Τον Αύγουστο του 1940, ο πράκτορας του Στάλιν, Ραμόν Μερκαντέρ, δολοφόνησε τον Τρότσκι στο Μεξικό, όπου ο μεγάλος επαναστάτης είχε καταφύγει, κυνηγημένος από τον σταλινισμό και τον καπιταλισμό.

Η ΕΣΣΔ την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, 1939-1945

Για να εξασφαλίσει την επιβίωσή της, η σταλινική γραφειοκρατία προχώρησε στην υπογραφή του επαισχυντού συμφώνου Ρίμπεντροπ - Μολότοφ με τη ναζιστική Γερμανία (Αύγουστος 1939). Ακολούθησε ο διαμελισμός της Πολωνίας από τις δύο χώρες και η έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η ίδια η ΕΣΣΔ κινδύνευε να χαθεί, αλλά σώθηκε χάρη στη μάχη του Στάλινγκραντ και τα εκατομμύρια εργατών που πολέμησαν για να μη χαθούν οι επαναστατικές κατακτήσεις του 1917. Οι νεκροί της ΕΣΣΔ υπολογίζονται σε περίπου 25 εκατομμύρια ψυχές. Στη συνέχεια η ΕΣΣΔ ακολούθησε μια επεκτατική πολιτική, μακριά από τις αρχές του λενινισμού, με την εισβολή στη Φινλανδία και με την επιβολή σταλινικών, παραμορφωμένων εργατικών κρατών στην ανατολική Ευρώπη («Ανατολικό Μπλοκ»). Τα τελευταία, με την εξαίρεση ίσως της Γιουγκοσλαβίας του Πόζεπ Τίτο (που ήρθε εξάλλου σε σύγκρουση με το Κρεμλίνο), δυσφημίζουν τον σοσιαλισμό και κομμουνισμό με την έλλειψη ελευθεριών και τα προκλητικά προνόμια της γραφειοκρατίας.

Όπως είχε συμβεί στην Ισπανία, η λαϊκο-μετωπική πολιτική της Κομμουνιστικής Διεθνούς και των ΚΚ σταμάτησε την επέκταση της επανάστασης σε πολλές χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας το 1944-1945). Εξαίρεση αποτέλεσε η Κίνα, στην οποία ο σταλινισμός μπόρεσε μονάχα να καθυστερήσει την επικράτηση της επανάστασης από το Μάο Τσε Τουνγκ έως το 1949.

Ο Ψυχρός Πόλεμος, 1945-1989 και η κατάρρευση

Βασική προτεραιότητα της ΕΣΣΔ κατά την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου ήταν η μη επέκταση της παγκόσμιας επανάστασης, η επιβολή πάνω στο ρώσικο προλεταριάτο και η διαιώνιση της γραφειοκρατικής εξουσίας. Αυτή η πολιτική βρήκε την πιο ανοιχτή της έκφραση στην καταστολή των αντιγραφειοκρατικών κινήματων στην Ουγγαρία και την Πολωνία (1956), καθώς και στην Τσεχοσλοβακία (1968), που είχαν τροφοδοτηθεί από τον θάνατο του Στάλιν (1953) και την λεγόμενη «αποσταλινοποίηση» του Νικίτα Χρουστσόφ (1956). Οι επεμβάσεις των ρωσικών τανκς στις «σοσιαλιστικές» χώρες οδήγησαν το παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα σε κρίση, με τη διάσπαση των σταλινικών ΚΚ και τη δημιουργία του ευρωκομμουνιστικού ρεύματος.

Η απώλεια σημαντικών ευκαιριών για την επέκταση της επανάστασης σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και η ρήξη μεταξύ ΕΣΣΔ και Κίνας απομόνωσαν απειλητικά το πρώτο εργατικό κράτος. Η υστέρηση στην παραγωγικότητα της γραφειοκρατικοποιημένης οικονομίας σε σχέση με τις καπιταλιστικές χώρες είχε γιγαντωθεί, ενώ οι ελλείψεις σε είδη πρώτης ανάγκης και το γενικότερο βιοτικό επίπεδο απειλούσαν τα καθεστώτα με κατάρρευση. Το 1989 κατέρρευσε το τείχος του Βερολίνου. Η ύστατη προσπάθεια «σωτηρίας» της γραφειοκρατίας από τον Μιχαήλ Γκορμπατσόφ (περεστρόικα, γκλάσνοστ) κατέληξε στην κατάρρευση του πολιτικού καθεστώτος, με τη γραφειοκρατία να λυμαίνεται τον εθνικό πλούτο, τον οποίο μετέτρεψε σε ατομική ιδιοκτησία, επαναφέροντας τον καπιταλισμό.

Η επικράτηση του σταλινισμού και η κατάρρευση της ΕΣΣΔ δεν ήταν προδιαγραμμένες. Η 4η Διεθνής του Λέον Τρότσκι, που αγωνίστηκε ενάντια στον σταλινισμό και υπερασπίστηκε με τον σωστό τρόπο τις κατακτήσεις της Οκτωβριανής Επανάστασης και την ίδια την ΕΣΣΔ, διαφύλαξε τις επαναστατικές παραδόσεις, οδηγώ για τη νίκη της παγκόσμιας επανάστασης σε ένα επόμενο επαναστατικό κύμα.

Η Γερμανική Επανάσταση (β' μέρος)

Λίγες μέρες μετά τον τραγικό θάνατο των Καρλ Λίμπνεχτ και Ρόζας Λούξεμπουργκ, σε ολόκληρη τη Γερμανία ξεσηκώθηκε κύμα διαμαρτυρίας. Οι κηδείες τους, στις 25/1 και 13/6 1919 αντίστοιχα, μετατράπηκαν σε διαδηλώσεις, με αθρόα συμμετοχή και στήριξη του γερμανικού προλεταριάτου. Όμως, αυτό δεν ήταν αρκετό για να διατηρηθεί η φλόγα της επανάστασης. Η εργατική τάξη της Γερμανίας έχασε δύο σημαντικούς εκπροσώπους της επαναστατικής πρωτοπορίας της, γεγονός που την έφερε πλέον σε πιο αδύναμη θέση μπροστά στην ενορχηστρωμένη τρομοκρατία και ολοκληρωτική επίθεση της αντεπανάστασης.

Η γερμανική αστική τάξη προσπάθησε με κάθε μέσο να επιβάλει την επιστροφή στην αστική νομιμότητα, δηλαδή να πετύχει ένα καιρίο πλήγμα απέναντι στην εξεγερμένη εργατική τάξη. Επικεντρώθηκε στη διεξαγωγή εκλογών για Εθνοσυνέλευση. Οι εκλογές, τελικά, πραγματοποιήθηκαν σε συνθήκες άγριας τρομοκρατίας. Ψήφισαν 30 εκατομμύρια εκλογείς. Οι σοσιαλδημοκράτες και οι ανεξάρτητοι συγκέντρωσαν το 45,5% των εδρών. Το υπόλοιπο 54,5% των εδρών το πήραν τα αστικά κόμματα. Το Κομμουνιστικό Κόμμα δεν πήρε μέρος στις εκλογές, καθώς είχε ήδη τεθεί εκτός νόμου.

Η Εθνική (Συντακτική) Συνέλευση άρχισε τις εργασίες της στις 6/2 στη Βαϊμάρη. Τη μέρα που άρχισαν οι εργασίες, το Κεντρικό Συμβούλιο των Σοβιέτ των εργατών και των στρατιωτών αποφάσισε να της παραδώσει την εξουσία και αυτοδιαλύθηκε. Στις 11/2 η Εθνοσυνέλευση εξέλεξε τον Φρίντριχ Έμπερτ Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στις 13/2 ο Φίλιπ Σάιντεμαν σχημάτισε κυβέρνηση συνασπισμού μεταξύ σοσιαλδημοκρατών και αστικών κομμάτων. Η αντεπανάσταση ξεκινούσε.

Στις 13/3/1920 εκδηλώθηκε στρατιωτικό πραξικόπημα. Φάλαγγες στρατιωτών και κυρίως των παραστρατιωτικών «ταγμάτων εφόδου», υπό την καθοδήγηση των ίδιων στρατηγών που είχαν στηρίξει μέχρι τότε την κυβέρνηση και είχαν καταστείλει τις εργατικές εξεγέρσεις, μπήκαν στο Βερολίνο. Η κυβέρνηση βρέθηκε τελείως ανίσχυρη. Όσοι αξιωματικοί δεν είχαν πάρει μέρος στο πραξικόπημα, αρνήθηκαν να την υποστηρίξουν, παραμένοντας ουδέτεροι, μέχρι να δουν προς τα πού θα έγερνε η πλάστιγγα. Οι πραξικοπηματίες δημιούργησαν αμέσως νέα κυβέρνηση με επικεφαλής τον Βόλφγκανγκ Καπ και τη στήριξη όλων των αστικών κομμάτων. Την απάντηση, που δεν μπόρεσε να δώσει η κυβέρνηση στο πραξικόπημα, την έδωσαν οι εργάτες, αντιδρώντας αυθόρμητα με γενική απεργία. Ήταν τέτοια η πίεση της βάσης, που τη γενική απεργία προσπέρασε και η ηγεσία του SPD, αρνούμενη να στείλει εκπροσώπους στη νέα κυβέρνηση. Ο αντίκτυπος της απεργίας ήταν τεράστιος. Η συμμετοχή στην απεργία ήταν σχεδόν καθολική. Διακόπηκε η παροχή αερίου και ηλεκτρικού, σταμάτησε ο σιδηρόδρομος και η τροφοδότηση των πόλεων με τρόφιμα και πρώτες ύλες. Ακόμα και στις τράπεζες και τα υπουργεία οι κατώτεροι υπάλληλοι απεργούσαν, καθιστώντας τη λειτουργία του κράτους αδύνατη. Τα πράγματα όμως δεν σταμάτησαν εκεί.

Σε όλη τη Γερμανία οι εργάτες εξοπλίζονταν για να αντεπιτεθούν. Η κυβέρνηση των πραξικοπηματιών διέταξε τα στρατεύματά της να επιτεθούν στους απεργούς. Οι εργάτες της Γερμανίας μπλόκαραν το πραξικόπημα που επιχείρησε η αστική τάξη και το επιτελείο της και για μια φορά ακόμα βρέθηκαν στο προσκήνιο. Το βασικό πρόβλημα όμως, όπως και στην επανάσταση του Γενάρη, ήταν το ποιο θα ήταν το επόμενο βήμα. Το SPD ήθελε μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας (με τα αστικά κόμματα), το USPD μια καθαρή «αριστερή» κυβέρνηση, ενώ

το KPD ήταν διχασμένο: Η πλειοψηφία του δεν ήθελε καμιά συμμετοχή στην κυβέρνηση, ώστε να μην επωμιστεί τις ευθύνες της αστικής διαχείρισης, και υποστήριζε το ρόλο των συμβουλίων, παρότι η ηγεσία τους ήταν στα χέρια σοσιαλδημοκρατών, γιατί σαν μοντέλο ήταν σωστό και γιατί είχαν την υποστήριξη της πλειοψηφίας των εργατών. Δεν ήθελαν να απομακρυνθούν από τη βάση των μελών των σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων, γιατί πίστευαν ότι μπορούν πολιτικά και οργανωτικά να τους κερδίσουν. Η μειοψηφία, για λόγους αρχής, δεν ήθελε καμιά επαφή με τα δύο σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, ακόμα και με τη βάση τους, λόγω της προδοτικής τους στάσης καθ' όλη την προηγούμενη περίοδο. Η διαφωνία αυτή στο τέλος οδήγησε το κόμμα στη διάσπαση.

Όλες αυτές οι χρονοβόρες διαδικασίες έδωσαν περιθώριο στη σοσιαλδημοκρατία και την αστική τάξη να σταθούν ξανά στα πόδια τους και να σχηματίσουν νέα κυβέρνηση. Στηριζόμενη στους μηχανισμούς καταστολής του αστικού κράτους και το παρακράτος, άρχισε να επαναφέρει τη χώρα στον κοινοβουλευτικό δρόμο και να στερεώνει την αστική εξουσία. Πότε με αριστερές κορόνες, πότε με προβόκατοι και πότε με τη βία, κατάφερε να ανακτήσει τον έλεγχο σε ολόκληρη σχεδόν τη Γερμανία, στηρίζομενη κατά πολύ και στα μεσαία στρώματα, που επιζητούσαν σταθερότητα.

Με την πρώτη ευκαιρία, ακολούθησε την ίδια συνταγή με τον Γενάρη. Εξάπλωσε τα τάγματα εφόδου και τις διάφορες ακροδεξιές συμμορίες ενάντια στο προλεταριάτο. Τα κόμματα βίας που ακολούθησαν, τα βασανιστήρια, οι δολοφονίες, οι συλλήψεις, έκαμψαν το φρόνημα των εργατών, οι οποίοι, μετά την ανατροπή του πραξικοπήματος, στην πλειοψηφία τους δεν είχαν ξεκαθαρίσει απόλυτα το γιατί και το πώς θα έπρεπε να παλέψουν. Η οικονομική καταστροφή της Γερμανίας όξυνε την πώληση, σπρώχνοντας άλλους στο KKK και άλλους στην άκρα Δεξιά. Το μάρκο είχε χάσει την αξία του, οι μισθοί είχαν πέσει κάτω από το μισό της αξίας που είχαν το 1914, ενώ τα μεσαία στρώματα είχαν καταστραφεί οικονομικά. Μια μικρή μερίδα πλούτιζε με ρυθμούς πρωτοφανείς, ενώ η πλειοψηφία οδηγούνταν στην εξαθλίωση.

Η μία κυβέρνηση διαδεχόταν την άλλη, χωρίς να υπάρχει ελπίδα διεξόδου. Η βάση της σοσιαλδημοκρατίας, κουρασμένη από κενές υποσχέσεις, προσχωρούσε όλο και περισσότερο προς τους κομμουνιστές, ενώ τα μεσαία στρώματα γίνονταν ακροατήριο για τους ακροδεξιούς εθνικιστές, οι οποίοι εκμεταλλούνταν τις συνθήκες της περιόδου (κατάληψη της Ρουρ από γαλλικά στρατεύματα, οικονομική αποστράγγιση της Γερμανίας από Αγγλία και Γαλλία). Το δηλητήριο του εθνικισμού έβρισκε απήχηση στους χρεοκοπημένους μικροαστούς, τους οποίους έστρεφαν ενάντια στους εργάτες με τη δικαιολογία ότι οι απεργίες ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για την κρίση. Σε πολλές περιπτώσεις, ομάδες ένοπλων ακροδεξιών επιτέθηκαν και σκότωσαν διαδηλωτές, μέλη συνδικάτων και κομμουνιστές. Με απόφαση του KKK, οργανώθηκαν εργατικές περιφρουρήσεις για την υπεράσπιση των διαδηλώσεων και των απεργιών, οι γνωστές «κόκκινες εκατονταρχίες». Τα τμήματα αυτά των εργατών συχνά συγκροτούνταν με ακροδεξιές ομάδες, που επιτίθονταν ακόμα και σε άμαχα γυναίκοπαιδα.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες πώλησης, σιγά-σιγά το Κομμουνιστικό Κόμμα άρχισε να παίρνει την πλειοψηφία στα συνδικάτα και στις εργοστασιακές χιτροπές, αφού η σοσιαλδημοκρατία είχε χάσει κάθε δυνατότητα ακόμα και για να διαπραγματευτεί για τις άμεσες εργατικές διεκδικήσεις. Χιλιάδες εργάτες, αντιλαμβανόμενοι τους κινδύνους από την άνοδο της ακροδεξιάς, εντάχθηκαν στις κόκκινες εκατονταρχίες. Οι απεργίες διαρκείας ανάγκασαν

την κυβέρνηση σε παραίτηση. Ακόμα και στους πιο δύσπιστους έγινε φανερή η ομοιότητα της κατάστασης με τον Σεπτέμβρη και τον Οκτώβρη του 1917 στη Ρωσία. Παρά τον ενθουσιασμό των μαζών, όμως, η έλλειψη επαναστατικής ηγεσίας του KKK έγινε φανερή και, σε συνδυασμό με την υποχώρηση του επαναστατικού κύματος του 1918-23 στην Ευρώπη, μπήκε φρένο στις επαναστατικές διαθέσεις. Το 1923, λοιπόν, έκλεισε ένα σημαντικό επαναστατικό κύμα όχι μόνο για την Γερμανία, αλλά παγκοσμίως. Όμως αυτό ήταν προσωρινό...

Πολλοί ιστορικοί και μελετητές, μαρξιστές και μη, αποδίδουν την ήττα των επαναστάσεων της περιόδου 1917-1923 άμεσα ή έμμεσα στις αντιλήψεις και τη συμπεριφορά της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων. Υποστηρίζουν ότι οι μπολσεβίκοι και οι άλλοι επαναστάτες είχαν υπερεκτιμήσει τις διαθέσεις και τις δυνατότητες των μαζών. Ωστόσο, η τρομακτική οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση που δημιούργησε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος προσέφερε όλες τις αντικειμενικές προϋποθέσεις για τη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης στην Ευρώπη. Ειδικά στη Γερμανία, τη χώρα όπου το προλεταριάτο ήταν το πιο συγκεντρωμένο και πιο πολυάριθμο και είχε τη

μεγαλύτερη εμπειρία αγώνων και συνδικαλισμού, ο μηχανισμός του αστικού κράτους βρισκόταν σε αποσύνθεση. Αυτό που έλειπε για να εξασφαλιστεί η νίκη δεν ήταν η αυτοθυσία και η επαναστατική διάθεση των μαζών, αλλά πραγματικά επαναστατικά κόμματα, ριζωμένα μέσα στις μάζες και την πλατιά πρωτοπορία τους, ικανά να καθοδηγήσουν πολιτικά και στρατιωτικά την επανάσταση.

Η ήττα της γερμανικής επανάστασης του 1918-1919 ανέκοψε την άνοδο του επαναστατικού κύματος και συνέβαλε από ψυχολογική και πολιτική άποψη στην ήττα και των υπόλοιπων επαναστάσεων της εποχής (Αυστρία, Ουγγαρία, Ιταλία). Η δολοφονία των ηγετών των επαναστατών στερήσε τους γερμανούς εργάτες από ικανή ηγεσία και διευκόλυνε την άνοδο του ναζισμού. Όμως, η πιο σημαντική συνέπεια της ήττας ήταν η απομόνωση της σοβιετικής Ρωσίας, γεγονός που επέδρασε αποφασιστικά την επικράτηση της σταλινικής γραφειοκρατίας.

■ Γρηγόρης Καρβούνης

Έφυγε από τη ζωή ο σπουδαίος ιταλός σκηνοθέτης Μπερνάντο Μπερτολούτσι

Πέθανε στα 77 χρόνια από καρκίνο ο σπουδαίος ιταλός σκηνοθέτης Μπερνάντο Μπερτολούτσι. Ήταν μαρξιστής και άθεος, για ένα διάστημα μέλος του Ιταλικού Κομμουνιστικού Κόμματος, αλλά σε αυτό βρήκε απλώς πρόσκαιρη πολιτική στέγη, μια που στο έργο του κινήθηκε (και δεν είναι ο μόνος) ενάντια στον σταλινισμό και στην ταξική συμφιλίωση του ΙΚΚ. Αποτελεί μια συνέχεια και ταυτόχρονα τομή του «Νέου κύματος» του ιταλικού σινεμά, των Φελίνι, Βισκόντι, Παζολίνι κ.α., και ίσως του σημαντικότερου κινηματογράφου του κόσμου.

Ο Μπερτολούτσι γεννήθηκε στην Πάρμα της Ιταλίας το 1940. Ο πατέρας του, Ατίλιο Μπερτολούτσι, ήταν φημισμένος ποιητής και ιστορικός τέχνης, αλλά και φανατικός κινηματογραφόφιλος. Ο ίδιος ο Μπερτολούτσι ξεκίνησε ως ποιητής και πολύ νωρίς, παρατώντας το πανεπιστήμιο, μετακινείται στον κινηματογράφο, αρχικά ως βοηθός του Παζολίνι. Σε ηλικία 20 χρονών γυρίζει την πρώτη του ταινία «In cerca del mistero» και δύο χρόνια μετά, το πολύ πιο ώριμο «Πριν την επανάσταση» (στηρίζεται στο Μοναστήρι της Πάρμα του Σταντάλ) όπου οι υπαρξιακές ανησυχίες του πρωταγωνιστή θα αντιστοιχηθούν στην προσωπική αναστάτωση και αμφισβήτηση της γενιάς του γαλλικού Μάη του 1968.

Μετά από ένα κινηματογραφικό διάλειμμα, λίγο πολύ αναγκαστικό, ο Μπερτολούτσι θα επιστρέψει το 1968 με τον «Σύντροφο» που βασίζεται στον Σωσία του Ντοστογιέφσκι και λίγο μετά στο «Στρατηγική της Αράχνης». Το 1970 γυρίζει την εξαιρετική ταινία «Ο Κοιμοφορμιστάς» που γίνεται παγκόσμια επιτυχία και που του χαρίζει την διεθνή αναγνώριση. Δικαίως θεωρείται μια από τις σημαντικότερες ταινίες του μεταπολεμικού ευρωπαϊκού κινηματογράφου. Η ταινία που θα επηρεάσει μια ολόκληρη γενιά αμερικανών σκηνοθετών, στηρίζεται στο ομώνυμο βιβλίο του Αλμπέρτο Μοράβια και περιστρέφεται, απορρίπτοντας την ευθύγραμμη αφήγηση ώστε να πλησιάζει καλύτερα την πραγματικότητα, γύρω από την σταδιακή προσαρμογή/μετάλλαξη ενός πολιτικά ουδέτερου και ψυχικά τραυματισμένου διανοούμενου στον ιταλικό φασισμό. Το 1972 θα γυρίσει το «Τελευταίο ταγκό στο Παρίσι» που θα γίνει μια τεράστια εμπορική επιτυχία αλλά ταυτόχρονα θα του δημιουργήσει πολλά προβλήματα.

Τέσσερα χρόνια μετά, το 1976, θα γυρίσει το επικό αριστούργημά του, το «1900». Το 1900 είναι η χρονιά γέννησης των 2 πρωταγωνιστών του που αποτελούν τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, δηλαδή του καπιταλισμού. Ο ένας είναι αγρότης (Ζεράρ Ντεπαρτιέ) και ο άλλος είναι ο γιός του μεγαλοτσιφλικά (Ρόμπερτ ντε Νίρο). Η ταινία ξεκινά από την κοινή παιδική τους ηλικία και φτάνει μέσα από συγκρούσεις και ανταγωνισμούς μεταξύ τους μέχρι την πτώση του φασισμού στο τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου. Ή αλλιώς από την υποτιθέμενη «φυσική» κοινωνία του φεουδαλισμού στην ανάπτυξη του καπιταλισμού, στην παρακμή του φασισμού, περιγράφοντας ολόκληρη της πορεία της ταξικής πάλης είτε μέσα από προσωπικούς ανταγωνισμούς είτε μέσα από κοινωνικές συγκρούσεις.

Αναμφισβήτητα το «1900» θεωρείται το αριστούργημά του Μπερτολούτσι. Παρ' όλα αυτά δεν θα μείνει αδρανής και στις αρχές της δεκαετίας του 1980 θα γυρίσει το «Φεγγάρι» όπου διαπραγματεύεται το οιδιπόδειο σύμπλεγμα. Λίγο αργότερα θα γυρίσει και τον «Τελευταίο Αυτοκράτορα», ταινία με την οποία θα σαρώσει όλα τα όσκαρ. Ακολουθούν το «Τσάι στη Σαχάρα», ο «Μικρός Βούδας» και το κύκνειο άσμα του, η ταινία «Κλεμμένη ομορφιά».

Σε όλο του το κινηματογραφικό έργο ο Μπερνάντο Μπερτολούτσι προσπάθησε να αναδείξει την διαλεκτική μεταξύ του ατόμου και της κοινωνίας, της προσωπικής ιστορίας και της κοινωνικής ιστορίας, συνδυάζοντας την ψυχανάλυση και τον μαρξισμό, και, σε γενικές γραμμές, χωρίς ποτέ να ξεπέσει από την μια στα άλογα ατομικά ένστικτα ή σε κάποιες στείρες ερμηνείες των «κοινωνικών παραγόντων». Με αυτήν την έννοια απέφυγε από τη μια τις ψυχολογιστικές ερμηνείες και από την άλλη τον επιφανειακό πολιτικίζοντα κινηματογράφο — αντιθέτως ύφανε, ως ένα βαθμό αρμονικά, την ατομική ψυχολογία και την ταξική πάλη, σεβόμενες την διαφορά τους αλλά και αναδεικνύοντας την αδιάρρηκτη σχέση τους.

Ενεργειακός πόλεμος στην Κύπρο

■ Κώστας Δικαίος

Η Κύπρος πάντοτε αποτελούσε νησί με μεγάλη γεωπολιτική σημασία αφού η κυριαρχία της ισοδυναμεί με τον έλεγχο των θαλάσσιων δρόμων της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Μετά την επέκταση της χρήσης του πετρελαίου και την μετατροπή του σε κομβική πρώτη ύλη για την παγκόσμια οικονομία καθώς και μετά την ανάδειξη της πολεμικής αεροπορίας σε πρωταρχικό όπλο για την επιβολή κυριαρχίας, η Κύπρος έγινε το αβύθιστο αεροπλανοφόρο των ιμπεριαλιστών για τον έλεγχο των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής και την καταστολή των εξεγέρσεων του αραβικού λαού.

Το νησί που γνώρισε πολλούς ιδιοκτήτες και κατακτητές, το 1960 θα αποκτήσει την ανεξαρτησία του, υπό την επίβλεψη τριών εγγυητριών δυνάμεων: Ελλάδα, Τουρκία και Αγγλία (η οποία διατήρησε δυο μεγάλες βάσεις που αποτελούν βρετανικό έδαφος). Από τότε η Κύπρος θα αποτελέσει πεδίο αντιπαράθεσης ανάμεσα στον ελληνικό και τουρκικό ιμπεριαλισμό και μέτωπο σφοδρών συγκρούσεων ανάμεσα στις δυο κοινότητες με πρωταγωνιστές τους έλληνες εθνικιστές. Το 1974 η Τουρκική εισβολή μετά το πραξικόπημα της ελληνικής Χούντας ενάντια στον εκλεγμένο πρόεδρο της Κυπριακής δημοκρατίας Μακάριο, θα διχοτομήσει ντε φάκτο το νησί δημιουργώντας τα δυο μορφώματα που υπάρχουν μέχρι σήμερα. Την Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου (ΤΔΒΚ) που αναγνωρίζει μόνο η Τουρκία και την Κυπριακή Δημοκρατία που αποτελεί μέλος της ΕΕ.

Οι ιμπεριαλιστές και οι αστικές τάξεις Ελλάδας – Τουρκίας αλλά και οι αντίστοιχες άρχουσες τάξεις στην

πλουσιότερους καπιταλισμούς G20) αλλά και της γεωπολιτικής της σημασίας (βρίσκεται σε επαφή με Βαλκάνια, Καύκασο, Μέση Ανατολή, Ιράν και ελέγχει την έξοδο της Ρωσίας στη Μεσόγειο μέσω των Στενών του Βοσπόρου).

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά ο Κυπριακός λαός, ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι είχαν την τύχη ή την ατυχία να ανακαλυφθούν στην θάλασσα νότια του νησιού αξιοποιήσιμα κοιτάσματα φυσικού αερίου και πετρελαίου. Τα κοιτάσματα έχουν ανακαλυφθεί στις Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες (ΑΟΖ), περιοχές που ένα κράτος μπορεί να εκμεταλλεύεται τον πλούτο του υποθαλάσσιου υπεδάφους/υφαλοκρηπίδα και να ελέγχει/αξιοποιεί τα νερά πάνω από τον πυθμένα χωρίς να είναι στην κυριαρχία του αφού αποτελούν διεθνή ύδατα και μπορεί κάποιος να διέλθει χωρίς άδεια. Αυτές οι περιοχές εκτείνονται στα 200 ναυτικά μίλια από τις ακτές του κράτους εκτός και αν ανάμεσα σε δυο στεριές δεν υπάρχει τόση απόσταση οπότε ακολουθείται η μέση γραμμή. Πρέπει να ανακηρυχθούν από το κράτος σε συνεννόηση με τα γειτονικά, στην προκειμένη περίπτωση του Ισραήλ, της Αιγύπτου και της Κύπρου. Οι χώρες αυτές έχουν ανακηρύξει τις ΑΟΖ τους σε συμφωνία μεταξύ τους από το 2004 ενώ ήδη υπάρχουν αντιπαράθεσης ανάμεσα σε Λίβανο - Συρία ενάντια στο Ισραήλ για την οριοθέτηση των ΑΟΖ. Ωστόσο οι έρευνες συνεχίζονται με γεωτρήσεις στα Νότια της Κύπρου σε μια σειρά από οικόπεδα που έχει παραχωρήσει η Κυπριακή Δημοκρατία σε πολυεθνικούς κολοσσούς (Εxxon Mobil, Qatar petroleum [κοινοπραξία των ΗΠΑ και του Κατάρ], Total γαλλική, Eni ιταλική κ.α.) ενώ γίνονται ή θα γίνουν σεισμολογικές έρευνες (για να δουν αν υπάρχει λόγος γεώτρησης) σε όλο τον τομέα ανάμεσα σε Αίγυπτο, Λιβύη και Κρήτη, περιοχές που εμπλέκεται και η Ελλάδα.

Η Ελλάδα δεν έχει ανακηρύξει την ΑΟΖ της (βέβαια θεωρεί ότι αυτοδικαίως έχει δυνατότητα να εκμεταλλευτεί την υφαλοκρηπίδα της χωρίς την συγκατάθεση κανενός) γιατί πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με την Τουρκία. Επίσης σύμφωνα με το θαλάσσιο δίκαιο υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ έχουν όλα τα κατοικημένα νησιά. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η υφαλοκρηπίδα Κρήτης, Καρπάθου, Κάσου, Καστελόριζου και Κύπρου ενώνονται και στην ουσία αποκλείουν την Τουρκία από κάθε δικαίωμα στα υπαρκτά ή πιθανά

κοιτάσματα της νοτιοανατολικής μεσογείου. Όμως όποια διεθνής διαπραγμάτευση και να γίνει δεν πρόκειται να αναγνωρίσει την δυνατότητα σε ένα νησί λίγων εκατοντάδων κατοίκων όπως το Καστελόριζο να αποκλείσει εκατομμύρια κατοίκους των νοτιών τουρκικών παραλίων από την πρόσβαση ή την συνεκμετάλλευση των κοιτασμάτων. Παράλληλα η Τουρκία θεωρεί αδιανόητο να αποκλειστεί από τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο τόσο για λόγους οικονομικούς (δεν έχει καθόλου υδρογονάνθρακες ενώ οι ανάγκες της είναι οι μεγαλύτερες στην περιοχή και εξαρτάται από την Ρωσία, το Αζερμπαϊτζάν και το Ιράν) όσο και για λόγους πολιτικούς και στρατιωτικούς (παίζει ένα ρόλο περιφερειακής δύναμης με χαρακτηριστικά υποιμπεριαλισμού που έχει βάσεις σε Κατάρ, Σομαλία Κύπρο, επεμβαίνει στην Συρία και στο Ιράκ, προβάλλοντας μάλιστα απαιτήσεις ακόμα και αναθεώρησης της Συνθήκης της Λωζάννης για την επέκταση της στα πετρέλαια της Μοσούλης, δεν διστάζει να έρθει ακόμα και σε σύγκρουση με τους δυτικούς ιμπεριαλιστές –προσφυγικό, Κουρδικό, εξοπλισμοί από Ρωσία και πυρηνικό εργοστάσιο, σπάσιμο του εμπάργκο στο Ιράν– και με το Ισραήλ. Παράλληλα στο εσωτερικό έχει επιβάλει ένα αντιδραστικό καθεστώς –διώξεις πολιτικών αντιπάλων, πογκρόμ ενάντια στους Κούρδους, καταστολή κοινωνικών αγώνων– σε συνεργασία με τους Εθνικιστές στη βάση της προεδρικής ισλαμιστικής δημοκρατίας του Ερντογάν που για να σταθεί, να αποπροσανατολίζει και να συσπειρώνει τον λαό απαιτεί την συνεχή επίκληση απειλών ενάντια στο έθνος που απαντώνται με την προβολή της τουρκικής ισχύος). Έτσι η Τουρκία προβάλλει στην περιοχή το δόγμα της «γαλάζιας πατρίδας» που θεωρεί ότι τα νησιά δεν έχουν υφαλοκρηπίδα και επομένως η ΑΟΖ της Τουρκίας εφάπτεται με αυτήν της Αιγύπτου στα νότια και δυτικά της Κύπρου και με της Λιβύης στα νότια και ανατολικά της Κρήτης, ενώ η Κύπρος είτε δεν έχει καθόλου ΑΟΖ είτε πρέπει να την μοιραστεί με την ΤΔΒΚ(!) Παράλληλα πρακτικά εμποδίζει με πολεμικά πλοία την Eni να πραγματοποιήσει γεώτρηση, στέλνει το ερευνητικό σκάφος Μπαρμπάρους να κάνει έρευνες μέσα στην διαφιλονικούμενη υφαλοκρηπίδα Ελλάδας-Τουρκίας-Κύπρου-Αιγύπτου, ξεκινά δικές της γεωτρήσεις με το τρυπάνι «Πορθητής» μέσα στην υφαλοκρηπίδα της, με απειλή να προχωρήσει παραπέρα και γενικά δηλώνει ότι καμιά ενέργεια δεν μπορεί να γίνει στη ΝΑ Μεσόγειο χωρίς την έγκρισή της. Βέβαια δεν τόλμησε να πραγματοποιήσει καμιά ενέργεια αποτροπής της γεώτρησης της Exxon Mobil στο οικόπεδο 10 που θα σήμαινε ανοικτή ρήξη με τις ΗΠΑ σε μια περιοχή που αυτές συγκεντρώνουν απίστευτες στρατιωτικές δυνάμεις λόγω Συρίας.

Από την άλλη, η ελληνική αστι-

κή τάξη, με τις πλάτες των ιμπεριαλιστών που θέλουν να «κοντύνουν» την Τουρκία ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις επιταγές τους, όχι μόνο δεν επιχειρεί μια συνεννόηση αλλά στέλνει φρεγάτες να επιτηρούν το Μπαρμπάρους, ανεβάζοντας στα ύψη το θερμομετρο. Παράλληλα με την δημιουργία του άξονα Ισραήλ, Αιγύπτου, Κύπρου, Ελλάδας (πάλι με τις ευλογίες των ιμπεριαλιστών) όχι μόνο επιχειρεί να αποκλείσει την Τουρκία από τα κοιτάσματα αλλά να την παρακάμψει και σε ότι αφορά την μεταφορά των υδρογονανθράκων στην Ευρώπη η οποία θέλει τους υδρογονάνθρακες της περιοχής για να απεξαρτηθεί από την Ρωσία. Έτσι προωθείται ο πανάκριβος αγωγός East Med που φέρνει το φυσικό αέριο υποθαλάσσια στην Ιταλία μέσω Κρήτης, αντί για το φτηνό πέρασμα των αγωγών από την Τουρκία ακριβώς για να αποφευχθεί η εμπλοκή της στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της ΕΕ. Ο ελληνικός καπιταλισμός έχει αδράξει την «ευκαιρία» και φαίνεται ότι τυχοδιωκτικά στοιχίζεται πίσω από τους ιμπεριαλιστές, με στόχο να καταστεί διαμετακομιστικός κόμβος και πιθανά παραγωγός υδρογονανθράκων σε βάρος της Τουρκίας. Να αποτελέσει τον χωροφύλακα των ιμπεριαλιστών απέναντι στην τουρκική επέκταση. Όμως χρειάζεται να σημειωθεί ότι η Τουρκία έχει έρθει σε συνεννόηση με μεγάλες αμερικανικές εταιρίες τόσο για την υποστήριξη του «Πορθητή» όσο και για γεωτρήσεις που ήδη έχουν ξεκινήσει στον κόλπο της Μερσίνας. Παράλληλα οι ΗΠΑ κράτησαν ίσες αποστάσεις στο θέμα της επέκτασης των ελληνικών συνόρων από τα 6 ν.μ. στα 12 ν.μ. στο Ιόνιο όταν η Τουρκία θύμισε στην Ελλάδα ότι μια τέτοια ενέργεια στο Αιγαίο είναι «αίτια πολέμου», ενώ στην Κύπρο οι ιμπεριαλιστές και οι πολυεθνικές εταιρίες πιέζουν για συμφωνία στο κυπριακό με τον ελληνοκύπριο πρόεδρο όχι μόνο να αποδέχεται συζητήσεις για συνεκμετάλλευση με τους τουρκοκύπριους ακόμα και την ίδια την Τουρκία, αλλά να συζητάει στα παρασκήνια το πέρασμα των αγωγών από την Τουρκία και την επίλυση του Κυπριακού όχι μόνο στην βάση της Διζωνικής-Δικοινοτικής Ομοσπονδίας ή των χωριστών κρατών.

Σε καμιά περίπτωση δεν θα γίνουμε κρέας για τα κανόνια για να εξασφαλίσουν οι έλληνες αστοί και οι ιμπεριαλιστές τα συμφέροντά τους. Ακόμα και μια ελληνική επιτυχία δεν μας αφορά αφού προϋποθέτει πολεμικές δαπάνες και πιθανά αίμα και αβάσταχτα δεινά για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Στην επίκληση εθνικών μεγαλείων ως αντιπαραβάλλουμε την Μικρασιατική καταστροφή και την τραγωδία της Κύπρου τότε που η αστική τάξη έγινε πιόνι των ιμπεριαλιστών προκειμένου να ικανοποιήσει τις μεγάλες ιδέες της.

Κύπρο υποτίθεται ότι κόπτονται για να ξαναενωθεί το νησί και ο κυπριακός λαός αλλά στην πράξη προωθούν σχέδια που οδηγούν στην δημιουργία ενός ιμπεριαλιστικού προτεκτοράτου με παράλληλα οφέλη για τον ελληνικό ή τουρκικό αστισμό σε Ελλάδα και Κύπρο ανάλογα με τον συσχετισμό δύναμης που βαραινεί υπέρ της Τουρκίας λόγω μεγέθους της οικονομίας της και ρόλου της στον διεθνή καταμερισμό εργασίας (ανήκει στους 20

καια έχει δυνατότητα να εκμεταλλευτεί την υφαλοκρηπίδα της χωρίς την συγκατάθεση κανενός) γιατί πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με την Τουρκία. Επίσης σύμφωνα με το θαλάσσιο δίκαιο υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ έχουν όλα τα κατοικημένα νησιά. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η υφαλοκρηπίδα Κρήτης, Καρπάθου, Κάσου, Καστελόριζου και Κύπρου ενώνονται και στην ουσία αποκλείουν την Τουρκία από κάθε δικαίωμα στα υπαρκτά ή πιθανά